

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΑ'

Πέμπτη 2 Νοεμβρίου 2006

Αθήνα, σήμερα στις 2 Νοέμβρη 2006, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11.27' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Προέδρου αυτής κ. **ΑΝΝΑΣ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Μιχαήλ Μπεκίρη, Βουλευτή Αχαΐας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η άμεση απομάκρυνση της τσιμεντοβιομηχανίας «ΤΙΤΑΝ» από την περιοχή Αραχωβίτικα του Δήμου Ρίου Αχαΐας.

2) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με την ελεύθερη εγκατάσταση των ηλεκτρονικών παιγνιδών στην Ελλάδα, κατόπιν απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα ο Πρωθυπουργός κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ**.

Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

3) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται να επισκεφθεί το Νομό Αχαΐας ο Υπουργός Ανάπτυξης

4) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο κυκλοφοριακό πρόβλημα της εθνικής οδού Πατρών – Πύργου.

5) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων – Συλλόγων Ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη διαμαρτύρεται για το ρόλο του ΕΚΕΔΙ.

6) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Τεχνικών Ελληνικής Ραδιοφωνίας ζητεί την ένταξη των μελών της στο Ταμείο Συντά-

ξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

7) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή Κατοικών και Φορέων για την απομάκρυνση των καλωδίων υψηλής τάσης από κατοικημένες περιοχές ζητεί την απομάκρυνση των υποσταθμών της Δ.Ε.Η. ΠΑΤΡΑ I και II από κατοικημένες περιοχές.

8) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Σωματείων Ελλήνων Βορειοηπειρωτών ζητεί να δοθεί η ελληνική ιθαγένεια στους Έλληνες Βορειοηπειρώτες.

9) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Υπαλλήλων Πειριφερειών ζητεί τη σύνταξη του οργανισμού των πειριφερειών, τη μισθολογική αναβάθμιση των μελών της κ.λπ..

10) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Ενώσεις τέως Γενικών Επιθεωρητών και Επιθεωρητών Εκπαίδευσης ζητούν τη συνταξιοδοτική αποκατάσταση των Επιθεωρητών Εκπαίδευσης.

11) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Πληροφορικών Ελλάδος και ο Σύλλογος Τεχνολόγων Μηχανικών Πληροφορικής ζητεί να συμπεριληφθούν και οι πτυχιούχοι ΤΕΙ Πληροφορικής του κλάδου ΠΕ20 για την κατάρτιση θέσεων Σχολικών Συμβούλων Πληροφορικής.

12) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Ποταμιάς Λάρισας ζητεί να δοθεί η δυνατότητα εξόφλησης της πρόσθετης ασφάλισης σε ασφαλισμένους του Ο.Γ.Α..

13) Ο Βουλευτής Σάμου κ. ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας του Κρατικού Αερολιμένα Σάμου ζητεί την εκ νέου μελέτη της διαχείρισης των αποσκευών των αναχωρούντων επιβατών του ΚΑΣΜΑ.

14) Ο Βουλευτής Σάμου κ. ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μαραθοκάμπου ζητεί οικονομική ενίσχυση για την αποπεράτωση του έργου «Εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων Όρμου Μαραθοκάμπου».

15) Οι Βουλευτές Σάμου και Β'Αθηνών κύριοι ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ αντίστοιχα κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Ευδήλου Ικαρίας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από θεομηνία.

16) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Άνδρου ζητεί την αποκατάσταση των ζημιών από τις έντονες βροχοπτώσεις στο νησί και την αποζημίωση των πληγέντων.

17) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Υδρούσας ζητεί την άμεση ανακατασκευή του αποχετευτικού δικτύου του Γαυρίου.

18) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Σίφουν ζητεί τη χρηματοδότηση της αντικατάστασης των κουφωμάτων του Γυμνασίου Σίφουν.

19) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Διευθυντής του Γυμνασίου Σίφουν ζητεί έκτακτη χρηματοδότηση για την αντικατάσταση των κουφωμάτων του σχολικού κτηρίου.

20) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Υδρούσας ζητεί έκτακτη οικονομική ενίσχυση για την αποκατάσταση ζημιών από ακραία καιρικά φαινόμενα.

21) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Θύρας ζητεί την υγειονομική κάλυψη των νησιών Ανάφης – Σικίνου – Φολεγάνδρου – Ίου και Θηρασίας με ελικόπτερα του ΕΚΑΒ.

22) Ο Βουλευτής Ξάνθης κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων του Γενικού Νοσοκομείου Ξάνθης ζητεί την αποκατάσταση της υπαλλήλου κ. Μητράκου Παρασκευής.

23) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αρτέμιδος Μαγνησίας ζητεί την αποκατάσταση του αγροτικού οδικού δικτύου της περιοχής του.

24) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μουρεσίου Μαγνησίας ζητεί την συντήρηση του αγροτικού οδικού δικτύου της περιοχής του.

25) Βουλευτής Αχαΐας κ. ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Ενώσεις τέως Γενικών Επιθεωρητών και Επιθεωρητών Εκπαίδευσης ζητούν τη συνταξιοδοτική αποκατάσταση των μελών τους.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 8796/15.3.06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ10035/7217/304/28.3.06 έγγραφο από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση, που κατατέθηκε στη βουλή από το Βουλευτή κ. Μ. Στρατάκη, σχετικά με την επίλυση των προβλημάτων του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού καθεστώτος του Συνδέσμου Καταστηματαρχών Κουρέων-Κομμωτών Νομού Ηρακλείου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο κείμενο της ερώτησης δεν διατυπώνονται τα ασφαλιστικά προβλήματα του κλάδου Καταστηματαρχών Κουρέων-Κομμωτών Νομού Ηρακλείου ούτε μας διαβιβάστηκε αναλυτικό υπόντημα του Συνδέσμου τους.

Πάντως, επειδή από παλαιότερη αλληλογραφία με άλλες συνδικαλιστικές Οργανώσεις του χώρου των Καταστηματαρχών Κουρέων-Κομμωτών, είμαστε ενήμεροι ότι κυρίαρχο αίτημά

τους είναι η συνταξιοδότηση με προϋποθέσεις όμοιες με αυτές των ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. κατά τον Κ.Β.Α.Ε. (Κανονισμός Βαρέων και Ανθυγειενών Επαγγελμάτων), σας πληροφορούμε ότι, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις που διέπουν τον Ο.Α.Ε.Ε.- Τ.Ε.Β.Ε., δεν προβλέπεται ασφάλιση με βαρέα ένσημα (όπως στο Ι.Κ.Α. όπου η υπαγωγή στην ασφάλιση του Κ.Β.Α.Ε. προϋποθέτει και καταβολή προσαυξημένου ασφαλίστρου) για καμία κατηγορία ασφαλιστέων επαγγελμάτων του Ταμείου.

Τροποποίηση των κειμένων διατάξεων του Ο.Α.Ε.Ε.- Τ.Ε.Β.Ε., ώστε να είναι δυνατή η συνταξιοδότηση λόγω γήρατος των ασφαλισμένων του ανάλογη με τη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. κατά τον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγειενών επαγγελμάτων (Κ.Β.Α.Ε.), δεν αντιμετωπίζεται.

Πρόθεση του Υπουργείου μας είναι η διατήρηση του κοινωνικού χαρακτήρα των Ασφαλιστικών Οργανισμών αλλά και η περαιτέρω ενίσχυση του θεσμού για τη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών και παροχών.

Για αυτό οι Υπηρεσίες της Γ.Γ.Κ.Α. μελετούν συνεχώς τα προβλήματα που ανακύπτουν προκειμένου να κάνουν σχετικές προτάσεις για τη νομοθετική αντιμετώπιση τους και επιμέρους βελτιώσεις είναι πάντοτε αναγκαίες δεδομένου ότι το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης εξελίσσεται δυναμικά.

Ο Υπουργός ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ»

2. Στην με αριθμό 9070/23.3.06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αναστασίου Σιδηρόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΤΚΕ/Φ2/6916/3.4.06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης, με αριθμ. πρωτ. 9070/23-3-06, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Σιδηρόπουλος με θέμα: «Υπερβολικό κόστος (15-20 ευρώ) του παραβόλου αίτησης συμμετοχής στις προκηρύξεις του ΑΣΕΠ για πρόσληψη σε Φορείς του Δημοσίου και κατακερματισμός των διαγωνισμών για θέσεις της ίδιας ειδικότητας», σας γνωρίζουμε ότι:

Η επιβολή των σχετικών παραβόλων αίτησης στις διαδικασίες πρόσληψης του ν. 2190/94, κρίθηκε αναγκαία διότι στις εν λόγω διαδικασίες παραπρήθηκε το φαινόμενο, πολλοί από τους υπωφηίους, ενώ υποβάλλουν αιτήσεις συμμετοχής, είτε να μην προσέρχονται τελικά στα εξεταστικά κέντρα, για διαφόρους ο καθένας λόγους, είτε να μην αποδέχονται εκ των υστέρων το διορισμό, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται ασκόπως το όλο σύστημα τόσο από άποψη δημοσιονομική όσο και από άποψη χρόνου.

Αναφορικά με τον τρόπο υποβολής της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 της αριθμ. 42948/2003 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η υποβολή της αίτησης μπορεί να γίνεται α) ταχυδρομικώς επί αποδείξει, β) με ηλεκτρονικά μέσα γ) με κατάθεσή της σε ορισμένη υπηρεσία. Με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων ορίζεται ο συγκεκριμένος τρόπος υποβολής της αίτησης, ένας ή περισσότεροι από τους ανωτέρω. Είναι προφανές ότι η κατάθεση της αίτησης, όταν αυτή γίνεται ταχυδρομικώς επί αποδείξει, σκοπό έχει την προστασία του υποψηφίου εφοδιάζοντάς τον με αποδεικτικό στοιχείο για την εμπρόθεσμη κατάθεση της αίτησης υποψηφιότητάς του.

Όσον αφορά στο θέμα της δημοσίευσης ταυτόχρονα πολλών προκηρύξεων για διάφορους φορείς του δημόσιου τομέα, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 2190/94, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2527/97, η προκήρυξη πλήρωσης θέσεων με σειρά προτεραιότητας, βάσει του άρθρου 18 του ν. 2190/94 είναι χωριστή ανά κορέα ή ανά κλάδο ή ειδικότητα, για την οποία απαιτούνται τα ίδια βασικά προσόντα διορισμού ανεξάρτητα από φορέα. Κατ' αυτό τον τρόπο, επιτυγχάνεται ταχύτερα η ολοκλήρωση των διαδικασιών επιλογής προσωπικού και αντίστοιχα η κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών των φορέων του δημόσιου τομέα.

Ο Υφυπουργός
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ»

3. Στην με αριθμό 8605/10.3.06 ερώτηση της Βουλευτού κ. Χρύσας Αράπογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 16548/31.3.06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης, αναφορικά με το αντικείμενο του θέματος και μετά από σχετικό έγγραφο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σας πληροφορούμε τα εξής:

α. Οι εργασίες εκτέλεσης του εν λόγῳ έργου δεν σταμάτησαν, απλώς καθυστέρησαν μερικές ημέρες εξαιτίας των άσχημων καιρικών συνθηκών και της δυσχέρειας παραγωγής των υλικών επιστρωσης λόγω των ιδιαίτερων τεχνικών προδιαγραφών που απαιτεί η σχετική μελέτη.

β. Οι προδιαγραφές του έργου υπάρχουν στην υπ' αριθμ. A 18/2003 μελέτη, η οποία εγκρίθηκε με τις 1037/2004 και 1112/2005 ομόφωνες Αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης.

γ. Το έργο δημοπρατήθηκε με το σύστημα της προσφοράς με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης κατά ομάδες τιμών σε συμπληρωμένο τιμολόγιο ομαδοποιημένων τιμών της Υπηρεσίας και έλεγχο ομαλότητας των προσφερομένων επιμέρους ποσοστών έκπτωσης. Ο τρόπος δημοπράτησης του έργου εγκρίθηκε με την αρ. 1112/2005 ομόφωνη Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου.

δ. Με βάση το άρθρο 35 παρ.4 της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπόψη μελέτης ο ανάδοχος έχει την ευθύνη για την προστασία του προσωπικού του ή τρίτων από ενέργειες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την εκτέλεση του έργου.

ε. Οι εργασίες ανάπλασης της οδού θα ολοκληρωθούν τον Ιούλιο του τρέχοντος έτους.

Ο Υφυπουργός
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ»

4. Στην με αριθμό 9026/22.3.06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αθανασίου Λεβέντη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΤΚΕ/Φ2/6915/3.4.06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης, με αριθμ. πρωτ. 9026/22-3-06, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Λεβέντης με θέμα: «Κεφαλικός φόρος για μια θέση στο Δημόσιο», σας γνωρίζουμε ότι:

Η επιβολή των σχετικών παραβόλων αίτησης στις διαδικασίες πρόσληψης του ν. 2190/94, κρίθηκε αναγκαία διότι στις εν λόγῳ διαδικασίες παρατηρήθηκε το φαινόμενο, πολλοί από τους υποψήφιους, ενώ υποβάλλουν αιτήσεις συμμετοχής, είτε να μην προσέρχονται τελικά στα εξεταστικά κέντρα, για διαφόρους ο καθένας λόγους, είτε να μην αποδέχονται εκ των υστέρων το διορισμό, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται ασκόπως το όλο σύστημα τόσο από άποψη δημοσιονομική όσο και από άποψη χρόνου.

Αναφορικά με τον τρόπο υποβολής της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 της αριθμ. 42948/2003 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η υποβολή της αίτησης μπορεί να γίνεται α) ταχυδρομικώς επί αποδείξει, β) με ηλεκτρονικά μέσα γ) με κατάθεσή της σε ορισμένη υπηρεσία. Με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων ορίζεται ο συγκεκριμένος τρόπος υποβολής της αίτησης, ένας ή περισσότεροι από τους ανωτέρω. Είναι προφανές ότι η κατάθεση της αίτησης, όταν αυτή γίνεται ταχυδρομικώς επί αποδείξει, σκοπό έχει την προστασία του υποψήφιου εφοδιάζοντάς τον με αποδεικτικό στοιχείο για την εμπρόθεσμη κατάθεση της αίτησης υποψηφότητάς του.

Όσον αφορά στο θέμα της δημοσιεύσης ταυτόχρονα πολλών προκηρύξεων για διάφορους φορείς του δημόσιου τομέα, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 2190194, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2527/97, η προκήρυξη πλήρωσης θέσεων με σειρά προτεραιότητας, βάσει του άρθρου 18 του ν. 2190194 είναι χωριστή ανά φορέα ή ανά κλάδο ή ειδικότητα, για την οποία απαιτούνται τα ίδια βασικά προσόντα διορισμού ανεξάρ-

τητα από φορέα. Κατ' αυτό τον τρόπο, επιτυγχάνεται ταχύτερη η ολοκλήρωση των διαδικασιών επιλογής προσωπικού και αντίστοιχα η κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών των φορέων του δημόσιου τομέα.

Ο Υφυπουργός
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ»

5. Στην με αριθμό 13347/28-7-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 31644/ΔΕ5525/25-8-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού για την κατασκευή διαμήκους άξονα «Χαλκίδας - Αλιβέρι - Λέπουρα - Κύμη», σας γνωστοποιούμε τα παρακάτω όπως μας ενημέρωσε η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας:

Κατασκευή Διαμήκη άξονα Χαλκίδας - Αλιβέρι - Λέπουρα - Κύμη

Στα πλαίσια της κατασκευής του οδικού άξονα Χαλκίδας - Αλιβέριου - Λέπουρα - Κύμη εκπονούνται οι μελέτες:

Α) Συμπληρωματικές Μελέτες ολοκλήρωσης παράκαμψης Βασιλικού και Αμαρύνθου

Η σύμβαση υπογράφηκε από την ΔΔΕ/ΠΣΕ την 29-7-2004 και εκπονείται με Προ/νη Αρχή και Δ/νουσα Υπηρεσία την ΔΔΕ/ΠΣΕ. Η μελέτη είναι ενταγμένη στη ΣΑΜΠ 056/3 με προϋπολογισμό 880.000,00 ...

Όσον αφορά την Παράκαμψη Βασιλικού έχουν συνταχθεί και εγκριθεί οι οριστικές μελέτες οδοποιίας, κόμβων, τεχνικών, αποχέτευσης, η οριστική μελέτη ηλεκτροφωτισμού των κόμβων, η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και έχουν χορηγηθεί οι περιβαλλοντικοί όροι. Έχουν υποβληθεί τα απαιτούμενα κτηματολογικά διαγράμματα και οι σχετικοί πίνακες που αφορούν την διαδικασία των απαλλοτριώσεων.

Ο προϋπολογισμός του έργου είναι ανέρχεται σε 19.000.000,00 _ (χωρίς τις απαλλοτριώσεις) και αναμένεται η δημοπράτηση του με την εξεύρεση χρηματοδότησης. Όσον αφορά την Παράκαμψη Αμαρύνθου, έχουν συνταχθεί και εγκριθεί η Προκαταρκτική μελέτη κόμβων και παράπλευρου οδικού δικτύου, η Προκαταρκτική μελέτη τεχνικών έργων, η Προμελέτη αποχέτευσης - αποστράγγισης οδού ενώ έχουν χορηγηθεί οι Περιβαλλοντικοί όροι. Αναμένεται η ολοκλήρωση των μελετών της παράκαμψης Αμαρύνθου με την εξεύρεση χρηματοδότησης.

Β) Συμπληρωματικές Μελέτες ολοκλήρωσης του οδικού άξονα Χαλκίδα - Λέπουρα - Κύμη.

Η σύμβαση υπογράφηκε από την ΔΕΚΟ την 5-4-2000 και εκπονείται με Πρ/νη Αρχή ΔΜΕΟ και Δ/νουσα Υπηρεσία ΔΔΕ/ΠΣΕ. Είναι ενταγμένη στη ΣΑΜΠ 0563 με προϋπολογισμό 569.552,46 _.

Έχει εκπονηθεί και εγκριθεί η προμελέτη οδοποιίας, οι Περιβαλλοντικοί όροι. Έχουν εκπονηθεί η οριστική μελέτη οδοποιίας, η γεωλογική μελέτη και οι Προκαταρκτικές μελέτες τεχνικών έργων και οι προμελέτες κόμβων. Με την μελέτη αυτή βελτιώνεται σε μήκος περίπου 20 χλμ η Ε.ο. Χαλκίδας - Κύμης στο τμήμα από Κακιά Σκάλα μέχρι Αλιβέρι και παρακάμπτονται το Αλιβέρι, το Βέλος και τα Λέπουρα. Επίσης έχει συνταχθεί και εγκριθεί και η Προμελέτη της παράκαμψης Ερέτριας.

Οι μελέτες αναμένεται να ολοκληρωθούν στο τέλος του 2007.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»

6. Στην με αριθμό 13398/2-8-06 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Δημητρίου Τσιόγκα και Γιώργου Χουρμουζιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ.ΥΠ./ΚΕ/967/22-8-06 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμ. 13398/02.08.2006 ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Τάκη Τσιόγκα και Γιώργου Χουρμουζιάδη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με την αριθμ. ΥΠ.ΠΟ./ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ15/36622/1569/27.4.2006 Υ.Α του Υπουργείου Πολιτισμού εγκρίθηκε η μελέτη

του Δήμου Λαρισαίων για την Αναβάθμιση -Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου και επιτρεπόμενων χρήσεων στο άμεσο περιβάλλον του Α' αρχαίου θεάτρου Λάρισας. Η αρμόδια ΙΕ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, μετά την έγκριση του συνολικού προϋπολογισμού του έργου ύψους 100.000,00€ από τα ΠΕΠ Θεσσαλίας, προχώρησε το τελευταίο δίμηνο, σε συνεργασία με τις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου, σε πλήρη και ακριβή εφαρμογή των σχεδίων της ανωτέρω μελέτης.

Συγκεκριμένα, έγινε εκσκαφή του πεζοδρομίου και του οδοστρώματος τμήματος της οδού Βενιζέλου έμπροσθεν της πρόσοψης του αρχαίου θεάτρου, η οποία στο χώρο έμπροσθεν του μνημείου περιορίστηκε σε εύρος 8,5 μ.

Κατά την εκσκαφή του πεζοδρομίου και τμήματος του οδοστρώματος της οδού Βενιζέλου εντοπίστηκαν και μεταφέρθηκαν σε συγκεκριμένο δημόσιο χώρο πίσω από το αρχαίο θέατρο για συντήρηση εκαποντάδες αρχιτεκτονικά μέλη των τοίχων της σκηνής του θεάτρου και των αναλημματικών τοίχων των παρόδων. Τα αρχιτεκτονικά αυτά μέλη βρέθηκαν μέχρι βάθους 2μ. περίπου. Σε επαφή με το νότιο τοίχο της σκηνής και σε βάθος 3,5 μ. βρέθηκε ένας «ορίζοντας» από στρωμένους πώρινους και μαρμάρινους σπονδύλους και ανάμεσά τους άλλα μάρμαρα του θεάτρου. Στον «ορίζοντα» αυτό βρέθηκε, επίσης, το ακέφαλο άγαλμα της θεάς Αρτέμιδος Βενδίδος, καθώς και επιγραφές. Ο παραπάνω «ορίζοντας» περιορίζεται μέσα στον ήδη διαμορφωμένο χώρο του θεάτρου και δεν επεκτείνεται κάτω από το υπόλοιπο οδόστρωμα της οδού Βενιζέλου. Παράλληλα, στο υπόλοιπο οδόστρωμα της οδού Βενιζέλου το οποίο προβλέπεται να πεζοδρομηθεί από το Δήμο των Λαρισαίων σύμφωνα με τη σχετική μελέτη, η αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Ύδρευσης - Αποχέτευσης του Δήμου, διενήργησε οκτώ δοκιμαστικές τομές για την εγκατάσταση των νέων φρεατίων αποχέτευσης με τις οποίες διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχουν κτηριακά λείψανα του αρχαίου θεάτρου ούτε άλλα διάσπαρτα αρχιτεκτονικά μέλη. Διαπιστώθηκε δηλαδή ότι στο τμήμα αυτό της οδού Βενιζέλου που θα πεζοδρομηθεί δεν υπάρχουν αρχαιότητες. Παράλληλα και σύμφωνα με την εγκεκριμένη σχετική μελέτη, διαμορφώθηκε στον πεζόδρομο της οδού Βενιζέλου έμπροσθεν του αρχαίου θεάτρου και κατά μήκος της πρόσοψής του στο πεζοδρόμιο, πρανές σε λωρίδα πλάτους από 3,50 - 7μ., με σκοπό να γεφυρωθεί η υψομετρική διαφορά των 3,30 μ. ανάμεσα στη σκηνή του θεάτρου και τη στάθμη του πεζοδρομίου, δημιουργώντας έναν καλαίσθητο φυτεμένο χώρο πίσω από τη σκηνή του θεάτρου.

Οσον αφορά την κλίμακα η οποία οδηγούσε στο επιθέατρο, αυτή δεν σχετίζεται με την οδό Βενιζέλου αλλά απλώς βρέθηκε σε επαφή με τον αναλημματικό τοίχο της δυτικής παρόδου και αποκαλύφθηκε τώρα με την αφαίρεση χωμάτινης ράμπας που είχε κατασκευασθεί παλιότερα για την κάθοδο των βαρέων οχημάτων.

Οι ανασκαφές κάτω από το υπόλοιπο οδόστρωμα της οδού Βενιζέλου σε μήκος 140 μ., πλάτους 9 μ. και βάθος 3,5 μ., δεν είναι σκόπιμο να συνεχισθούν, διότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα των δοκιμαστικών τομών που διενεργήθηκαν, δεν υπάρχουν αρχαιολογικές ενδείξεις. Επιπλέον, οποιαδήποτε σκέψη για διενέργεια τέτοιου ειδούς ανασκαφής, θα προϋπόθετε σύνταξη νέας μελέτης η οποία θα αντιμετωπίζε τη μεταφορά όλων των δικτύων των Ο.Κ.Ω. (φυσικό αέριο αποχέτευση ακαθάρτων και οιμβρίων, ύδρευσης, ΔΕΗ, ΟΤΕ) καθώς και στατικά προβλήματα αντιστήριξης των παλιών καταστημάτων της αγοράς και υφιστάμενων πολυωροφων κτιρίων που βρίσκονται στο απέναντι πεζοδρόμιο της οδού Βενιζέλου.

Ο Υπουργός ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ»

7. Στην με αριθμό 13426/3-8-06 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Καρχιμάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1194/21-8-06 έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης, παρακαλώ να ενημερώσετε τον κ. Βουλευτή για τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του νόμου 3388/2005 «Θέματα εξωτερικών φρουρών και άλλες διατάξεις», κριτήριο επιλογής για την πλήρωση θέσεων του προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης συνιστά, μεταξύ άλλων, και η μόνιμη κατοικία για μία τουλάχιστον διετία μέχρι την έκδοση προκήρυξης στο νομό όπου εδρεύει το Κατάστημα Κράτησης, για το οποίο προκηρύσσονται οι θέσεις. Σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, με απόφαση της Υπουργού Δικαιοσύνης προκηρύσσονται οι κενές θέσεις των εξωτερικών φρουρών και καθορίζεται, μεταξύ άλλων, και ο τρόπος βεβαίωσης της μόνιμης κατοικίας.

Οι ρυθμίσεις αυτές έχουν αυτοτέλεια και ειδικότητα έναντι κάθε άλλης διάταξης και δεσμεύουν κατά τρόπο απόλυτο τα όργανα που καλούνται να τις εφαρμόσουν. Εξάλλου, η χωρίς ατομικές εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις ίση εφαρμογή του νόμου για όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες αποτελεί θεμελιώδη συνιστώσα του κράτους δικαίου. Επιπλέον, το θεσμικό αυτό πλαίσιο είναι ανεξάρτητο από τις εκάστοτε ρυθμίσεις που ισχύουν για την έκδοση βεβαιώσεων από τις δημοτικές αρχές.

Με βάση τις παραπάνω διατάξεις έχει εκδοθεί και η διαλαμβανόμενη στην ερώτηση υπ' αριθμ. 58070/30-5-2006 Απόφαση-Προκήρυξη για την πλήρωση 209 θέσεων προσωπικού του κλάδου Δ.Ε. Εξωτερικής Φρούρησης.

Για την Προκήρυξη αυτή, οι υπηρεσίες του Δήμου Νεάπολης Νομού Λασιθίου χορήγησαν κατά τον μήνα Ιούνιο του τρέχοντος έτους σε υποψήφιους βεβαιώσεις στις οποίες αναγράφεται από πότε οι υποψήφιοι είναι μόνιμοι κάτοικοι του Δήμου. Ενδεικτικά: «... από της γεννήσεώς του έως σήμερα», «...από το μήνα Νοέμβριο του έτους 2003 έως και σήμερα», «... την τελευταία ζετία ». Τέτοιες βεβαιώσεις ο Δήμος Νεάπολης είχε χορηγήσει και το έτος 2004 σε υποψήφιους της υπ' αριθμ. 108740/17-9-2004 Προκήρυξης του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την πλήρωση 224 θέσεων Σωφρονιστικών Υπαλλήλων.

Συνεπώς, οι περιπτώσεις απόρριψης υποψηφίων λόγω της μη κατάθεσης βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας κατά τον τρόπο που ορίζουν ρητά οι σχετικές προκηρύξεις οφείλονται είτε στην υποβολή εσφαλμένων αιτήσεων εκ μέρους των ιδίων των υποψηφίων προς το Δήμο Νεάπολης είτε στην εσφαλμένη έκδοση των βεβαιώσεων αυτών από υπαλλήλους του συγκεκριμένου Δήμου.

Εξάλλου για τον ίδιο ακριβώς λόγο έχουν απορριφθεί οι αιτήσεις και άλλων υποψηφίων από άλλους Δήμους της χώρας. Κατά συνέπεια, δεν τίθεται θέμα ανίσης μεταχείρισης των υποψηφίων του Δήμου Νεάπολης, όπως εσφαλμένα ισχυρίζεται ο ερωτών κ. Βουλευτής στη συγκεκριμένη Ερώτηση.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, εφόσον το Υπουργείο Δικαιοσύνης εφαρμόζει την ειδική νομοθεσία που δέπει τις προσλήψεις των αιτήσεων επανεξέτασης των υποψηφίων του Δήμου Νεάπολης Δ.Ε. Φύλαξης και Δ.Ε. Εξωτερικής Φρούρησης, δεν τίθεται θέμα επανεξέτασης των υποψηφιοτήτων που έχουν απορριφθεί.

Ο Υπουργός ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ»

8. Στην με αριθμό 13422/3-8-06 ερώτηση της Βουλευτού Κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 45406/23-8-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ανωτέρω ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων η Βουλευτής και Ασημίνα Ξηροτύρη - Αικατερινάρη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος μπορεί να διεξάγει έλεγχους η Δημοτική Αστυνομία για θέματα που αφορούν στην κατάληψη κοινόχροηστων χώρων, στην ύπαρξη άδειας λειτουργίας και στο ωράριο λειτουργίας.

Με πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία στελέχωσης των υπηρεσιών Δημοτικής Αστυνομίας στους Δήμους της Χώρας με προτεραιότητα τις πρωτεύουσες των νομών και τις τουριστικές περιοχές της Ελλάδας.

Προϋπόθεση για την στελέχωση είναι η τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας κάθε Δήμου και η υποβολή

αιτήματος για την έκδοση προκήρυξης στην οικεία Περιφέρεια.

Ωστόσο, έως σήμερα, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δεν έχει διαβιβάσει στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΣΔΔΑ αίτημα για πρόσληψη προσωπικού από δήμους του νομού Χαλκιδικής, στους οποίους υπηρετεί ελάχιστος αριθμός Δημοτικών Αστυνομικών, οι οποίοι προσελήφθησαν πριν αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, σχετικά με θέματα που αφορούν στις υψηλές τιμές στα προϊόντα, στο σύστημα των κρατήσεων τα Σαββατοκύριακα και γενικότερα στις καταγελίες, από το Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών, για ανεπάρκεια των ελέγχων, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Δημόσιας Τάξης στα οποία κοινοποιούμε το παρόν με φωτοαντίγραφο της 13422/3.8.2006 ερώτησης, προκειμένου να ενημερώσουν την Εθνική Αντιπροσωπεία για θέματα της αρμοδιότητάς τους.

**Ο Υφυπουργός
ΑΘ. ΝΑΚΟΣ»**

9. Στην με αριθμό 13420/3-8-06 ερώτηση της Βουλευτού κ. Κρινιώς Κανελλοπούλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 45392/23-8-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 13420/3-8-2006 ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Κ. Κανελλοπούλου, αναφορικά με τη λειτουργία του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» που υλοποιείται από φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σας επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

Α. Όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τη συνέχιση της λειτουργίας του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», το οποίο συνχρηματοδοτείται από πιστώσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), αρμόδιο να απαντήσει επί του θέματος είναι το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Β. Όσον αφορά στη λειτουργία του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» που χρηματοδοτείται από εθνικούς πάρορους, σας επισημαίνουμε ότι, το Υπουργείο μας χρηματοδοτεί κανονικά από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), ΟΤΑ της Χώρας για την υλοποίηση της Α' φάσης του σχετικού προγράμματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. Π4β/5814/2-10-97 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. Γ4β/Φ383/οικ.4504/21-9-98, Π1γ/Γ.Π.οικ.62329/27-6-2003 και Π1γ/Γ.Π.οικ.69674/1-7-2005 όμοιες.

Επίσης, κατόπιν μεταφοράς σχετικών πιστώσεων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στον Προϋπολογισμό του Υπουργείο μας (ΚΑΕ 2229), χρηματοδοτούνται και ΟΤΑ της Χώρας για την υλοποίηση της Β' φάσης του σχετικού προγράμματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ανωτέρω αντιστοιχα αποφάσεις.

Στο πλαίσιο αυτό και για την υλοποίηση του προγράμματος για το τρέχον έτος, στην εκδοθείσα ΚΥΑ περί κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Δήμων και Κοινοτήτων, προβλέφθηκε η διάθεση ανάλογης πίστωσης με αυτή που διατεθήκε κατά το 2005 για τον ίδιο σκοπό. Επισημαίνεται ότι, η ανωτέρω πίστωση, όπως επίσης και οι αντίστοιχες μεταφερόμενες από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, έχουν ήδη αποδοθεί σε όσους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ, μεταξύ των οποίων και ΟΤΑ του Ν. Ηλείας, συνεχίζουν την εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος και υπέγραψαν εκ νέου τις σχετικές προγραμματικές συμβάσεις υλοποίησής του, σύμφωνα με τα όσα ρητώς αναφέρονται στην Π1γ/Γ.Π.οικ.69674/1-7-2005 υπογραφείσα ΚΥΑ.

**Ο Υφυπουργός
ΑΘ. ΝΑΚΟΣ»**

10. Στην με αριθμό 13594/25-8-06 και 13601/25-8-06 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Φώτη Κουβέλη και Στυλιανού-Άγγελου Παπαθεμελή δόθηκε με το υπ' αριθμ. 85774/IH/15-9-06 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις ερωτήσεις με αριθμούς 13594/25-8-2006 και 13601/25-8-2006, τις οποίες κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Φώτης Κουβέλης και Στύλιος Παπαθεμελής, τους πτυχιούχους του Τομέα Ψυχολογίας και Ειδικής Αγωγής του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής του Α.Π.Θ., σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

α) Σχετικά με την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων των πανεπιστημιακών τμημάτων η αρμοδιότητα του ΥΠ.Ε.Π.Θ. συνίσταται σύμφωνα με τις διατάξεις της κειμένης πανεπιστημιακής νομοθεσίας (άρθρο 6, παρ. 6, του ν. 1268/82 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), στην έκδοση, ύστερα από γνώμη του Συμβούλιου Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης του Ε.Σ.Υ.Π. και της οικείας Συγκλήτου, Προεδρικού Διατάγματος, στο οποίο ουσιαστικά γίνεται καταγραφή των επαγγελματικών δυνατοτήτων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτήσει οι πτυχιούχοι ενός τμήματος για άσκηση συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων, καθώς και των τομέων στους οποίους θα μπορούσαν να απασχοληθούν.

β) Το εν λόγω διάταγμα αφορά το ενιαίο πτυχίο που χορηγούν τα πανεπιστημιακά τμήματα και δεν επιμερίζει τις επαγγελματικές δυνατότητες και δεξιότητες των πτυχιούχων ούτε καν σε ειδικεύσεις ή κατευθύνσεις ενός πτυχίου, πολύ δε περισσότερο στους τομείς στους οποίους διαιρείται ένα τμήμα. Ο τομέας έχει οργανωτικό χαρακτήρα και αποστολή του είναι να συντονίζει το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο που επιτελείται σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, να κατανέμει κονδύλια που διατίθενται στον τομέα για διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, να αναθέτει καθήκοντα διευθυντή εργαστηρίων ή κλινικών, να κατανέμει το προσωπικό κ.λπ.. και σε καμία περίπτωση η υπάρξη τομέων δεν προσδιορίζει διαιτέρες επαγγελματικές δυνατότητες των πτυχιούχων του τμήματος.

γ) Η επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων του τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης όπως και των λοιπών πανεπιστημιακών τμημάτων «Νηπιαγωγών», είναι δεδομένη αφού διορίζονται ως μόνιμοι ή αναπληρωτές στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στον κλάδο ΠΕ Νηπιαγωγών.

δ) Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και σύμφωνα με την με αριθμ. 86895/Γ6/02-09-2005 (ΦΕΚ 1266/τ.Β'/09-09-2005) Υ.Α., για την κατάταξη των αναπληρωτών-ωρομισθίων εκπαιδευτικών ΣΜΕΑ που περιλαμβάνονται στον Πίνακα Β' δεν λαμβάνεται υπόψη η Τομέας των Παιδαγωγικών Τμημάτων στην Ειδική Αγωγή, ως τίτλος σπουδών στην Ειδική Αγωγή.

Ωστόσο, το θέμα προωθείται με Π.Δ., το οποίο προβλέπει σύσταση κλάδων εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής.

**Ο Υφυπουργός
Γ. ΚΑΛΟΣ»**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας ανακοινώσω το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 3 Νοεμβρίου 2006.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 129 παράγραφοι 2 και 3, 130 παράγραφοι 2 και 3, του Κανονισμού της Βουλής)

1. - Η με αριθμό 36/31-10-2006 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κ. Σοφίας Καλαντζάκου προς τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος της έλλειψης παιδικών σταθμών κ.λπ..

2.- Η με αριθμό 21/2/30-10-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Μιλτιάδη Παπαϊωάννου προς τον Πρωθυπουργό, σχετικά με την πρόσφατη εγκύλιο του Προέδρου του Αρείου Πάγου προς τους δικαστές για το χειρισμό συγκεκριμένων κατηγοριών υποθέσεων κ.λπ..

(Θα απαντήσει ο Υπουργός Δικαιοσύνης)

3.- Η με αριθμό 35/31-10-2006 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Βέρας Νικολαΐδου προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τη συμφωνία του ιδιωτικού θεραπευτηρίου «Υγεία»

με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, για την ανέγερση δύο μονάδων στο χώρο που στεγάζεται το Ασκληπιείο Βούλας κ.λπ..

4. – Η με αριθμό 27/31-10-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Φωτίου Κουβέλη προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τα προβλήματα από την έλλειψη αντιγραπτικών εμβολίων κ.λπ..

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 129 παράγραφοι 2 και 3, 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1.- Η με αριθμό 22/3/31-10-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Ρόβλια προς τον Πρωθυπουργό, σχετικά με την απόφαση της Κυβέρνησης να τεθούν εκτός Α.Σ.Ε.Π. οι προσλήψεις προ-

σωπικού σε εταιρείες του ευρύτερου δημόσιου τομέα κ.λπ..

(Θα απαντήσει ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης)

2.- Η με αριθμό 34/31-10-2006 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ελπίδας Παντελάκη προς τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, σχετικά με την καθημερινή σύνδεση των νησών με τα λιμάνια της ηπειρωτικής χώρας, τη διασφάλιση μονίμων και σταθερών θέσεων για τους ναυτεργάτες κ.λπ..

3.- Η με αριθμό 25/31-10-2006 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Λεβέντη προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τη συμφωνία του ιδιωτικού θεραπευτηρίου «Υγεία» με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, για την ανέγερση δύο μονάδων στο χώρο που στεγάζεται το Ασκληπιείο Βούλας κ.λπ..

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση προ ημερογίας διατάξεως, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής, με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων, με θέμα «Εξωτερική Πολιτική».

Σύμφωνα με το άρθρο 143 παράγραφος 4 του Κανονισμού της Βουλής η διάρκεια της αγόρευσης του Πρωθυπουργού είναι τριάντα λεπτά της ώρας, του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και των Προέδρων των άλλων Κοινοβουλευτικών Ομάδων είκοσι πέντε λεπτά της ώρας και των Υπουργών δεκαπέντε λεπτά.

Δικαίωμα δευτερολογίας έχουν για δεκαπέντε λεπτά της ώρας ο Πρωθυπουργός και για δέκα λεπτά της ώρας οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και οι Υπουργοί. Στη συζήτηση μετέχουν έως δυο Υπουργοί. Ο Πρωθυπουργός μπορεί να τριτολογήσει για πέντε λεπτά της ώρας.

Ο χρόνος ομιλίας του Υπουργού που παρεμβαίνει στο στάδιο των κυρίων αγορεύσεων ή των δευτερολογιών, πριν ολοκληρωθούν οι αγορεύσεις ή οι δευτερολογίες των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, περιορίζεται στο ήμισυ του χρόνου που δικαιούται.

Ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κώστας Καραμανλής έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας) **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια από τις σημαντικότερες κατακτήσεις της μεταπολιτευτικής περιόδου είναι η επίτευξη πλαισίου συναίνεσης ως προς τους στρατηγικούς στόχους της εξωτερικής μας πολιτικής.

Από τις δογματικές συγκρούσεις της πρώτης μεταπολιτευτικής περιόδου, πολίτες και πολιτικές δυνάμεις βρεθήκαμε σε κοινούς στόχους για την ειρήνη, για τη διεθνή συνεργασία. Από τις κάθετες αντιπαραθέσεις του παρελθόντος συγκλίναμε στην ίδια ευρωπαϊκή κατεύθυνση. Διαμορφώσαμε κοινές θέσεις για την προώθηση των εθνικών μας υποθέσεων.

Βεβαίως στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν κοσμογονικές αλλαγές που «ξεθώριασαν» τις διαχωριστικές γραμμές του παρελθόντος, συνέβαλε η ωριμότητα της κοινωνίας που απαιτούσε και απαιτεί να ενώνουμε τις δυνάμεις για να πετυχαίνουμε το μέγιστο εφικτό αποτέλεσμα, συνέβαλε η συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γεγονός που διαμόρφωσε κοινούς στόχους για όλους τους Έλληνες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ και ένα τέταρτο του αιώνα η παρουσία μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το θεμελιώδες στήριγμα της διεθνούς θέσης της χώρας, της εξωτερικής πολιτικής, της οικονομικής και αναπτυξιακής δυναμικής μας.

Εντάσσοντας την Ελλάδα στην ευρωπαϊκή οικογένεια, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής απεβλεπε, πρώτον στην εδραιώση της δημοκρατίας και της πολιτικής ομαλότητας και σταθερότητας, δεύτερον στην ενδυνάμωση της οικονομίας, της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής και τρίτον στην ενίσχυση της ασφάλειας και την προώθηση των εθνικών μας δικαίων.

Το πρώτο είναι γεγονός δεδομένο και αδιαμφισβήτητο. Το δεύτερο βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Το τρίτο εκφράζεται στην ισότιμη παρουσία μας στα κέντρα αποφάσεων της Ευρώπης, γεγονός που δυναμώνει τη φωνή μας και τις δυνατότητες πρώθησης των εθνικών μας υποθέσεων.

Αποτέλεσμα της εθνικής αυτής επιλογής είναι το γεγονός ότι η Ελλάδα απέκτησε πλεονεκτική πολιτική και οικονομική θέση στην ευρύτερη περιοχή. Απορρόφησε τεράστιους κοινωνικούς πόρους, χάρις στους οποίους προώθησε μεγάλα έργα, στήριξε τον αγροτικό πληθυσμό, χρηματοδότησε πολιτικές για την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, ενίσχυσε την παρουσία της στο σύγχρονο κόσμο.

Υπογραμμίζω ακόμη το γεγονός ότι ύστερα από συστηματική προστάθμεια ξεσφαλίσαμε για την επόμενη προγραμματική περίοδο κοινοτικού πόρους που φθάνουν τα 24,5 δισεκατομ-

μύρια ευρώ περίπου και έχουμε, επιπλέον, τη δυνατότητα απορρόφησης 2,3 δισεκατομμυρίων ευρώ από το 7ο Πρόγραμμα– Πλαίσιο Έρευνας και Καινοτομίας.

Οι αγρότες μας πρόκειται να έχουν, στο πλαίσιο της νέας Κ.Α.Π., επιδοτήσεις που φθάνουν τα 18.000.000.000 ευρώ. Προσθέτω μόνον ένα: ότι το 80% των πόρων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την περίοδο 2007-2013 κατευθύνεται στην περιφέρεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι πια συμφωνούμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η σταθερή βάση για την πορεία της χώρας μας στον 21ο αιώνα. Είναι η μεγάλη μεταρρυθμιστική δύναμη που μεταβάλλει ελπιδοφόρα την προοπτική της ηπείρου μας. Το πρόβλημα είναι ότι αργεί στη μετεξέλιξη της. Υπάρχει σοβαρή επιβράδυνση στην πορεία της πολιτικής της ολοκλήρωσης. Ο «κύκλος της περισυλλογής», όπως ονομάστηκε, εξαιτίας της εκκρεμότητας της Συνταγματικής Συνθήκης, διατρέχει ήδη το δεύτερο χρόνο του. Και ο κύκλος αυτός είναι ανάγκη να κλείσει το συντομότερο δυνατό. Να κλείσει όμως με τρόπο που να εγγυάται τόσο το μέλλον της Ευρώπης όσο και τα συμφέροντα των κρατών-μελών και των λαών της.

Η Ελλάδα υποδέχεται με μεγάλη ικανοποίηση την πρόθεση της Γερμανίας, που θα ασκεί στο επόμενο διάστημα την προεδρία, να αναλάβει συγκεκριμένες δράσεις σ' αυτή την κατεύθυνση. Υποστηρίζουμε ενεργά κάθε προσπάθεια που έχει στόχο να θέσει τέλος στον κύκλο της ευρωπαϊκής εσωστρέφειας, να προχωρήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, πέρα από την οικονομική ένωση, στην πολιτική και την αμυντική ενοποίηση, να εφαρμόζει κοινές πολιτικές ασφάλειας και να μιλά στον κόσμο με ενιαία φωνή. Παράλληλα -και ταυτόχρονα- να επενδύει τόσο στην ανάπτυξη όσο και στη διασφάλιση μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής.

Το ίδιο ξεκάθαρη είναι η θέση της Ελλάδας και στο θέμα των μελλοντικών διευρύνσεων, που συνιστά τη δεύτερη σοβαρή πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι γεγονός ότι η τελευταία μεγάλη διεύρυνση έχει πυροδοτήσει έντονους προβληματισμούς. Το θεμελιώδες ερώτημα είναι: «Κατά πόσο μπορεί η Ένωση να διευρύνεται, χωρίς αυτό να συνεπάγεται αρνητικές επιπτώσεις στη συνοχή και την αποτελεσματικότητά της»; Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ήταν και δεν πρόκειται να γίνει ποτέ μια αυστηρά «κλειστή ομάδα χωρών». Η Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν και είναι, πρωτίστως, μια κοινότητα κρατών και λαών, βασισμένη σε κοινές αρχές και αδείες, μια κοινότητα με βασικούς στόχους την ειρήνη, τη σταθερότητα, την ασφάλεια, την ευημερία των λαών της.

Η δική μας, εποιένως, απάντηση, βασισμένη στα στοιχεία που τελικά συνθέτουν τη γοητεία, αν θέλετε, αλλά και τη δύναμη της Ένωσης, είναι σαφής. Θέλουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση και διευρυμένη και ισχυρή.

Πώς επιτυγχάνεται αυτό; Χρειάζονται δύο πράγματα. Πρώτον, να εντάσσονται χώρες πραγματικά έτοιμες, χώρες που υιοθετούν τις αρχές και τους στόχους, εφαρμόζουν τους κανόνες και κάνουν πράξη το κεκτημένο της Ένωσης. Και δεύτερον, να συνεχιστεί χωρίς καθυστερήσεις η θεσμική θωράκιση, η εξελικτική πορεία που την καθιστά πολιτική δημοκρατία, πιο πολιτική, πιο κοινωνική. Αυτός είναι, τελικά, ο δρόμος του μέλλοντός της. Αυτοί είναι οι στόχοι μας. Στόχοι που υιοθετούνται σήμερα από τη μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων. Στόχοι που απαιτούν, ωστόσο, ισχυρές συμμαχίες, διαρκή διαπραγμάτευση, συνεχείς πολιτικούς, διπλωματικούς αγώνες. Αγώνες στους οποίους έχουμε δυνατότητα και τρίτον στην ενίσχυση της ασφάλειας του τόπου. Η πρόκληση είναι κοινή για όλους. Τονίζω εδώ και τον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι Ευρωβούλευτές μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανταποκρινόμενοι στις προκλήσεις που εγείρει η εποχή της παγκοσμίτητας έχουμε δώσει νέα διάσταση στην εξωτερική πολιτική μας. Πέρα από τον πυλώνα της κλασικής πολιτικής διπλωματίας, επενδύουμε:

Πρώτον, στον πυλώνα της οικονομικής διπλωματίας. Η Ελλάδα αναπτύσσει διεθνείς οικονομικές, εμπορικές, τουριστικές, τραπεζικές, ενεργειακές συνεργασίες, που συμβάλλουν στην προσέλκυση επενδύσεων, στην αύξηση των εξαγωγών, τη στή-

ριξη της διεθνούς επιχειρηματικής δραστηριότητας των Ελλήνων.

Δεύτερον, στον πυλώνα της διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας. Η Ελλάδα, υπηρετώντας τις αξίες του πολιτισμού μας, δίνει σήμερα το «παρόν» της, τόσο για ανθρωπιστικούς όσο και για αναπτυξιακούς σκοπούς, σε δεκάδες χώρες. Συμμετέχει στην πραγμάτωση των στόχων της χιλιετίας του Ο.Η.Ε και συμπρωταγωνιστεί στη διεθνή συμμαχία ενάντια στην παγκόσμια φτώχεια.

Τρίτον στον πυλώνα του οικουμενικού Ελληνισμού ενισχύουμε τους δεσμούς, την επικοινωνία, τη συνεργασία με τις κοινότητες των ομογενών μας που ζουν, προοδεύουν, διακρίνονται στις πέντε ηπείρους. Ψηφίσαμε τον εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος για το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού. Χρηματοδοτούμε γύρω στις διακόσιες πενήντα δράσεις ομογενειακών οργανώσεων. Ενισχύουμε τα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας στις παροικίες μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα ασκεί πολιτική προοπτικής και διευρυμένων ερεισμάτων. Ασκεί πολιτική ανοιχτών οριζόντων. Αξιοποιούμε τη συμμετοχή μας στους μεγάλους διεθνείς οργανισμούς. Βελτιώνουμε τις σχέσεις μας με όλους τους γείτονες, τους εταίρους, τους συμμάχους μας. Αναβαθμίζουμε τη συνεργασία και τους παραδοσιακά φιλικούς δεσμούς μας με τις Η.Π.Α.. Επεκτείνουμε, ενδυναμώνομε την πολιτική και οικονομική μας συνεργασία με τους βόρειους γείτονές μας. Επισκεφθήκαμε –και ο ίδιος και πολλά στελέχη της Κυβέρνησης τη Ρωσία. Μόλις πρόσφατα είχαμε και τις διαδοχικές επισκέψεις του Προέδρου και του Πρωθυπουργού της. Οφείλω να σας βεβαιώσω, και μάλιστα με κατηγορηματικό τρόπο, ότι η θέληση για περαιτέρω σύσφιξη των σχέσεών μας, η θέληση για περαιτέρω ενδυνάμωση της συνεργασίας μας είναι και αμοιβαία και ισχυρή.

Αναπτύξαμε ταυτόχρονα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις χώρες του Καυκάσου και του Ευξείνου Πόντου όπου η παρουσία του Ελληνισμού είναι έντονη εδώ και αιώνες. Πετύχαμε ήδη σημαντικά οικονομικά και πολιτιστικά ανοίγματα και δημιουργήσαμε πρακτικές συνεργασίας στο πλαίσιο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου. Δώσαμε άμεση προτεραιότητα σε καίριας σημασίας τομείς, όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, το εμπόριο, ο τουρισμός.

Άμεσο, διαρκές, έντονο είναι προ πάντων το ενδιαφέρον μας για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Ακολουθούμε στρατηγική πρωτοπορίας για μία ευρωπαϊκή γειτονιά ειρήνης, ανάπτυξης και ευημερίας, μία γειτονιά στην οποία να γίνονται απολύτως σεβαστά το απαραβίαστο των συνόρων, τα μειονοτικά και ανθρώπινα δικαιώματα, οι θρησκευτικές και πολιτικές ελευθερίες, η δημοκρατία. Όλοι, άλλωστε, συμφωνούμε ότι οι ελεύθερες και δημοκρατικές κοινωνίες είναι οι καλύτεροι γείτονες. Όλοι συμφωνούμε ότι τα αγαθά αυτά της ειρήνης, της σταθερότητας, της δημοκρατίας είναι ουσιώδεις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και την ευημερία.

Με αυτούς τους στόχους ενθαρρύνουμε την ευρωπαϊκή προοπτική των γειτόνων της και υποστηρίζουμε τις προσπάθειες που αναπτύσσουν για την προσαρμογή τους στα ευρωπαϊκά πρότυπα. Θέλω μάλιστα μ' αυτή την ευκαιρία να επαναλάβω άλλη μία φορά ότι υποδεχόμαστε με ικανοποίηση στις αρχές του χρόνου τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Έχει, άλλωστε, η εξέλιξη αυτή ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα, αφού σημαίνει και τη γεωγραφική μας σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ταυτόχρονα όμως παρέχει και ένα υπόδειγμα πολιτικής που επιβάλλεται να εκτιμηθεί ανάλογα και να υιοθετηθεί στην πράξη από όλους τους γείτονές μας. Ξέρουμε βέβαια ότι ο δρόμος της ένταξης, τουλάχιστον για ορισμένες περιπτώσεις, εξακολουθεί να είναι αρκετά μακρύς. Για να διευκολυνθεί η ευρωπαϊκή πορεία τους πρωθυπουργούς σε συνεργασία με την Ένωση την ιδέα ενός ενιαίου οικονομικού, ενεργειακού και εμπορικού χώρου της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Ήδη από τον περασμένο Ιούνιο έχει αρχίσει η λειτουργία της ενεργειακής κοινότητας στη δημιουργία της οποίας πάξαμε πρωταγωνιστικό ρόλο. Άνοιξε έτσι ο δρόμος για την εφαρμογή ενιαίας πολιτικής που εγγυάται όχι μόνο ενεργειακή επάρκεια

αλλά και νέα αναπτυξιακή δυναμική σ' ολόκληρη την περιοχή. Στην πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Λάχτι της Φινλανδίας υποστηρίζαμε την επέκταση της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, όπως επίσης και την ανάπτυξη εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής εναρμονισμένης με τις εθνικές πολιτικές των κρατών-μελών. Πρόσφατα μόλις πραγματοποιήθηκε στη χώρα το φόρουμ της ενεργειακής κοινότητας για τον ηλεκτρισμό. Παράλληλα σε στενή συνεργασία με τους γείτονές μας προωθούμε τη δημιουργία μεγάλων ενεργειακών αγωγών, που αναβαθμίζουν το γεωπολιτικό ρόλο, ενισχύουν τον αναπτυξιακό δυναμισμό της χώρας και βέβαια εγγυώνται σημαντικά οφέλη για ολόκληρη την περιοχή. Υπογραμμίζω την πρόσφατη τριμερή διακήρυξη των Αθηνών για την κατασκευή του πετρελαιαγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη που απετέλεσε κοινό στόχο και υποστηρίχθηκε απ' όλες τις προηγούμενες κυβερνήσεις, θυμίζω την κατασκευή του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου που ολοκληρώνεται σύντομα και μπαίνει σε λειτουργία στις αρχές του χρόνου, επισημάνων ακόμη τις διακρατικές συνεννόησεις με τη γειτονική Ιταλία για τη κατασκευή υποθαλάσσιου ελληνοιταλικού αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου.

Όλα αυτά ενισχύουν τη συνεργασία, τη σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή και ταυτόχρονα καθιστούν την Ελλάδα διεθνή ενεργειακό δίαυλο. Παράλληλα, στο πλαίσιο της ίδιας πολιτικής προωθούμε την ανταλλαγή τεχνογνωσίας για τη βελτίωση της Δημόσιας Διοίκησης, τη δημιουργία διεθνούς πανεπιστημίου στη Θεσσαλονίκη για την προσέλκυση φοιτητών από τις γειτονικές χώρες, την εφαρμογή του ελληνικού σχεδίου για την οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων, την κατασκευή μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων που να συνδέουν τη Θεσσαλονίκη με τη Νοτιοανατολική και την Κεντρική Ευρώπη.

Ακόμα υπογραμμίζω το γεγονός ότι στη Νοτιοανατολική Ευρώπη έχουν αναπτυχθεί περίπου τρεισήμισι χιλιάδες ελληνικές επιχειρήσεις και χίλια υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών.

Είμαστε ανάμεσα στους πρώτους ξένους επενδυτές στην Αλβανία, στη FYROM, στη Σερβία, στη Ρουμανία, τη Βουλγαρία. Οι εξαγωγές προς τις χώρες της περιοχής αυξάνονται και μάλιστα σ διαρκώς και το τουριστικό ρεύμα προς τη χώρα μας σημειώνει συνεχή άνοδο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα ανοίγεται σήμερα με αυτοπεποιθηση στο σύγχρονο κόσμο. Αναπτύσσουμε στοχευμένες προσπάθειες για να δυναμώσουμε ακόμη περισσότερο τη συνεργασία μας με τις χώρες της Μέσης Ανατολής και της Μεσογείου. Στηρίζουμε ένθερμα την αναβάθμιση της συνεργασίας με τις χώρες του μεσογειακού νότου και τη δημιουργία ως το 2010 μιας ευρωμεσογειακής ζώνης ελεύθερου εμπορίου.

Υπογραμμίζω ότι στην Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη, για τη βιομηχανία που έγινε πρόσφατα στη Ρόδο με τη συμμετοχή τριάντα επτά χωρών, καταλήξαμε σε ομόφωνα συμπεράσματα για νέους δρόμους συνεργασίας, με στόχο την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ανάπτυξη.

Σημειώνων ακόμα ότι στην πρόσφατη άτυπη Σύνοδο Κορυφής στη Φινλανδία θέσαμε ζητήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τις μεσογειακές χώρες. Συζητώντας το πρόβλημα της λαθρομετανάστευσης υπογράμμισα την ανάγκη συντονισμού των εθνικών ακτοφυλακών για κοινές περιπολίες στη Μεσόγειο ως πρώτου βήματος στην κατεύθυνση υλοποίησης της πρότασής μας για τη δημιουργία ευρωπαϊκής ακτοφυλακής.

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας μας για την ενδυνάμωση της συνεργασίας ανάμεσα στα μεσογειακά κράτη-μέλη της Ένωσης αναπτύσσουμε νέες δράσεις που ισχυροποιούν το ρόλο όλων μας στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόλις πρόσφατα η χώρα μας ανέλαβε για ένα χρόνο την Προεδρία του Μεσογειακού Φόρουμ αποφασισμένη να φέρει στο κέντρο του ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος τα βασικά ζητήματα των χωρών της Μεσογείου. Η εκλογή αυτή αποδεικνύει το κύρος της Ελλάδας, αλλά και τις προσδοκίες που εναποθέτουν στις πολιτικές μας πρωτοβουλίες οι εταίροι και οι φίλοι μας στην περιοχή.

Ακόμα επιδιώκουμε και πετυχαίνουμε σημαντικά πολιτικά και

οικονομικά ανοίγματα στη Μέση Ανατολή και τον αραβικό κόσμο. Κάναμε για το σκοπό αυτό σειρά επισκέψεων, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο ίδιος, στελέχη της Κυβέρνησης. Υπογράψαμε συμφωνίες για συνεργασία στους τομείς της οικονομίας, της ενέργειας, της επιχειρηματικότητας και ταυτόχρονα προχωρώμε στην ανάπτυξη στενότερων σχέσεων με χώρες της Ασίας που βγαίνουν δυναμικά στην παγκόσμια σκηνή.

Με τις επισκέψεις μας στην Κίνα και την Ιαπωνία, αλλά και τις συνεχείς διαβουλεύσεις που έχουμε δρομολογούνται νέες και δυναμικές μορφές συνεργασίας. Επιτυχάνεται ήδη θεματική πρόσδοση στις ελληνοκινεζικές σχέσεις και διαμορφώνεται ένα πολύτιμο κεφάλαιο για τη χώρα. Έτσι αποδεικνύεται ότι η Ελλάδα μπορεί να λειτουργεί ως πύλη εισόδου της Μέσης Ανατολής και της Ασίας προς την Ευρώπη, αλλά και ως βάση για την εγκατάσταση των στρατηγικών μεγάλων δυτικών εταιριών που θέλουν να επεκταθούν στην ευρύτερη περιοχή μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σύγχρονη Ελλάδα ακολουθεί πορεία που βασίζεται σε ισχυρές, σε κρυστάλλινες θέσεις για όλα τα θέματα που αφορούν τη διεθνή κοινότητα, την ευρύτερη γειτονιά μας και πάνω απ' όλα βέβαια τα εθνικά μας συμφέροντα. Η στρατηγική εδραιώνεται στις έννοιες ειρήνη, συνεργασία, ανάπτυξη.

Υποστηρίζουμε ενεργά τις προσπάθειες επίλυσης του Μεσανατολικού και τη διαμόρφωση συνθηκών που να εγγυώνται ασφάλεια για όλους τους λαούς της περιοχής. Η Ελλάδα ήταν παρούσα στις προσπάθειες αντιμετώπισης της πρόσφατης κρίσης στη Μέση Ανατολή ως αξιόπιστος συνομιλητής με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Ήταν από τις πρώτες χώρες που υποστήριξε την ανάγκη άμεσης κατάπαυσης του πυρός και την ενεργοποίηση του Ο.Η.Ε.. Ήμασταν μεταξύ των πρώτων που έσπευσαν στον απεγκλωβισμό Ελλήνων και ξένων υπηκόων και στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας.

Συμβάλλαμε στη διαμόρφωση της απόφασης 1701 του Συμβουλίου Ασφαλείας και υποστηρίζουμε την πλήρη εφαρμογή της. Συμμετέχουμε με ναυτική μονάδα στη διεθνή δύναμη που συγκροτήθηκε με απόφαση του Ο.Η.Ε. για τη διατήρηση της ειρήνης.

Ασκώντας τον περασμένο Σεπτέμβριο την Προεδρία του Συμβουλίου Ασφαλείας αποδείξαμε έμπρακτα το ενδιαφέρον μας για την επίλυση του προβλήματος. Οι προσπάθειες κορυφώθηκαν με την πραγματοποίηση ειδικής έκτακτης συνεδρίασης του Συμβουλίου Ασφαλείας σε υπουργικό επίπεδο –της πρώτης σ' αυτό το επίπεδο εδώ και πάνω από είκοσι χρόνια– με θέμα την αποκατάσταση και την εδραίωση της ειρήνης στην πολύπαθη περιοχή.

Υπογραμμίσαμε ότι τα προβλήματα της Μέσης Ανατολής δεν μπορεί να αφήνουν κανέναν αδιάφορο. Η διεθνής κοινότητα οφείλει να παραμερίσει την αδράνεια για να ασκήσει ουσιαστική παρέμβαση. Να υπάρξει λύση του Μεσανατολικού που να είναι σύμφωνη με το Διεθνές Δίκαιο και τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας. Να υπάρξει ασφάλεια για όλους, να διασφαλιστεί η ειρηνική συνύπαρξη σε αμοιβαία αναγνωρισμένα κράτη του Ισραήλ και της Παλαιστίνης.

Το ίδιο ένθερμα υποστηρίζουμε την ανάγκη να συνεχιστεί η ειρηνική αναζήτηση λύσης στο πρόβλημα του Κοσσού. Ενθαρρύνουμε τις συνομιλίες για το μελλοντικό καθεστώς του ώστε να καταλήξουν σε βιώσιμη λύση αποδεκτή από τους άμεσα ενδιαφερόμενους. Λύση που να ενισχύει την ασφάλεια και τη σταθερότητα ολόκληρης της περιοχής. Κατά συνέπεια, απαιτείται υπομονετική και προσεκτική διπλωματία. Η επιδίωξη γρήγορης λύσης δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο το στόχο της βιώσιμης λύσης.

Σε ό,τι αφορά τη γειτονική πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, θέλω να επαναλάβω ότι επιθυμούμε στα σύνορά μας ένα ισχυρό κράτος με ευρωπαϊκή συμπεριφορά. Επιδιώξαμε και επιδιώκουμε την άρση της εκκρεμότητας της ονομασίας ώστε να υπάρξει πλήρης εξομάλυνση των κατά τα άλλα καλώδιμερών σχέσεων, να διευκολύνθει η πορεία του γειτονικού κράτους στους ευρωπατλαντικούς θεσμούς και να ενδυναμωθεί η σταθερότητα στην περιοχή. Έστω και τώρα η

ηγεσία του γειτονικού κράτους οφείλει να αξιολογήσει την κατάσταση και να ανταποκριθεί στη θετική στάση της Ελλάδας. Στο δρόμο για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το NATO χρειάζεται μια κοινά αποδεκτή ονομασία. Είναι προϋπόθεση για να επικυρωθεί η ένταξή του από τη Βουλή των Ελλήνων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευρωπαϊκό ζήτημα ιδιαίτερα επίκαιο στην περίοδο που διανύουμε αποτελεί η ενταξιακή διαδικασία της Τουρκίας. Οι Έλληνες υποστηρίζουμε και υποστηρίζουμε την ευρωπαϊκή προσαρμογή της γείτονος με την πεποιθηση ότι ο δρόμος αυτός οδηγεί σε μια νέα προοπτική ειρήνης και συνεργασίας. Μια Τουρκία που προσαρμόζεται σταδιακά στο κεκτημένο, στις αρχές, στις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να λειτουργεί καλύτερα και για το λαό της, αλλά και για τους γείτονές της.

Είναι προφανές βέβαια ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις είναι μια μακρά και δύσκολη διαδικασία. Μία διαδικασία που, όπως σε κάθε περίπτωση, στηρίζεται σε συγκεκριμένα δεσμευτικά κείμενα. Αυτός είναι ο δρόμος και ο δρόμος αυτός δεν αλλάζει.

Ένα χρόνο μετά την Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται μπροστά στο ερώτημα αν η Τουρκία στο πρώτο αυτό στάδιο της ενταξιακής διαδικασίας ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που ανέλαβε απέναντι στους είκοσι πέντε.

Αναγνωρίζεται γενικά ότι πράγματι έγιναν ορισμένες μεταρρυθμίσεις. Εκτιμάται ωστόσο ότι η έως τώρα συμπεριφορά της Τουρκίας υπολείπεται των δεσμεύσεών της, ότι υπάρχει δυσκινησία στο δρόμο των αλλαγών και των προσαρμογών που απαιτούνται. Από ορισμένους εταίρους μας ακούγονται μάλιστα και δεύτερες σκέψεις που επικεντρώνονται στο ενδεχόμενο μιας ειδικής σχέσης Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας.

Η αλήθεια είναι ότι έγιναν ως τώρα από την πλευρά της Τουρκίας βασικά και απαραίτητα βήματα στο δρόμο των υποχρεώσεών της προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόπειρες βελτιώσης της κατάστασης όσον αφορά το σεβασμό της θρησκευτικής ελευθερίας και των μειονοτικών δικαιωμάτων έμειναν δυστυχώς απόπειρες. Στα θέματα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, της Σχολής της Χάλκης, των ιδρυματικών και μειονοτικών περιουσιών οι υποχρεώσεις της παραμένουν υποχρεώσεις.

Χρειάζονται πολλά και ουσιαστικά βήματα για την επίτευξη σταθερών σχέσεων καλής γειτονίας και, βέβαια, δεν βοηθά η διατήρηση του απαράδεκτου αναχρονισμού του *casus belli*. Δεν γίνεται να αγνοούνται οι υποχρεώσεις της προς τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων και η Κυπριακή Δημοκρατία.

Όλα αυτά η Ελλάδα τα επισημαίνει σταθερά προς την ίδια την Τουρκία, στις διεθνείς συναντήσεις μας, στις διαβουλεύσεις μας με τους εταίρους, στις συνομιλίες μας με την Επιτροπή. Υπογραμμίζαμε και υπογραμμίζουμε ότι τα θέματα αυτά είναι ανάγκη να αποτυπώνονται με καθαρότητα στην έκθεση πρόσδου που θα παρουσιάσει σε λίγες μέρες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Θα ήθελα να κάνω μία διευκρίνιση εδώ. Κανείς δεν περίμενε μία άμεση θεματική αλλαγή στις πολιτικές και τις πρακτικές της Τουρκίας. Οι Ευρωπαίοι κατανοούμε ότι υπάρχουν εσωτερικές δυσκολίες στη γείτονα. Οφείλουν, όμως, οι γείτονές μας να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η δική μας θέση είναι ότι σταθερή και ξεκάθαρη. Επιθυμούμε τη συνέχιση των διαδικασιών προσαρμογής της γείτονος στο ευρωπαϊκό κεκτημένο και τα προαπαιτούμενα. Υποστηρίζουμε σταθερά ότι η πλήρης προσαρμογή της σημαίνει και την πλήρη ένταξή της. Αυτό είναι το ισχυρό κίνητρο που οδηγεί τις υπόψη της γείτονας με συγκεκριμένα μετρήσιμα βήματα στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές.

Και το κίνητρο αυτό δεν πρέπει να το στερήσουμε από την Τουρκία. Όμως, αν η Τουρκία θέλει πράγματι να προχωρήσει στις ονυματοποιήσεις της, οφείλει να συνειδητοποιήσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε απέναντι στους είκοσι πέντε. Υποχρεούται να ανταποκριθεί στα προαπαιτούμενα που έχουν τεθεί και να κινηθεί στις γραμμές που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυταπάτες δεν πρέπει να υπάρχουν. Οι ευρωπαϊκές γραμμές είναι οι μόνες που εξασφαλίζουν στη γείτονα σταθερή ευρωπαϊκή πορεία. Είναι οι μόνες γραμμές που εγγυώνται πως δεν θα υπάρξει εκτροχιασμός του τρένου στη διαδρομή του προς την Ευρώπη. Το ενδεχόμενο αυτό δεν το θέλουμε. Εναπόκειται, όμως, στην Άγκυρα να το αποκλείσει.

Η Ευρώπη έχει τοποθετήσει ξεκάθαρα -όπως άλλωστε και για κάθε άλλη περίπτωση- και τις «ράγες» και τη σηματοδότηση που οδηγούν στην ένταξη. Μηχανοδηγός, όμως, στη δική της πορεία είναι η ίδια η Άγκυρα. Απ' αυτήν εξαρτώνται τόσο ο ρυθμός, όσο και η τελική κατάληξη της ευρωπαϊκής πορείας της. Η άρνηση στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις είναι έξω από το πνεύμα που διέπει τη λειτουργία της Ένωσης. Γι' αυτό, η άρνηση δεν είναι δυνατόν να διαρκεί στο διηνεκές. Θυμίζω ότι η αποτελεσματικότητα των προσπαθειών της γείτονος δεν κρίνεται άπαξ. Είναι και θα είναι συνεχώς κρινόμενη.

Η Ελλάδα θέλει να προχωρήσει χωρίς καμία εκτροπή η διαδικασία που ξεκίνησε. Δεν μπορεί, όμως, να βλέπει επιτυχίες και πρόοδο εκεί που δεν υπάρχουν και ούτε βέβαια μπορούν να ζητούνται ανταλλάγματα από ένα μέλος της Ένωσης, για να ανταποκριθεί η Τουρκία στις δικές της ευρωπαϊκές υποχρεώσεις. Η πολιτική παραδοξότητα της μη αναγνώρισης ενός κράτους-μέλους από ένα υποψήφιο προς ένταξη κράτος δεν μπορεί να παρατείνεται επ' αόριστον. Η εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Τελωνειακής Ένωσης για το άνοιγμα των λιμανιών και των αεροδρομίων της γείτονος στα κυπριακά πλοία και αεροπλάνα αποτελεί ρητή συμβατική υποχρέωση της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και προς το σύνολο των μελών της.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και η υποχρέωση αυτή είναι αυτοτελής. Δεν μπορεί να συνδέεται με ζητήματα που αφορούν την εσωτερική λειτουργία της Ένωσης. Κανονισμός εμπορίου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της τουρκοκυπριακής κοινότητας είναι εσωτερικό ζήτημα της Ένωσης. Υπάρχει σε εξέλιξη για το θέμα αυτό η προσπάθεια που ξεκίνησε από την Προεδρία του Λουξεμβούργου και συνεχίζεται από τη Φινλανδική Προεδρία.

Την υποστηρίζουμε την προσέγγιση της Κυπριακής Δημοκρατίας για την επίτευξη του καλύτερου αποτελέσματος.

Συνοπτικά, ρητά και κατηγορηματικά, υπογραμμίζουμε ότι επιμένουμε σταθερά και ανυπόκριτα στη στρατηγική της ευθύνης και της καλής γειτονίας. Εφαρμόζουμε με συνέπεια, αλλά και χωρίς εκπτώσεις, πολιτικές που αποβλέπουν στη σταδιακή βελτίωση και την πλήρη εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

Πρώτον, υποστηρίζουμε την πλήρη ευρωπαϊκή προσαρμογή της γείτονος για την πλήρη ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεύτερον, συνεχίζουμε τις προσπάθειες για την περαιτέρω ανάπτυξη της διμερούς συνεργασίας σε επί μέρους τομέας, όπως την ενέργεια, τον τραπεζικό τομέα, τον τουρισμό, το εμπόριο, την επιχειρηματική δραστηριότητα.

Τρίτον, επιδιώκουμε σταθερά την ενίσχυση, αλλά και την πιστή εφαρμογή μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, τα οποία να συμβάλλουν, όχι μόνο στην αποφυγή έντασεων, αλλά και στη βελτίωση του κλίματος στις διμερείς σχέσεις.

Τέταρτον, επιμένουμε στη συνέχιση των διερευνητικών επαφών που είχαν ξεκινήσει από την προηγούμενη κυβέρνηση, προτάσσοντας την ανάγκη σεβασμού του Διεθνούς Δικαίου και των Διεθνών Συνθηκών. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η δυνατότητα αξιοποίησης του ρόλου του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας.

Η Ελλάδα ακολουθεί στρατηγική προσανατολισμένη στο μέλλον και όχι αιχμάλωτη στο παρελθόν. Επιδώκουμε τη σταδιακή αποκατάσταση της εκατέρωθεν εμπιστοσύνης. Εργαζόμαστε για την πλήρη εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων, που βέβαια προϋποθέτει και συμπεριλαμβάνει την επίλυση του Κυπριακού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα έχει υποστηρίξει τις πρωτοβουλίες των Ηνωμένων Εθνών για την επίτευξη λειτουργικής και βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό πρόβλημα. Η Ελλάδα θέλει να πέσουν τα τείχη της κατοχής, τα μόνα διαχωριστικά

τείχη που παρέμειναν σε ευρωπαϊκό έδαφος. Η Ελλάδα θέλει να αποκατασταθεί η νομιμότητα, να επανενωθεί η Κύπρος και να απολαύσουν όλοι οι κάτοικοι της, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, τα πλεονεκτήματα της ένταξής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κινήσεις που παγιώνουν τα τετελεσμένα της εισβολής, δραστηριότητες που ευνοούν τη διχοτόμηση του νησιού, ενέργειες που οδηγούν στην πολιτική αναβάθμιση του παράνομου καθεστώτος στην κατεχόμενη Κύπρο δεν συνάδουν ούτε με τις προσπάθειες επανένωσης ούτε με τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας ούτε με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενθαρρύνουμε την επανέναρξη του διακοινοτικού διαλόγου υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών για να βρεθεί λειτουργική και βιώσιμη λύση στη βάση των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας και των αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δυστυχώς, ωστόσο, οι συνομιλίες για θέματα πολιτικής ουσίας και καθημερινότητας που συμφωνήθηκαν στις 8 Ιουλίου εξακολουθούν να προσκρούουν στην παρελκυστική στάση της τουρκοκυπριακής πλευράς. Επιμένουμε στην επανεκκίνηση μιας καλά προετοιμασμένης προσπάθειας για την επίλυση του προβλήματος. Επιμένουμε ότι η λύση του Κυπριακού πρέπει να είναι λειτουργική και δημοκρατική, διότι αν δεν είναι λειτουργική δεν θα είναι βιώσιμη. Και αν δεν είναι βιώσιμη, δεν θα είναι λύση. Για όλα αυτά είμαστε σε συνεχή επικοινωνία, διαρκή συνεννόηση και στενή συνεργασία με τον Πρόεδρο, την Κυβέρνηση, την πολιτική ηγεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε δύο μήνες ολοκληρώνεται η διετής συμμετοχή της Ελλάδας ως μη μόνιμου μέλους στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Συμπληρώνεται έτσι ένας κύκλος επιτυχούς, από κάθε άποψη, παρουσίας της Ελλάδας σε μία διεθνή θέση ευθύνης.

Υπενθυμίζω πρώτα απ' όλα ότι η σχεδόν παμψηφεί εκλογή μας από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. ήταν ένα αποτέλεσμα που ξεκίνησε από την προηγούμενη Κυβέρνηση αναμφισβήτητα και ολοκληρώθηκε από τη σημερινή. Θέλω, όμως, να υπογραμμίσω και το γεγονός ότι η συμμετοχή μας στο Συμβούλιο Ασφαλείας και οι θέσεις μας στα ζητήματα που το απασχόλησαν, επιβεβαίωσαν το κύρος και την εμπιστοσύνη που απολαμβάνει η Ελλάδα στη διεθνή κοινότητα.

Σε όλη τη διάρκεια της θητείας μας κινηθήκαμε με γνώμονα το Διεθνές Δίκαιο και τη διεθνή νομιμότητα, προς όφελος της ειρήνης και της σταθερότητας. Σε όλα τα διεθνή ζητήματα που απασχόλησαν τα δύο αυτά χρόνια τη διεθνή κοινότητα, από το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, ως το Μεσανατολικό και το ζήτημα του Κοσσυφοπεδίου, η Ελλάδα είχε τη δική της θετική συμβολή.

Το σημαντικότερο σημείο ήταν η επιτυχής Ελληνική Προεδρία του Συμβουλίου. Με την ενεργό και σώφρονα στάση μας αποδείξαμε ότι η Ελλάδα ασκεί εξωτερική πολιτική ανοιχτών οριζόντων, ότι είναι αξιόπιστος συνομιλητής ευρείας αποδοχής, υπεύθυνη και αποτελεσματική, όταν αναλαμβάνει διεθνείς ρόλους. Η Ελλάδα εφαρμόζει πολιτικές που ενισχύουν την εικόνα και τις δυνατότητές της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, τη Μεσόγειο, τη Μέση Ανατολή. Εφαρμόζει πολιτικές που αναβαθμίζουν και διευρύνουν τα ερείσματά της στο σύγχρονο κόσμο.

Το συμπέρασμα είναι ξεκάθαρο. Η εμπειρία του παρελθόντος, τα προβλήματα του παρόντος, αλλά και οι προκλήσεις του μέλλοντος υποδεικνύουν σε όλους μας την ανάγκη συνένωσης δυνάμεων σε κοινούς στόχους. Απαιτούν συνεννόηση, συνέργεια, πολιτική ευθύνη. Απαιτούν ενότητα και ομοψυχία στις μεγάλες εθνικές υποθέσεις και όχι στείρα αντιπαράθεση. Απαιτούν γενναιότητα και σωφροσύνη και όχι απόπειρες τεχνητής όξυνσης. Απαιτούν να αποδεικνύουμε έμπρακτα ότι πάνω απ' όλα, θέτουμε και υπηρετούμε το συλλογικό, το κοινωνικό, το εθνικό συμφέρον.

Οι Ελληνίδες και οι Έλληνες, όταν ενώνουμε τις δυνάμεις μας και ακολουθούμε κοινή εθνική στρατηγική, πετυχαίνουμε μεγάλους στόχους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτή είναι η μόνιμη επιδίωξη μας, αυτός είναι ο σύγουρος, ο ασφαλής δρόμος για μια δυναμική και περήφανη Ελλάδα.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη - Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κ. Γεώργιος Παπανδρέου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κίνηματος): Ακούσαμε, κύριοι συνάδελφοι, μια υπηρεσιακή έκθεση ενός πρέσβη που διαβάστηκε από τον Πρωθυπουργό της χώρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Καμιά λέξη για την «ταμπακιέρα» και τα ουσιαστικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε.

Κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, παραλάβατε μία χώρα που πίστευε στον εαυτό της, αισιόδοξη, εξωστρεφή, με ανοικτούς ορίζοντες. Κομβικό σημείο, σ' ένα σχέδιο που είχαμε με σταθμούς και την ένταξη της Κύπρου και τη θέση μας στο Συμβούλιο Ασφαλείας, ήταν βεβαίως και οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Ήταν μια μεγάλη ευκαιρία που κατακτήσαμε με σκληρή δουλειά -δεν μας χαρίστηκε- για να αλλάξουμε λειτουργίες, νοοτροπίες και δομές.

Όταν αναλάβατε, κύριε Πρωθυπουργέ, είχατε στα χέρια σας ευκαιρίες και δυνατότητες πολλές και πρωτόγνωρες για τη χώρα μας, σ' ένα κλίμα ευφορίας για το μέλλον. Σήμερα δυόμισι χρόνια μετά, η χώρα μας έχει γίνει φοβική. Καθιστάτε την Ελλάδα του κύρους και της αξιοπιστίας, μια Ελλάδα αναξιόπιστη, περιχαρακωμένη και εσωστρεφή, χωρίς πυξίδα. Έχετε υποσκάψει τη διαπραγματευτική μας ικανότητα και το κύρος της χώρας με τις ενέργειές σας. Ολισθαίνετε, με κίνδυνο να καταστήσετε τη χώρα μας μέρος του προβλήματος στην περιοχή, αντί για μέρος της λύσης.

Διάβασα ότις με λύπη ότι το νέο ανέκδοτο στους διαδρόμους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την οποία συνεχώς μιλάτε, είναι δύο απλές λέξεις: «ελληνική στατιστική».

Αγανακτώ όταν ακούω τέτοιου είδους σχόλια. Αγανακτώ όταν βλέπω την εικόνα της χώρας να διασύρεται, από τις δικές σας πολιτικές και τα δικά σας λάθη. Είμαι σίγουρος ότι αυτή η εικόνα απαξώσης και υποβάθμισης, δεν εκπροσωπεί τη μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Και δυστυχώς αυτή η αντίληψη της απαξώσης, διαπερνά και όλες τις πολιτικές σας.

Ένα χρόνο περνών κρίση η παιδιά στη χώρα μας και η Κυβέρνηση βρίσκεται χωρίς σχέδιο, χωρίς προοπτική, χωρίς κονδύλια, χωρίς όραμα, για ένα θέμα εθνικής σημασίας. Και πολύ σωστά ο κ. Αλαβάνος έχει ζητήσει να συζητήσουμε το θέμα αυτό στη Βουλή.

Κανένας μας δεν είναι ευχαριστημένος με την εικόνα χιλιάδων καταλήψεων και χαμένων ωρών διδασκαλίας. Άλλα και η νεολαία μας, από πού παραδειγματίζεται, όταν εσείς ως Κυβέρνηση, σαν παράταξη, διδάσκετε την τέχνη του ρουσφετιού, των διευθετήσεων και των πελατειακών σχέσεων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Αυτή είναι η εικόνα της δικής σας Κυβέρνησης, όταν εσείς διδάσκετε στην κοινωνία ότι καλύτερες είναι οι σχέσεις που βασίζονται στην εξουσία, παρά οι σχέσεις που βασίζονται στην αξία. Και αυτό βεβαίως δεν ενώνει τον ελληνικό λαό, κύριε Καραμανλή.

Αγανακτώ, όπως αγανακτεί η μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού για την εικόνα της χώρας μας. Με μια Κυβέρνηση που δεν έχει αντανακλαστικά στα μεγάλα και ουσιαστικά προβλήματα της χώρας. Και θέλω από το Βήμα της Βουλής να συγχαρώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για την κίνησή του σχετικά με την μαθήτρια στην Εύβοια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Και θέλω να καλέσω και τους καθηγητές και την τοπική κοινωνία να περιφρουρίσουν τις αξίες της ανθρωπιάς με ιδιαίτερη προσοχή. Μία κοπέλα που βρέθηκε μακριά από τη πατρίδα της, για να κάνει την Ελλάδα δικιά της πατρίδα, χρειάζεται τη μεγαλύτερη δυνατή ανθρωπιά. Και σε ό,τι αφορά το μεταναστευτικό πρόβλημα, που είναι και διεθνές πρόβλημα, εδώ έχουμε ελλιπέστατη πολιτική και εντός και εκτός της χώρας από την Κυβέρνησή σας, κύριε Καραμανλή.

Έχετε αποδείξει ότι ούτε μπορεί ούτε θέλει η Νέα Δημοκρατία να ασκήσει σοβαρή και σύγχρονη εξωτερική πολιτική. Αδυνατεί να συλλάβει τις εξελίξεις, αδυνατεί να οραματιστεί το διαφορετικό. Αγνοεί ότι η παραμικρή κίνηση και εντός της χώρας, βρίσκεται στο μικροσκόπιο της διεθνούς κοινότητας. Και παίρνω ένα πρόσφατο παράδειγμα. Προχθές, την ώρα που γινόταν στην Αθήνα το Παγκόσμιο Φόρουμ για την Διακυβέρνηση του Διαδικτύου, δηλαδή, την ώρα που ήμασταν στο επίκεντρο της διεθνούς τεχνολογικής κοινότητας, συνελήφθη Έλληνας διαχειριστής ιστοσελίδων και κατασχέθηκε ο εξοπλισμός του με αυθαίρετη απόφαση. Ουσιαστικά είναι λογοκρισία, είναι κατάφωρη παραβίαση της ελευθερίας του λόγου. Οι αρνητικές συνέπειες αυτού του γεγονότος επιτείνονται και από τα ανύπαρκτα αντανακλαστικά της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, ενώ διασυρόμαστε σε ολόκληρο το χώρο του διαδικτύου σε όλο τον κόσμο.

Θα μου πείτε: Τι σχέση έχουν αυτά με την εξωτερική πολιτική; Και όμως, έχουν σχέση, διότι το κύρος και η αξιοπιστία μας είναι οι αρχές της οποίες εμείς εκπροσωπούμε και μέσα σ' αυτήν την κοινωνία. Έχουν σχέση με τις αξίες που εμείς θέλουμε να εκπροσωπούμε. Και εμείς, το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα, παλεύουμε για μία κοινωνία αξιών και αρχών, για μία δίκαιη κοινωνία. Και αυτήν την Ελλάδα θα αποκαταστήσουμε αύριο, ως Κυβέρνηση της χώρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Κυβέρνησης, εμείς δεν θα κάναμε τα λάθη, τα οποία εσείς διαπράσατε. Εμείς δεν θα ήμασταν παραπρητές στη Λουκέρνη. Θα διαπραγματεύομασταν σκληρά για τα καλύτερα αποτέλεσμα. Ακόμα και αν δεν καταλήγαμε σε μία λύση, θα ήμασταν σε πολύ καλύτερη θέση σήμερα, με μια διαφορετική διαπραγματευτική βάση. Δεν θα ανακοινώναμε ότι το Κυπριακό δεν αποτελεί ζήτημα για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, διότι η μη λύση του Κυπριακού οδηγεί σε εντάσεις με τη γείτονα χώρα και στόχος δικός μας είναι να μπούμε σε μία νέα περίοδο ειρηνικής συμβιώσης, με στρατηγικά πλεονεκτήματα και για τις δύο πλευρές.

Δεν θα επιτρέπαμε να αποσυνδεθούν οι ελληνοτουρκικές από τις ευρωπαϊκές σχέσεις. Θα σας δώσω ένα παράδειγμα που είναι εμφανές. Ο κ. Ερντογάν διατείνεται ότι οι υποχρεώσεις του απέναντι στο Οικουμενικό Πατριαρχείο είναι συνδεδέμενές με την τύχη της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης και το Τέμενος στην Αθήνα. Αυτά σας τα έχει πει και ο ίδιος ο κ. Ερντογάν. Όταν του μήλησα προχθές που ήμουν στην Τουρκία, του αντέτεινα ότι η μουσουλμανική μειονότητα στη Θράκη είναι πρώτα απ' όλα Έλληνες πολίτες, ότι εμείς έχουμε την ευθύνη της προστασίας των Ελλήνων πολιτών και κανένας άλλος εκτός Ελλάδας και ότι εμείς είμαστε εκείνοι που θα διασφαλίσουμε ισονομία απέναντι στην πολιτεία γι' αυτόν το σημαντικό κορμό της ελληνικής κοινωνίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Εμείς προστατεύουμε την ισονομία σε μία δίκαιη κοινωνία, άσχετα από την καταγωγή ή τη θρησκεία. Αυτό, όμως, ισχύει ακόμη περισσότερο για την Τουρκία, που θέλει να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Τουρκία έχει υποχρέωση να σεβαστεί τα δικαιώματα όλων των μειονοτήτων, αλλά και να αναγνωρίσει τον οικουμενικό ρόλο του Πατριαρχείου. Όμως, με τους χειρισμούς σας, δεν αποτρέψατε την Τουρκία, δια στόματος Ερντογάν, να προσπαθεί συμψηφισμό θεμάτων Οικουμενικού Πατριαρχείου με θέματα της Θράκης.

Εμείς δεν θα εγκαταλείπαμε, κύριε Πρωθυπουργέ, το πλαίσιο που διαμορφώσαμε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου του 1999 στο Ελαίνκι, το οποίο περιείχε όρους, προϋποθέσεις και χρονοδιαγράμματα για την επίλυση των ελληνοτουρκικών, σε συνδυασμό με την ευρωπαϊκή ένταξη της Τουρκίας.

Τώρα, προ οιλίγου, μας διαβάσατε έναν κατάλογο προβλημάτων που δεν λύνει η Τουρκία και λέτε: Αργεί η Τουρκία. Μας διαβάσατε έναν κατάλογο όλων των θεμάτων που θα έπρεπε να είχαν λυθεί. Και εγώ σας ρωτώ: Αυτόν τον κατάλογο, γιατί δεν τον διαβάσατε τον Δεκέμβριο του 2004, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις Βρυξέλλες; Αυτόν τον κατάλογο, γιατί δεν τον διαβάσατε τον Οκτώβριο του 2005, πάλι στις Βρυξέλλες, όταν απο-

φασίστηκε η έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Τότε, κύριε Πρωθυπουργέ, έπρεπε να «πατήσετε πόδι», αλλά φοβηθήκατε και ρίξατε το θέμα στις «καλένδες». Γιατί φοβηθήκατε, ποιο πολιτικό κόστος, δεν το γνωρίζω, αλλά για αυτό ειμαστες σε μια πολύ δύσμενή θέση σήμερα, σε ό,τι αφορά την πορεία των ευρωτουρκικών και ελληνοτουρκικών σχέσεων και βεβαίως το Κυπριακό. Γι' αυτό εγώ δεν θα έδινα, κύριε Πρωθυπουργέ, το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2005 ούτε το 2004, εντολές, ότι είναι «πράσινο το φως» για την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας.

Σας καλώ, έστω και εκ των υστέρων, να δείτε πώς χειρίστηκε η Αυστρία το θέμα της, σε σχέση με την Κροατία. Έτσι διαπραγματεύονται τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εσείς το φοβηθήκατε. Και βέβαια, δεν θα έβγαινα στο «CNN» -βρισκόμενος μάλιστα στις Η.Π.Α.- ανακοινώνοντας δημόσια ότι δεν θα προβάλλω βέτο στην Τουρκία. Δεν θα αποδεχόμασταν τη συμβιβαστική φόρμουλα που σας παρουσίασε ο κ. Νίμιτς, για το όνομα της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας. Δεν θα κλεινόμουν στου Μαξίμου σε μια κρίσιμη περίοδο εξελίξεων στη Μέση Ανατολή. Ήσασταν ο μόνος Πρωθυπουργός, χωρίς καμία επικοινωνία με τους ομολόγους σας στον πόλεμο του Λιβάνου. Δεν θα έβαζα τον Υπουργό Εξωτερικών να πει ότι ουσιαστικά εγκαταλείπουμε το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, ένα βασικό εργαλείο επίλυσης διαφορών, με βάση το Διεθνές Δίκαιο, όταν εμείς είμαστε η χώρα που παλεύουμε χρόνια για την εμπέδωση του Διεθνούς Δικαίου, εδώ στην περιοχή μας, αλλά και παντού.

Δεν θα ακυρώμασε τη δυναμική της διεθνοποίησης του Κυπριακού που πετύχαμε τα τελευταία χρόνια με κόπο, με αντιλήψεις του τύπου που εσείς εκφράσατε, ότι αυτό που δεν λύθηκε στα τριάντα χρόνια, δεν μπορούμε εμείς να το λύσουμε στους δεκαοκτώ μήνες. Άρα, καθόμαστε.

Δεν θα κρύβαμε την έλλειψη στρατηγικής, πίσω από τη συνεχή επανάληψη της φράσης που ακούω, ότι «στηρίζουμε τις αποφάσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας». Διότι ουσιαστικά, τι υποκρύπτετε, όταν επαναλαμβάνετε αυτή τη φράση; Λέτε, ότι εμείς, η Ελλάδα, είμαστε «Πόντιοι Πιλάτοι» και το βάρος της ευθύνης του Κυπριακού προβλήματος είναι όλο στην πλευρά της Κυπριακής Δημοκρατίας και ας οι επωμιστεί μόνη της.

Αυτές οι απόψεις, φίλες και φίλοι, είναι ευθυνόφορες, αλλά είναι και μη ρεαλιστικές. Η Ελλάδα δεν μπορεί να κρύβεται και να νομίζει ότι έτσι θα αποφύγει τις ευθύνες της. Και δεν θα έκανα, κύριε Πρωθυπουργέ, εξωτερική πολιτική απλώς διαβάζοντας τα εσωτερικά γκάλοπ στη χώρα, για να αποφύγω το πολιτικό κόστος. Εάν αυτό είχα κάνει, δεν θα είχαμε βάλει, εγώ μαζί με τον πρώην Πρωθυπουργό, τον κ. Σημίτη, την Κυπριακή Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παλέψαμε, με προσεγγίσεις με την Τουρκία, με αγώνα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με ρίσκα μεγάλα, για να μπορέσουμε να πετύχουμε αυτό το γεγονός.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Σας είχα προειδοποίησε, ότι η απώλεια των δύο ιστορικών ευκαιριών, του Δεκεμβρίου του 2004 και του Σεπτεμβρίου του 2005, στις ευρωτουρκικές σχέσεις, θα ανάγκαζε τη χώρα μας να κινείται συνεχώς μεταξύ συμβιβασμών και εντάσεων. Ότι η Ελλάδα, έχοντας εγκαταλείψει το πλαίσιο του Ελσίνκι, θα ήταν αναγκασμένη να προσαρμόσει τους ισχυρισμούς της είτε στις επιλογές ορισμένων ευρωπαϊκών κρατών είτε στις εσωτερικές εξελίξεις της Τουρκίας.

Οι εσωτερικές σκοπιμότητες και η ευκαιριακή διαχείριση της πολιτικής, δεν σας επέτρεπαν να δείτε τις εξελίξεις και τις συνέπειες για τη χώρα μας.

Μετά τη Λουκέρνη, σας είχα ιδιαίτερα επιστήσει την προσοχή, στην προσφιλή σας τακτική να εξαγοράζετε χρόνο, δια της αδράνειας, με την τακτική του «βλέποντας και κάνοντας», με τη λογική, του «η μη θέση είναι θέση», με την εκ του μακρόθεν παρακολούθηση των εξελίξεων.

Σας άσκησα έντονη κριτική για το σοβαρό διαπραγματευτικό έλλειμμα στις σχέσεις μας με την Τουρκία και την έναρξη εντα-

ξιακών διαπραγματεύσεων. Τα διαπραγματευτικά όπλα και το στρατηγικό σχέδιο που σας αφήσαμε παρακαταθήκη, εγκαταλείφτηκαν.

Σας είχα επίσης προειδοποίησε από το Βήμα της Βουλής, ότι η πολιτική της ακινητίας απενοχοποιεί την Τουρκία και μοιραία ενοχοποιεί την Ελλάδα και την Κύπρο. Η πολιτική της Κυβέρνησής σας συγκαλύπτει, αντί να αποκαλύπτει, την τουρκική αδιαλλαξία, μεταθέτοντας το βάρος της ευθύνης και το σημερινό αδιέξοδο, όχι στην Τουρκία, αλλά στους ώμους της ελληνικής πλευράς.

Σήμερα, αυτά που σας είπα, αυτά που σας προειδοποίησα ότι θα γίνουν, δυστυχώς έχουν γίνει πραγματικότητα. Η Ελλάδα χάνει ένα από τα βασικότερα εργαλεία για την ειρήνη και τη συνεργασία στην περιοχή, για ασφάλεια στην περιοχή, που θα βασίζεται στην ισχύ του δικαίου και όχι στο δίκαιο του ισχυρού. Αυτή είναι η αρνητική τροπή που παίρνει η υπόθεση της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δηλώσεις Μπαρόζο, αλλά και άλλων, πιστοποιούν αυτών την πραγματικότητα.

Εδώ θέλω να πάρετε θέση, διότι μιλήσατε για ειδική σχέση. Έχετε αλλάξει πολιτική ή είσαστε υπέρ μιας ουσιαστικής, πραγματικής πορείας της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση; Διότι αυτή τη θέση εμείς την είχαμε για πολύ συγκεκριμένους λόγους. Διότι μόνο όταν υπάρχει μια πραγματική προοπτική ένταξης της Τουρκίας, τότε έχουμε ισχυρό μοχλό και για την επίλυση του Κυπριακού και για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε συνθήκες καλής γειτονίας, όπως βεβαίως και την προστασία μειονοτήτων, μεταξύ αυτών και της ελληνικής, στην Τουρκία.

Κάθε άλλη λογική μας αποδυναμώνει διαπραγματευτικά. Χάνεται μια δυναμική αλλαγών και μαζί η δική μας δυνατότητα να την εξιοποιήσουμε. Βεβαίως, χάνεται και μια δυναμική στα Βαλκάνια.

Σας ερωτώ: Η πολύ σημαντική και ιστορική τελικά απόφαση στη Θεσσαλονίκη, επί της δικής μας Προεδρίας, για τη διεύρυνση προς τα Βαλκάνια, πού έχει πάει; Πού υποστηρίζετε εσείς αυτή την απόφαση; Πώς την ανανεώνετε αυτήν την απόφαση στα Συμβούλια Κορυφής και στα Συμβούλια Υπουργών Εξωτερικών; Διότι, αν χαθεί αυτή η δυναμική, και το Κόσσοβο και τα άλλα προβλήματα της περιοχής θα τα «λουστούμε» ξανά, η περιοχή μας θα έχει ξανά πολλά και μεγάλα θέματα αστάθειας.

Η αυτονόητη σήμερα υποχρέωση της Τουρκίας για την κύρωση και την εφαρμογή του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Τελωνειακής Ένωσης -ήταν αυτονόητη το 2004, κύριε Πρωθυπουργέ, αυτονόητη το 2005 κύριε Πρωθυπουργέ- τώρα γίνεται πακέτο με την ανάπτυξη των σχέσεων με την Τουρκοκυπριακή κοινότητα και την έγκριση του Εμπορικού Κανονισμού. Ένα παζάρι γίνεται, ενώ έπρεπε να είναι μια υποχρέωση που ήδη θα είχε υλοποιήσει η Τουρκία. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Τουρκία διαμορφώνουν και καθορίζουν την πορεία και το μέλλον των ευρωτουρκικών σχέσεων, ερήμην της Ελλάδας και της Κύπρου.

Μιλήσατε για το τρένο της Τουρκίας προς την Ευρώπη. Εμείς, επί κυβέρνησής μας, ήμασταν στο τιμόνι αυτού του τρένου της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και εσείς μας βάλατε στο βαγόνι με τις αποκευές, κύριε Καραμανλή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Παρακολουθεί η πολιτική σας μοιρολατρικά τις εξελίξεις και απλά εύχεται να μην συμβεί η μοιραία σύγκρουση των τρένων.

Εμείς πετύχαμε, επίσης, να κάνουμε ευρωπαϊκά τα θέματα Ελλάδας-Τουρκίας-Κύπρου και να επιλύνονται στη βάση υποχρεώσεων και αρχών. Εσείς καταφέρατε να τα αποσυνδέσετε, ώστε να επανέλθουν σ' ένα παζάρι μεταξύ Αθήνας και Αγκυρας, με επιδιαιτήσεις που ψάχνουν για συμβιβασμούς, εν μέσω πιέσεων και σκοπιμοτήτων, που μικρή σχέση έχουν με τα εθνικά μας συμφέροντα και τις αξεις τις οποίες εκπροσωπούμε. Αυτή είναι η πραγματικότητα, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, που δημιούργησε η δική σας διετής πολιτική στα θέματα εξωτερικής πολιτικής.

Τον περασμένο Ιούνιο, ανέλαβα με αίσθημα εθνικής ευθύνης την πρωτοβουλία για τη διαμόρφωση μιας εθνικής στρατηγικής. Μιας εθνικής στρατηγικής με τα νέα δεδομένα, σε ό,τι αφορά

την ειρήνη και την ασφάλεια για τις σχέσεις μας με την Τουρκία. Αυτή η πρωτοβουλία παραμένει επίκαιρη. Στις σχέσεις μας με την Τουρκία χρειάζεται ειλικρίνεια και αυτήν τη γλώσσα της ειλικρίνειας, όσο σκληρή και αν είναι, μιλούσα πάντα με τους συνομιλητές μου στην Τουρκία.

Πρόσφατα επισκέφθηκα την Τουρκία και είχα συναντήσεις με την πολιτική γηγεία και βεβαίως και με τον Πρωθυπουργό κ. Ερντογάν, εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου. Το μήνυμά μας καθαρό: Η Ελλάδα υποστηρίζει την ευρωπαϊκή προοπτική και το στόχο της τελικής ένταξης της Τουρκίας, σύμφωνα με τις αποφάσεις και το πλαίσιο που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η υποστήριξη της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας, δεν αποτελεί για εμάς λευκή επιταγή, διότι με όσα είπατε ουσιαστικά βάλατε στις καλένδες το θέμα των υποχρεώσεων. Λευκή επιταγή, ουσιαστικά.

Η Ελλάδα πρέπει να πρωτοπορεί στην Ευρώπη για τη διεύρυνση στην ευρύτερη περιοχή. Θα πρέπει, όμως, να έχει και το θάρρος να λέει και το «όχι», όταν χρειάζεται και όταν οι υποχρεώσεις αυτές δεν ικανοποιούνται.

Πού είναι σήμερα εκείνες οι δυνατότητες, κύριε Καραμανλή, που είχατε εξασφαλίσει στις ευρωτουρκικές σχέσεις και στο Κυπριακό, όπως διθυραμβικά μας διαβεβαιώνατε προ διετίας; Πού είναι η ουσιαστική σας συμβολή και βοήθεια στην προσπάθεια της Κυπριακής Δημοκρατίας; Ποια είναι η θέση σας για τις προτάσεις της Φινλανδικής Προεδρίας; Ποια θα είναι η θέση σας -και αυτό ενδιαφέρει περισσότερο τον ελληνικό λαό- στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, τον Δεκέμβριο; Ποια είναι η προετοιμασία και η σκληρή δουλειά, εν όψει ενός νέου Ελσίνκι που θα μπορούσε να αποδειχθεί θετική -όπως σας είπα στην πρότασή μου- για την Ελλάδα και την περιοχή, να μας ξεμπλοκάρει από τα αδιέξοδα, στα οποία εσείς έχετε βάλει τη χώρα μας και την Κύπρο; Ποια είναι η προετοιμασία γ' αυτό το νέο Ελσίνκι τον Δεκέμβριο; Θα επισκεφθείτε πρωτεύουσες; Θα πάτε να δείτε ομολόγους σας; Έχετε σχέδιο, έχετε στόχους; Δεν άκουστα τίποτα, κύριε Πρωθυπουργέ. Έστω ένα ταξίδι στις πρωτεύουσες των κρατών-μελών που θα αποφασίσουν επί ενός πολύ σημαντικού θέματος, για την πορεία της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούμε ν' αφήσουμε να ξεχαστεί ότι το Κυπριακό είναι ένα διεθνές πρόβλημα, είναι πρόβλημα κατοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας από άλλο κράτος, την Τουρκία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

Θέλω επίσης να θυμίσω ότι είναι αδιανότο, μια χώρα που θέλει να γίνει μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να διαπραγματεύεται σήμερα με είκοσι εππάτη κράτη-μέλη, αλλά να μην αναγνωρίζει όλα τα κράτη-μέλη. Θέλω επίσης να θυμίσω ότι είναι η Τουρκία που ζητά να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι το αντίθετο.

Το αποτέλεσμα των χειρισμών της δικής σας Κυβέρνησης, είναι η πλήρης απενοχοποίηση της Τουρκίας στο Κυπριακό. Και στην ατζέντα σήμερα βρίσκονται η αναβάθμιση των κατεχομένων και η διχοτόμηση της Κύπρου, όχι η συνολική λύση και η επανένωση μιας διαιρεμένης Κύπρου.

Εμείς παλέψαμε, παλέύουμε και θα συνεχίζουμε να παλέύουμε για τη δίκαιη λύση, σύμφωνα με τις διεθνείς αποφάσεις για το Κυπριακό. Στρατεύματα κατοχής δεν χωρούν στο όραμα για την ειρήνη. Δεν χωρούν στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Δυόμισι περίπου χρόνια μετά τις εκλογές και τρεισήμισι χρόνια μετά την ένταξη της Κύπρου, συνεχίζουμε να μην γνωρίζουμε τις πραγματικές προθέσεις και τους στόχους της Κυβέρνησης στο Κυπριακό. Συνεχίζουμε να ανησυχούμε για την εμπέδωση των τετελεσμένων της κατοχής και της διχοτόμησης της Κύπρου. Η χώρα έχει ανάγκη, σε συνεννόηση με τις πολιτικές δυνάμεις της Κύπρου, να διαμορφώσει τους στρατηγικούς της στόχους στο Κυπριακό.

Γ' αυτό ζητώ από τον κ. Καραμανλή να αναλάβει τις ευθύνες του. Χρειάζεται από την πλευρά της Ελλάδας μια διεθνής πρωτοβουλία για την ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δυο κοινότητες αλλά και το ξεμπλοκάρισμα αυτής της υπό-

θεσης.

Προτείνω να πάρετε πρωτοβουλία, κύριε Καραμανλή, και εγώ θα σας υποστηρίξω. Προτείνω να ζητήσετε την άμεση αποστρατικοποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, του νησιού αυτού. Προτείνω να το πάρετε στα χέρια σας γιατί σήμερα κανένας δεν πιστεύει ότι η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή κοινότητα κινδυνεύουν από τους Ελληνοκυπρίους, κανένας δεν πιστεύει ότι οι τριάντα πέντε χιλιάδες Τούρκοι στρατιώτες βρίσκονται στα κατεχόμενα για την ασφάλεια της Τουρκίας. Θα αποτελέσει μια τέτοια πρωτοβουλία, καταλύτη για την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων και την οριστική λύση του πολιτικού προβλήματος, σ' ένα νέο κλίμα εμπιστοσύνης και σταθερότητας.

Όταν ο κ. Ερντογάν προχθές μου ζήτησε να υπάρξουν αμοιβαίες κινήσεις καλής θέλησης από τις δυο πλευρές. Αυτό του πρότεινα: την αποστρατικοποίηση. Άλλα, βεβαίως, εγώ δεν εκπροσωπώ την ελληνική Κυβέρνηση. Εσείς έχετε την ευθύνη.

Ο νέος ρόλος της εξωτερικής πολιτικής, φίλες και φίλοι, έπειρνά βεβαίως και τα παραδοσιακά μας προβλήματα. Και αυτή είναι -αν θέλετε- η δυστυχία, ότι σήμερα συζητούμε για προβλήματα που πάντα πολύ πίσω στο παρελθόν, ενώ έχουμε μπροστά μας πολλά και καινούργια κρίσιμα ζητήματα.

Περιβαλλοντικά, πολιτικά, οικονομικά γεγονότα, επηρεάζουν την εξωτερική πολιτική και τη ζωή μας καθημερινά. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αθλητικές επιτυχίες, κόμματα, θρησκεία, μη κυβερνητικές οργανώσεις, παίζουν πια σημαντικότατο ρόλο στη διαμόρφωση όχι μόνο της εξωτερικής πολιτικής, αλλά και ενός διεθνούς κλίματος, μέσα στο οποίο εμείς ζούμε και παίρνουμε μπροστά μας πολλά και καινούργια κρίσιμα ζητήματα.

Το κράτος, πρέπει να παίρνει αποφάσεις και να συντονίζει αυτές τις πλευρές. Δεν φτάνει όμως. Χρειάζεται, βεβαίως, και η οικονομική διπλωματία, οι ανθρωπιστικές δράσεις, αλλά και αυτά μόνο δεν χτίζουν σήμερα την αξιοπιστία. Η παλιά μας σταθερή πρόσδεση σε μια ισχυρή δύναμη ή σ' ένα διεθνή φορέα ή θεσμό, μπορούσε παλαιότερα να δημιουργεί αξιοπιστία. Σήμερα, όχι μόνο δεν επαρκεί, αλλά προκαλεί και καχυποφία. Οι πελατειακές λογικές της πρόσκαιρης προσάρτησης και συμμαχίας, δημιουργούν εντύπωση ανυποληφίας. Γ' αυτό χρειάζεται να αποτελέσουμε μια δύναμη ηθική στην παγκόσμια σκακιέρα, μια δύναμη ηθική στη διεθνή κοινότητα.

Οι Πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, συμμετέχω σε συναντήσεις για την αντιμετώπιση αυτών των μεγάλων προβλημάτων. Χρειάζεται να αγωνιστούμε για τα μεγάλα προβλήματα της φτώχειας, της ισοτιμίας, της δημοκρατίας, του περιβάλλοντος. Εδώ δεν υπάρχει παρουσία της Ελλάδας. Τελειώνει η θητεία μας, την οποία διεκδικήσαμε και πήραμε, στο Συμβούλιο Ασφαλείας, και ουσιαστικά δεν έρω αν κανείς γνωρίζει τι ακριβώς έκανε η Ελλάδα εκεί, πέρα από την πανηγυρική έναρξη της Προεδρίας μας.

Ποια είναι η θέση μας για το Γκουαντάναμο; Ποια είναι η θέση μας για τα βασανιστήρια, τα οποία ουσιαστικά επικρότησε ο Αντιπρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών; Ποια είναι η θέση μας για την εξάπλωση των πυρηνικών όπλων; Γιατί δεν πήρατε εσείς, προσωπικά, πρωτοβουλία για το Ιράν; Ξέρετε ότι η εξάπλωση των πυρηνικών όπλων θα επηρεάσει καθοριστικά τη θέση της Τουρκίας; Θα είναι μία εμπλοκή πολύ μεγαλύτερη στην περιοχή μας, εάν αυτό δεν μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε. Γιατί δεν πήγατε εσείς στη Νέα Υόρκη να μαλήσετε στο Συμβούλιο Ασφαλείας στη διάρκεια της Προεδρίας μας;

Φίλες και φίλοι, ένα κεφάλαιο σπαταλήθηκε και μια χώρα, η οποία έχει στόχο την αξιοπιστία της, δεν μπορεί να χάνει αυτές τις ευκαιρίες. Παράλληλα, μια χώρα σήμερα, δεν μετριέται μόνο με τις δυνάμεις της στο εξωτερικό, τις πρωτοβουλίες της. Μετριέται και με τις δυνάμεις της στο εσωτερικό. Μετριέται με τη δύναμη της παιδείας, τον εκπαιδευτικό της πλούτο, τον πολιτισμό της, την παραγωγική αξιοποίηση της τεχνολογίας, την έρευνα, τις καινοτομίες, τον πλούτο των ανθρώπινων πόρων. Η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής δεν είναι ξεκομμένη από την άσκηση της εσωτερικής πολιτικής. Και σ' αυτό η Κυβέρνηση έχει αποτύχει. Δεν μπορεί να έχεις βαρύνουσα γνώμη στο Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας, όταν η κατάσταση της παιδείας

είναι αυτή που βλέπουμε σήμερα στη χώρα μας. Δεν μπορείς να είσαι πειστικός στα θέματα της ενέργειας. Καλοί και οι αγωγοί, αλλά πού είναι τα θέματα του περιβάλλοντος, κύριε Πρωθυπουργέ;

Στο μεγάλο θέμα του περιβάλλοντος, όταν εμείς ήμασταν στην Προεδρία, κάναμε παρέμβαση και ήμασταν μια χώρα που είχε σημαντική, πρωτοποριακή θέση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για τη διπλωματία του περιβάλλοντος. Μια πρωτοβουλία που εγκαταλείφθηκε και προχωρά ερήμην της χώρας μας. Όπως σας είπα, καλοί οι αγωγοί. Οι αγωγοί θα προχωρήσουν, έτσι κι αλλιώς είχαν σχεδιαστεί. Άλλα για δείτε πού είναι η θέση της δικιάς μας χώρας. Ως μια χώρα πολιτισμού και φυσικού περιβάλλοντος, όμορφη και με φυσικό πλούτο, θα έπρεπε να είμαστε εμείς πρωτοπόροι, από τα προϊόντα, την έρευνα, μέχρι και την εκπαίδευση, στο θέμα του περιβάλλοντος.

Από την ένταξη στην Ο.Ν.Ε., μέχρι και τις πρωτοβουλίες μας για την ειρηνική επίλυση των διαφορών μας με την Τουρκία, την προοπτική της ένταξης της, την ένταξη της Κύπρου, την ευρωπαϊκή προοπτική των Βαλκανίων και την προώθηση της Ελλάδας στο Συμβούλιο Ασφαλείας, όλα αυτά εντάσσονταν σ' ένα σχέδιο σταθερότητας, ένα στρατηγικό σχέδιο πολύτιλευρης ανάπτυξης της χώρας μας και προάσπισης των κυριαρχικών μας δυνάμεων. Αισθανόμαστε υπερήφανοι, διότι συμβάλλαμε καθοριστικά, πατώντας γερά στις αρχές και τις αξίες μας, σε μιαν Ελλάδα της αυτοπεποίθησης, της εξωστρέφειας, του σεβασμού, της ισχύος και της αξιοπιστίας, που μπορεί να αισθάνεται εμπιστοσύνη στη δύναμη των αρχών του Διεθνούς Δικαίου, που μπορεί να ξέρει ότι το άυριο είναι ασφαλές και σύγιορο, που μπορεί να ξέρει ότι προχωράμε και στο μέρισμα ειρήνης, το οποίο θα επενδύθει στην παιδεία και την κοινωνική προνοία.

Έχω τονίσει και σε προηγούμενες συζητήσεις, ότι εμείς είμαστε έτοιμοι, με αίσθημα ευθύνης, να συμβάλλουμε στην εξωτερική πολιτική. Άλλα δεν μπορεί να υπάρξει ανοχή σε πολιτικές, οι οποίες τραυματίζουν την αξιοπιστία της χώρας μας στην Ευρώπη, σε διεθνές επίπεδο, και εγκλωβίζουν την εξωτερική πολιτική σε επικίνδυνα και αδιέξοδα πολιτικά διλήμματα. Δεν πρόκειται να γίνουμε συνυπεύθυνοι στις δικές σας διπλωματικές αποτυχίες. Εμείς θα αναδείξουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και θα αξιοποιήσουμε όλες τις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας. Αυτή την Ελλάδα εμείς θα αποκαταστήσουμε. Αυτή την Ελλάδα αυτόρι ους κυβέρνηση ΠΑ.ΣΟ.Κ θα φτιάξουμε.

Σας ευχαριστώ, πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αλέκα Παπαρήγα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Κυρία Πρόεδρε, να περιμένω να αποχωρήσουν οι κύριοι συνάδελφοι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, επισπεύστε την έξοδό σας από την Αίθουσα.

Ορίστε, κυρία Παπαρήγα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σκέφτομαι να ξεκινήσω κάνοντας μία, ας το πω, συνθηκολόγηση, μία προσωρινή παραχώρηση. Να δεχθώ ότι η Κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να αντισταθεί και να αντιδράσει στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των άλλων ενώσεων που συμμετέχει, όπως το NATO, όταν κρίνει ότι μια σειρά αποφάσεις δεν συμφέρουν τον ελληνικό λαό ή δεν συμφέρουν την ειρήνη και τη διαφύλαξη των συνόρων στην περιοχή. Να δεχθώ, επίσης, ότι το διό προσπάθησε και έκανε και η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Προσωρινά να δεχθώ ότι είναι έτσι.

Βάζουμε, λοιπόν, ευθέως το εξής ερώτημα: Διαπραγματεύεται η ελληνική Κυβέρνηση, αντιδρά και αντιστέκεται. Όταν δεν «πειθείσι» -βάζω εισαγωγικά, γιατί δεν είναι θέμα πειθούς- όταν,

εν πάσῃ περιπτώσει, αυτές οι αντιστάσεις δεν λαμβάνονται υπ' όψιν, θα είναι δεδομένη η ελληνική Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συγκεκριμένα ζητήματα, που αφορούν το Κυπριακό, τα Βαλκάνια, το Αιγαίο;

Για παράδειγμα, ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είπε το εξής: «Να πούμε και κανένα όχι». Βέβαια, δεν μας είχε συνηθίσει σε «όχι» στη μακρόχρονη θητεία του. Έβαλε και ένα συγκεκριμένο ζήτημα, το οποίο ελπίζω να καταλαβαθεί πολλά, δηλαδή ότι εάν η Τουρκία δεν συμμορφωθεί στις υποχρεώσεις της απέναντι στην Κύπρο, ενδεχομένως να μπει και ένα βέτο στην ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και αναφωτιέμαι το εξής πράγμα: Εάν για παράδειγμα, είχε γίνει αποδεκτή από τους ελληνοκυπρίους η θέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για το σχέδιο Ανάν, θα μιλούσαμε σήμερα; Θα είχε «λυθεί» το ζήτημα. Δηλαδή, για να καταλάβω, πού αντιδρά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο θέμα αυτό; Ό,τι προτάσεις κάνει η Φιλανδική Προεδρία, για παράδειγμα, μαλακώμενης ή όχι, με λείανση των ορίων, στην ουσία είναι μια παραλλαγή του σχεδίου Ανάν. Τουλάχιστον ορθώς μέχρι τώρα ασκείται κριτική και από την κυπριακή ηγεσία. Δεν είμαι βέβαιη αν η ελληνική Κυβέρνηση θα αντιδρούσε, εάν δεν υπήρχε και η συγκεκριμένη ως σήμερα στάση της κυπριακής ηγεσίας.

Επομένως, το θέμα που θέλουμε να θέσουμε εδώ, είναι το εξής: Πέρα και ανεξάρτητα από τις όποιες γενικότερες θέσεις έχουμε για το πώς πρέπει να είναι ενωμένη η Ευρώπη, πώς πρέπει να γίνεται η περιφερειακή και η παγκόσμια συνεργασία, μπαίνει το ακόλουθο ζήτημα.

Τί μας ωφέλησε η πολιτική που ακολουθείται στην Ελλάδα και πού είναι κυριάρχη και στο Κοινοβούλιο -με αποχρώσεις βέβαια και διαφορές- ότι σε κάθε περίπτωση πρέπει να είμαστε δεδομένοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένος σύμμαχος και εταίρος του NATO και όχι μόνο; Λέω ότι υπάρχουν παραλλαγές και αποχρώσεις, αλλά επί της ουσίας εκεί μπαίνει το ζήτημα. Και θα ήθελα ακριβώς να θέσουμε αυτό το θέμα. Τί ωφέλησε τον ελληνικό λαό ή -ας το διευρύνω- τί ωφέλησε την Ελλάδα αυτή η λογική του δεδομένου;

Για παράδειγμα, ποιες ελληνικές θέσεις έχουν γίνει αποδεκτές, όχι σ' ένα χρόνο, μα σε δέκα, σε δεκαπέντε, σε είκοσι χρόνια στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του NATO ή από της Ηνωμένης Πολιτείες; Πού εφαρμόστηκε το «θετικό», όπως λέγεται, κοινοτικό κεκτημένο -εμείς βάζουμε εισαγωγικά, γιατί κατά τη γνώμη μας δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα που όλα τα κόμματα της Βουλής προβάλλουν; Στο Κυπριακό; Στο θέμα των γκρίζων ζωνών στο Αιγαίο; Πότε έγιναν αποδεκτές οι ελληνικές θέσεις; Εκτός εάν υπάρχει άποψη ότι κάποιες από τις θέσεις δεν είναι σωστές. Πότε κινήθηκε η αρχή του δικαίου στο ζήτημα του σεβασμού των συνόρων; Πάρτε την τελευταία δεκαεξαετία. Υπάρχουν σήμερα προτεκτοράτα στα Βαλκάνια; Υπάρχει δρόμος να γίνουν και νέα προτεκτοράτα στα Βαλκάνια και όχι μόνο; Εδώ το Ιράκ τριχοτομείται. Θα μου πείτε ότι το Ιράκ δεν είναι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης απλώνεται και ως εκεί. Χρόνια τώρα το NATO αμφισβητεί τα κυπριαρχικά δικαιώματα της χώρας στον εναέριο χώρο και τη δυνατότητα επέκτασης των χωρικών υδάτων στα δώδεκα μίλια. Όποτε βεβαίως χρειαστεί -εμείς έχουμε συγκεκριμένη θέση γι' αυτό- εξαιρεί τη Λίμνη, σιγοντάρει την ηγεσία της Τουρκίας στις διεκδικήσεις της και βέβαια οι περισσότερες χώρες-μέλη του NATO είναι ταυτόχρονα και μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση τι θέση παίρνει γι' αυτό;

Ας πάρουμε τη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα της Μέσης Ανατολής. Πού βρίσκονται οι διαφορές της σε σχέση με την πολιτική των H.P.A. και του NATO; Ουσιαστικά παρέχεται στηρίξη στο Ισραήλ τόσο με τη συμμετοχή στο ναυτικό αποκλεισμό του Λιβάνου -και το λέω αυτό, γιατί είναι και ένα γεγονός που μας ενδιαφέρει- και δημόσια μάλιστα διατυπώθηκε από τη Γερμανίδα Καγκελάριο ότι η Γερμανία ηγείται της ναυτικής δύναμης στο Λίβανο. Και δεν είναι ειρηνευτική δύναμη αυτή. Και δεν είναι τυχαίο ότι, λίγες μέρες μετά την επίθεση του Ισραήλ στο Λίβανο και τα εγκλήματα που έκανε εκεί

και συνεχίζει να κάνει και στην Παλαιστίνη, νότια της Κρήτης πραγματοποιήθηκε στρατιωτική άσκηση της χώρας μας με δυνάμεις των υπό ένταξη χωρών της Μέσης Ανατολής στο λεγόμενο «συνεταιρισμό για την ειρήνη», στον προθάλαμο δηλαδή του NATO με τη συμμετοχή και του Ισραήλ, του επιπλέοντος Ισραήλ. Δεν είδα η ελληνική Κυβέρνηση να έχει μια προσωρινή ευαισθησία, έστω αναβολής αυτής της άσκησης.

Υπάρχει πρόβλημα και ένταση με το ζήτημα των πυρηνικών όπλων. Άκουσα τον Πρόεδρο του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. να λέει να σταματήσει η εξάπλωση των πυρηνικών όπλων. Από εδώ αρχίζει το πρόβλημα. Δηλαδή καλώς έχουν οι Ηνωμένες Πολιτείες, καλώς έχει το Ισραήλ, καλώς έχει η Ινδία, καλώς έχει το Πακιστάν ή οποιαδήποτε άλλη χώρα. Εμείς -για να το ξεκαθαρίσουμε, για να μην υπάρχει παρεξήγηση- είμαστε εναντίον της ύπαρξης των πυρηνικών όπλων καταστροφής και είμαστε υπέρ όχι να σταματήσει η εξάπλωση, αλλά να καταργηθούν.

Να κάνω μια απλή πρόταση. Πείραζε δηλαδή, έστω και φραστικά, να γινόνταν μια προσπάθεια το ελληνικό Κοινοβούλιο και όλα τα Εθνικά Κοινοβούλια να μιλήσουν για την απαγόρευση; Από παντού, όμως. Όχι κάποιοι να έχουν, όχι να έχουν οι θύτες και να μην έχουν τα θύματα ή τα αυριανά θύματα. Δεν θέλω να σταθώ, διότι υπάρχει μεγάλη ιστορία από τη δεκαετία του '70 για τη συμφωνία κατάργησης και περιορισμού των πυρηνικών όπλων και για την προστασία των δυνάμεων που δεν έχουν πυρηνικά όπλα ή δεν θέλουν να αναπτύξουν. Αυτά όλα έχουν καταργηθεί. Και επομένως έχουμε τώρα το Ιράν, τη Βόρειο Κορέα κ.λπ. για τους δικούς της λόγους η κάθε μία να θέλει να δημιουργήσει μία αστιδρή προστασίας στον εαυτό της. Αυτό είναι το ζήτημα; Η μη εξάπλωση; Κάποιοι θα έχουν και κάποιοι δεν έχουν; Και αυτοί που τα έχουν ποιοι είναι; Οι «αρχάγγελοι»; Εμείς, λοιπόν, συμφωνούμε να καταργηθούν, να μην έχει κανέναν. Και ας πάμε κοντά στην περιοχή μας: Πλήρης αποπυρηνικοποίηση της Μέσης Ανατολής. Και το Ισραήλ να μην έχει.

Ας πάμε παρακάτω για το κοινοτικό κεκτημένο και για το ότι, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση -γιατί αυτή είναι η ουσιά- παρεμβαίνει στις παγκόσμιες υποθέσεις και όταν είναι δεδομένη η συμμετοχή της Ελλάδας σ' αυτές τις πρωτοβουλίες, η ειρήνη κατοχώνται. Έχει πολλαπλασιαστεί η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως δύναμη κατοχής.

Και μάλιστα αυτό θεωρείται ότι είναι θετικό. Συμπληρωματική δύναμη, θέλετε, μη συμπληρωματική θέλετε, ισότιμη δύναμη του NATO, ισότιμη δύναμη των Ηνωμένων Πολιτειών; Επιθετικούς σκοπούς υπηρετεί.

Και με την ευκαιρία, κύριε Πρωθυπουργέ, διαβάζουμε ότι τώρα πρέπει να αναβαθμιστεί η ελληνική συμμετοχή στο Αφγανιστάν και από τη δεύτερη γραμμή πυρός να περάσουμε στην πρώτη. Ή στη δεύτερη είσαι, ή στην επιμελητεία ή στα μαγειρεία, κατά τη γνώμη μου στρατό κατοχής υπηρετούμε. Τώρα έφυγε και δεύτερη δύναμη δεκατεσσάρων Ελλήνων Αξιωματικών. Όλα αυτά που είδαμε με τους Γερμανούς στρατιωτικούς στο Αφγανιστάν δεν είναι περιστασιακά. Ιδέα δεν έχουμε τι κάνει η ελληνική δύναμη εκεί. Αν θέλετε, έχουμε τιδέα, αλλά αυτό που λέτε επίσημα. Τι υπηρετεί, πώς υπηρετεί, τι κινδύνους διατρέχει, τι πληρώνουμε, για ποιο σκοπό; Και εσείς ξέρετε και το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. ξέρει και εμείς ξέρουμε και ο Συνασπισμός ξέρει, αλλά στον ελληνικό λαό όλα αυτά τα εμφανίζετε σαν αναβάθμιση της ελληνικής συμμετοχής και αναβάθμιση της Ευρώπης στις διεθνείς υποθέσεις.

Σαφώς εμείς δεν είμαστε ούτε υπέρ της τρίτης ούτε υπέρ της δεύτερης ούτε υπέρ της πρώτης γραμμής κρούστης. Είμαστε υπέρ της πλήρους αποχώρησης. Και όλα αυτά λέγονται ειρηνευτικές αποστολές. Κάτω από τις ειρηνευτικές αποστολές υπάρχει το Γκουαντάναμο και όλα αυτά που έχουμε γνωρίσει.

Και με την ευκαιρία λένε ότι πρόκειται να γίνει άσκηση του NATO μέσα στο Νοέμβριο όπου θα κάνει μία άσκηση για υποκλοπές πάνω από τη Μεσόγειο και πάνω από τη χώρα μας με σύγχρονα αεροσκάφη υποκλοπών. Διαβάσαμε ότι η ελληνική Κυβέρνηση ψέλλισε λόγω του σκανδάλου των τηλεφωνικών υποκλοπών να εξαιρεθούν οι τηλεφωνικές υποκλοπές από την άσκηση. Τώρα θα κάνουν γενικές υποκλοπές και δεν θα κάνουν μέσα από τα τηλέφωνα. Και με την ευκαιρία δεν έχει βγει στο

φως της δημοσιότητας. Έχει βγει αλλά καμιά κυβέρνηση δεν το δέχεται. Ποιος έκανε συμφωνίες; Έκανε το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. με τις Ηνωμένες Πολιτείες είτε σε εθνική βάση, είτε ως Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ζητήματα των υποκλοπών, των παρακολουθήσεων. Ποιες συμφωνίες έχει δεχθεί η ελληνική Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας; Αυτά πρέπει να είναι γνωστά. Δεν μπορεί όλη αυτή η ιστορία να μετατρέπεται σε ένα κυνήγι μαγισσών ή στην καλύτερη περίπτωση σαν μια διαμάχη των δύο κομμάτων, ποιο στόχο έχουν οι υποκλοπές; Εδώ υπάρχουν διεθνείς συμφωνίες και πλήρης νομιμοποίηση. Το NATO κάνει άσκηση για την πραγματοποίηση των υποκλοπών. Και τώρα θα συζητάμε σε εθνικό επίπεδο νά πάρει μέτρα η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής; Αυτά είναι αστεία πράγματα. Και λένε να κάνουμε και εθνική επιτροπή και να υπάρχει και εθνική συναίνεση για να καταργηθούν οι υποκλοπές.

Μας ειρωνεύονται μάλιστα μερικά κόμματα στην Ελλάδα και στην Ευρώπη Αριστερά και ανανεωτικά ότι υποτιμούμε τις θεσμούς. Μα, αφού γίνονται ασκήσεις από το NATO για τις υποκλοπές και η άσκηση είναι επίσημη. Ποια Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας θα μας προστατεύσει; Πώς θα προστατεύσει τα πολιτικά, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και τα δικαιώματα της ατομικής ζωής. Έχουν τελειώσει αυτά.

Και με την ευκαιρία υπάρχει ένα σοβαρό ζήτημα. Εδώ, κύριε Πρωθυπουργέ, θα ήθελα να ακούσω τη γνώμη σας. Τώρα τελευταία υπάρχουν κάποια φαινόμενα είτε στο Ευρωκοινοβούλιο είτε σε εθνικό επίπεδο των κρατών-μελών είτε συνολικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία είναι ιδιαίτερα ανησυχητικά. Για να πώ την αλήθεια, στο ελληνικό Κοινοβούλιο δεν υπάρχουν τέτοια, αλλά η μόλυνση θα έλθει. Από κάπου ξεκινάει. Να το ξεκαθαρίσουμε. Το Ευρωκοινοβούλιο τοποθετείται σε ιστορικά γεγονότα που έγιναν πριν από πενήντα χρόνια. Έχει σημασία και ο τρόπος της τοποθέτησης. Χρησιμοποιεί «εμετικά» κείμενα. Πάρτε τα γεγονότα της Ουγγαρίας το 1956. Έχει σημασία η ορολογία. Είναι ορολογία εκείνης της εποχής. Και τοποθετείται για να αντιμετωπίσει ζητήματα του σήμερα. Έρχεται μετά το γαλλικό Κοινοβούλιο το λίκνο της δημοκρατίας στην Ευρώπη και λέει ότι όποιος δεν αναγνωρίζει τη γενοκτονία των Αρμενίων υποπίπτει σε αδίκημα. Ξέρω ότι η Κομισιόν αντέδρασε. Βεβαίως έγινε η γενοκτονία των Αρμενίων. Δεν έχουμε καμία αντίρρηση. Αλλά θα πάμε τώρα σε γεγονότα του 1915 και να πάρουν θέση σε αυτά τα Κοινοβούλια; Και τοποθετούνται τα Κοινοβούλια για να λύσουν τρέχουσες υποθέσεις. Δεν είμαστε υπέρ του να σήρει η ιστορική μηνή και να υπάρχει σύγχρονη διαπάλη για ιστορικά γεγονότα. Όχι, όμως, με πολιτικές αποφάσεις. Δηλαδή να φέρουμε και εμείς -βέβαια δεν βγάζουμε ψηφίσματα εδώ- ακόμα το θέμα να συζητηθεί η Μικρασιατική Καταστροφή και ποιον αφέλησε και η εκστρατεία στη Σμύρνη το 1922.

Εσείς να φέρετε το Δεκέμβρη του '44 για συζήτηση. Πού πάμε; Ελληκρινά σας λέω δεν μας ενοχλεί το ότι βγαίνουν αποφάσεις που θίγουν θέματα που έχουν σχέση με την ιδεολογία μας και κοσμοθεωρία μας. Είμαστε υπέρ της διαπάλης, δεν μπορεί όμως να βγάζουμε τρέχουσες αποφάσεις για διάφορα ζητήματα.

Συζήτηση τώρα για την μπούργκα. Για το πώς θα ντύνονται οι μουσουλμάνοι στην Ευρώπη. Ο Πάπας βγαίνει και βγάζει λόγους στο Βατικανό και όλα αυτά για τρέχουσες υποθέσεις. Κάποιοι που δεν θέλουν την Τουρκία ή θέλουν να την εκβιάσουν θυμήθηκαν τη Γενοκτονία των Αρμενίων. Όσο για το Κυπριακό πρόβλημα τουρκικής κατοχής και εισβολής αυτό δεν είναι θέμα. Πήγαμε τώρα στη Γενοκτονία των Αρμενίων. Για να μην παρεχηγηθώ και των Ποντίων υπήρξε και των Αρμενίων υπάρχει. Να κάνουμε μία συζήτηση πώς έγινε η αποσύνθεση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, για να υπηρετήσουμε τι; Να τα κάνουμε έξω από τη Βουλή, να γίνουν συζητήσεις, αν θέλετε και από το Ινστιτούτο της Βουλής, να τσακωθούμε μεταξύ μας.

Όμως, κύριοι δεν μπορεί να έρχονται ψηφίσματα για τη Συρία, ένα «εμετικό» ψήφισμα. Για την Κούβα, έρχεται ένα σχέδιο ψηφίσματος και όλες οι πτέρυγες δυστυχώς και αριστεροί τα ψηφίζουν αυτά. Αμέσως, ξέρουν τα πάντα, τι γίνεται στο εσωτερικό της Κούβας, παίρνουν μια απόφαση και τελειώνουν.

Βεβαίως, έχουμε ιδεολογικές διαφορές, αλλά για σκεφθείτε να φέρνουμε και εμείς εδώ διάφορα θέματα για συζήτηση και να ζητήσουμε να υπάρξουν και ψηφίσματα και ας καταψηφιστούν από το Ευρωκοινοβούλιο. Πού πάμε όμως; Είμαστε εδώ για να λύνουμε σημερινά ζητήματα.

Πάντως, ειλικρινά σας λέω με τέτοια «εμετικά» ψηφίσματα, με συγχωρείτε για τον όρο που χρησιμοποιώ, από Κοινοβούλια δεν ξέρω που γυρνάμε. Είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα και η ελληνική Κυβέρνηση πέρα από τις ιδεολογικές απόψεις και οι ομάδες του Ευρωκοινοβουλίου, πέρα από τις οποιεσδήποτε απόψεις έχουν, δεν μπορούν να γυρίσουμε στη δεκαετία του '50. Βέβαια αυτά δείχνουν κάτι αλλο όπως π.χ. κομμουνιστικά κόμματα τίθενται εκτός νόμου. Η Τσέχικη Δημοκρατία έβγαλε εκτός νόμου την κομμουνιστική νεολαία Τσεχίας. Δεν άκουσα τίποτα γι' αυτό. Για το γεγονός ότι αναγνωρίζεται ο γερμανικός στρατός, ο ναζιστικός στρατός, απελευθερωτικός στρατός στις Βαλτικές χώρες δεν γίνεται καμία κριτική. Δεν θα συμφωνήσουμε να βγει ψήφισμα που τον ελληνικού Κοινοβουλίου, ούτε θα το φέρουμε στο Κοινοβούλιο μας ακόμα και αν υπήρχε στον Κανονισμό. Δεν λύνονται οι ιδεολογικές διαφορές, ούτε η πάλη κατά του αντικομμουνισμού γίνεται με τέτοιο τρόπο μέσα από τα Κοινοβούλια. Αλλά δεν μπορεί να υπάρχει απόφαση του Ευρωκοινοβουλίου που να μιλάει ειδικά για τις Βαλτικές χώρες που ο χτιλερικός στρατός έχει αναγρευθεί επίσημα από τις κυβερνήσεις και από την προεδρία απελευθερωτικός στρατός. Τουλάχιστον αυτό που είπαμε στα πενήντα χρόνια, ποτέ πια φασισμός, ποτέ πια πόλεμος ανεξάρτητη πώς το καταλάβαινε ο καθένας, τώρα πώς τα ανεχόμαστε αυτά;

Ας πάμε τώρα στο θέμα του Κυπριακού. Για εμάς έχει χαθεί ήδη ο διεθνής χαρακτήρας. Την ευθύνη έχει η προηγούμενη κυβέρνηση σε ό,τι μας αφορά, δεν είμαστε εμείς οι αποκλειστικοί υπεύθυνοι. Ως συνδρομή μιλάμε και από τη σημερινή Κυβέρνηση. Έχει αποδιεθνοποιηθεί κυριολεκτικά. Και ό,τι προωθείται αυτή τη στιγμή δεν απέχει όπως είπα και προηγούμενα από το σχέδιο Ανά.

Το πράγμα είναι πάρα πολύ σοβαρό, είναι «σκωτσέζικο ντους». Εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση πάρει σωστή θέση για το Κυπριακό θα είναι από σπόντα και όχι από αρχές. Όμως, μην το αποκλείσουμε και ας αξιοποιήσουμε και τις πόρτες βέβαια. Θέση αρχών δεν πρόκειται να πάρει, θα είναι σε σχέση με την Τουρκία.

Όμως, τα πράγματα είναι επίσης σοβαρά και σε ό,τι αφορά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά τουλάχιστον για εμάς, μάλλον ξέρετε ότι εμείς είμαστε υπέρ της ειρηνικής συμβίωσης των δύο χωρών, όχι μόνο στο επίπεδο λαών που για εμάς είναι πάγια θέση, αλλά και στο επίπεδο κρατών και κυβερνήσεων. Θεωρούμε ότι οι λαοί έχουν κοινά συμφέροντα να παλέψουν για βαθιές αλλαγές στη χώρα τους και έχουν και κοινό αγώνα κατά του ιμπεριαλισμού. Όμως, μιλάμε για ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία των δύο χωρών σε επίπεδο κρατών. Δεν έχουμε κανένα λόγο να αξιοποιούμε τίποτα για να οξύνουμε τις αντιθέσεις. Όμως, και εδώ υπάρχουν όρια ότι για εμάς η επέκταση των χωρικών υδάτων της χώρας στα δώδεκα μίλια είναι αναφαίρετο δικαίωμα.

Βεβαίως, η άσκηση αυτού του δικαιώματος είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων.

Όμως, τα ζητήματα έχουν σχέση με τον επιχειρησιακό έλεγχο του Αιγαίου και συνδέονται και με την ένταξη των δύο χωρών στο ΝΑΤΟ. Δεν είναι μόνο ελληνοτουρκικό ζήτημα. Και όλα αυτά τώρα τα περί Δικαστηρίου της Χάγης κ.λπ. που είπε ο κ. Παπανδρέου, είναι για να βρεθεί ένας τρόπος να «επιλυθεί» - εντός εισαγωγικών- το ζήτημα και να πούμε ότι είναι νομικό το θέμα, δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς και να είμαστε δεδομένοι στο εκάστοτε Δικαστήριο της Χάγης, το οποίο θα τοποθετηθεί - υποτίθεται- με ένα Διεθνές Δίκαιο το οποίο έχει γίνει «λάστιχο».

Ο διάλογος πρέπει να υπάρχει, να συνεχίζεται, με στόχο τον αμοιβαίο σεβασμό της εδαφικής ακεραιότητας και εδαφικής κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων και των δύο χωρών.

Δεν αναγνωρίζουμε -και το λέμε- μεταβίβαση κυριαρχικών

δικαιωμάτων ούτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε στο ΝΑΤΟ ούτε στις ΗΠΑ ούτε πουθενά. Και μ' αυτή την έννοια, δεν αναγνωρίζουμε τη Δήλωση της Μαδρίτης και τα Συμπεράσματα του Ελσίνκι του 1999 για το Κυπριακό και τις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Δεν θα επαναφέρω άλλες θέσεις που έχουμε για τις ξένες βάσεις κ.λπ. Παραμένουν για μας, αλλά δεν νομίζω ότι αυτή την ώρα θα τις ακούσεις κανείς.

Απορρίπτουμε την τεχνική συμφωνία στο Αιγαίο και να πω το τυπικό τώρα «διεκδικούμε λύση, λέσι, για το Κυπριακό στη βάση του Ο.Η.Ε.. Στη βάση του Ο.Η.Ε. και σε αντίθεση με το σχέδιο Ανά».

Υπάρχουν ορισμένα προβλήματα στην περιοχή που μας απασχολούν πάρα πολύ. Δεν πρέπει να αφαιρούμαστε από το γεγονός ότι η περιοχή που ζούμε -και δεν είναι μόνο η Ευρώπη, αλλά και η περιοχή του Αιγαίου, της Μεσογείου κ.λπ.- είναι μια περιοχή που περιλαμβεί πάρα πολλούς κινδύνους. Αυτό το λέω γιατί, κύριε Πρωθυπουργέ, και με την ομιλία σας καθησυχάζετε τον ελληνικό λαό, λέγοντας ότι το θέμα είναι να λειτουργήσουν τα όργανα, να συζητήσουμε κ.λπ.. Ο κ. Παπανδρέου προσθέτει να γίνονται πολλά αεροπορικά ταξίδια, να ταξιδεύει συνέχεια ένας Πρωθυπουργός -και μετά να λέει ότι είναι εκτός Ελλάδας για να λύνει τα προβλήματα.

Καθησυχάζουμε, λοιπόν, τον ελληνικό λαό και τους γειτονικούς λαούς ότι υπάρχουν δίκαια πράγματα, ότι θα καθίσουμε σ' ένα τραπέζι, ότι θα πείσει ο ένας τον άλλο, ότι θα υπάρξουν αποφάσεις και ότι όλα βαίνουν καλώς.

Λέμε, λοιπόν, τι προβλήματα υπάρχουν. Υπάρχει η πολιτική διάσπασης της Μέσης Ανατολής που ακολουθούν οι Ηνωμένες Πολιτείες και εδώ σιγούταρει και η Ευρωπαϊκή Ένωση -αναμιγνύεται- και η ελληνική Κυβέρνηση δεν κάνει λόγο. Δεν αρέσει στην ελληνική Κυβέρνηση -και της προηγούμενης και της σημερινής- αυτό, αλλά είναι δεδομένη, δεν θα αντιδράσει.

Επίσης, υπάρχει ανταγωνισμός, από πού θα περάσουν οι αγωγοί του φυσικού αερίου ή του πετρελαίου και πού θα κατασκευαστούν τα έργα. Είναι ένας ανταγωνισμός, ο οποίος μπορεί να μετατρέψει τους λαούς σε θύματα. Και δεν είναι μόνο οικονομικός ανταγωνισμός, με συνέπεια τις κοινωνικές αδικίες, αλλά μπορεί να γίνει και στρατιωτικός.

Το κύριο πρόβλημα που εμφανίζεται σήμερα στην περιοχή είναι η σχέση Τουρκίας-Ιράν-Ιράκ, σε σχέση και με τους αγωγούς. Η Τουρκία εκβιάζει γιατί φοβάται τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου, αυτόνομου κουρδικού κράτους και εκβιάζει ανοικτά και έχει πλάτες σ' αυτούς τους εκβιασμούς.

Πού βρίσκεται το πρόβλημα; Η Τουρκία μπορεί να πάρει ανταλλάγματα και στο Αιγαίο και στην Κύπρο και ενδεχομένως με συνέπειες που μπορεί να υπάρχουν και στη Θράκη. Βάζουμε το «μπορεί», γιατί τίποτα δεν είναι σίγουρο, αλλά δεν μπορούμε να αισθανόμαστε καθησυχασμένοι. Βεβαίως, κανείς δεν μπορεί να παιξεί ούτε με τη Θράκη ούτε με τα θέματα της μειονότητας και αρνούμαστε να χρησιμοποιείται η μειονότητα από τον καθένα.

Ας πάρουμε, όμως, τους κινδύνους που επίσης συνεπάγεται η πολιτική που λέμε: «Ενεργειακή Κοινότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη». Εμείς υποδηλώσαμε από την πρώτη στιγμή ότι πέρα από το γεγονός ότι οι θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν είναι τριακόσιες, δεν είμαστε αντίθετοι να υπάρχουν αγωγοί -ίσα-ίσα οι αγωγοί μειώνουν το κόστος- αλλά δεν μπορούμε να δούμε το ζήτημα τεχνικά, γιατί το κόστος δεν θα μειωθεί γιατί θα είναι οι επιχειρηματίες που κινούν την υπόθεση και ανεβάζουν το κόστος -δεν είναι το κράτος, δεν είναι οι δημόσιες επιχειρήσεις- αλλά πρέπει να δούμε και την άλλη πλευρά.

Η Ελλάδα έχει γίνει ένα πεδίο μιας τέτοιας αντιπαράθεσης, που δεν είναι προς το συμφέρον των εργαζομένων της χώρας μας και των λαών της περιοχής. Έχει εκδηλωθεί η σαφής αντίθεση των Ηνωμένων Πολιτειών για την υλοποίηση της συμφωνίας του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης και δεν φοβάται τόσο το πετρέλαιο, όσο το φυσικό αέριο.

Εδώ και αι λειτουργήσουν αυτοί οι αγωγοί, αναβαθμίζεται η σημασία του Αιγαίου, της Θράκης, της Μακεδονίας και της Κύπρου για τη μεταφορά πετρέλαιού και φυσικού αερίου από

τη Ρωσία και στην περιοχή του Καυκάσου. Εδώ, όμως, εμπλέκονται με πολιτικά προβλήματα της περιοχής.

Θα μου πείτε, μα οι αγωγοί χρειάζονται. Ναι, αλλά δεν μπορεί να συζητάμε για την εξωτερική πολιτική, ενώ συζητάμε για πολιτικά ζητήματα, γιατί δεν είναι μόνο η οικονομική συνεργασία. Η οικονομική συνεργασία έχει και στρατιωτικό εποικοδόμημα και πολιτικό, για να μην πω ότι έχει και πολιτιστικό κ.λπ. Και μπορεί να έχει και καλό εποικοδόμημα, αλλά και κακό.

Εν πάσῃ περιπτώσει, όταν υπάρχουν όλες αυτές οι αντιθέσεις, δεν μπορεί να καθησυχάζουμε τον ελληνικό λαό ότι όσο περισσότερο η Ελλάδα συμμετέχει στις διεθνείς οικονομικές σχέσεις, από χέρι αυτό την οδηγεί στην ειρήνη και στην αναβάθμιση.

Εμείς είχαμε προειδοποιήσει από το 2005 ότι θα ζήσουμε μια ένταση ανταγωνισμού για τον ουσιαστικό έλεγχο των μετοχοποιημένων ήδη της Δ.Ε.Η. και των Ε.Λ.Π.Ε. από ισχυρούς μονοπωλιακούς ομίλους και μάλιστα είχαμε αναφερθεί και στην επίσκεψη του κ. Αλογοσκούφη στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου οι Αμερικανοί έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για τον έλεγχο της Δ.Ε.Η.. Το αποτέλεσμα, εκτός των άλλων, είναι να ενταθεί η ενεργειακή εξάρτηση της χώρας. Κι ενώ πραγματικά μπαίνουμε στο «club» -ας πούμε- το διεθνές των συνεργασιών, η ενεργειακή μας εξάρτηση μεγαλώνει. Οι ιδιωτικές επενδύσεις -όπως είπα και προηγουμένως- σε σταθμούς παραγωγής θα πάνε προς τις χώρες με φθηνότερο κόστος ηλεκτροπαραγωγής, δηλαδή στη Σερβία, στο Κοσσυφοπέδιο, την Αλβανία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία. Η ουσιαστική κατάργηση των τελών διέλευσης θα αυξήσει το μερίδιο των προμηθευτών σε βάρος της εγχώριας παραγωγής ενός εμπορεύματος στρατηγικής σημασίας. Η ευθύνη του σχεδιασμού θα μεταφερθεί σταδιακά σε περιφερειακό και ευρωενωσιακό επίπεδο για να υπάρξει ενιαία παρακολούθηση, πράγμα φυσικό. Γ' αυτό λέμε ότι θα αυξηθεί η ενεργειακή εξάρτηση της Ελλάδας -και εδώ θα έχει και άλλες συνέπειες, θα θυσιαστούν οι ανάγκες του λαϊκού καταναλωτή και τα δικαιώματα των εργαζομένων στον ενεργειακό τομέα- αλλά και θα αναπαραχθούν πάρα πολλές αντιθέσεις στρατιωτικοπολιτικές.

Να πάρουμε υπ' όψιν: Τον Ιούνιο έγινε το δημοψήφισμα στο Μαυροβούνιο που κήρυξε την ανεξαρτησία του από τη Σερβία. Έγινε ένα ακόμα επικίνδυνο βήμα για την αποσταθεροποίηση των Βαλκανίων. Στη Σερβία γίνονται εκβιασμοί με οικονομικές κυρώσεις και από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είπα για την παράδοση καταζητούμενων στο Ποινικό Δικαστήριο σκοπιμότητας της Χάγης. Βλέπετε, όλα αυτά εμπλέκονται μέσα σε οικονομικούς και άλλους στόχους.

Οι πιέσεις και οι εκβιασμοί εντείνονται με αφορμή επίσης τη στάση που κρατάει η Σερβία στο θέμα του Κοσσυφοπέδιου. Και ας μην κοιτάζουμε τώρα τι έγινε προσωρινά, κάνουν το δημοψήφισμα και τους ενδιαφέρουν οι εκλογές. Το θέμα του Κοσσυφοπέδιου θα ανοιχθεί. Και το να λέμε τώρα, να μην αλλάζουν τα σύνορα και το ένα και το άλλο, αφού αλλάζουν συνεχώς και έχουμε προτεκτόρα.

Εμείς για άλλη μια φορά θα επαναλάβουμε τη θέση μας ότι το Κοσσυφοπέδιο αποτελεί αναπόσταστο μέρος της Σερβίας, όπως προβλέπει ακόμα και αυτό το ψήφισμα του 1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε., που ήταν ένα ψήφισμα που δεν ήταν από τις καλές περιπτώσεις και που ούτε που είχε στο σύνολό του θετικά σημεία.

Τελειώνων βάζοντας ένα ακόμα ζήτημα το οποίο και λόγο χρόνου δεν μπορώ να το αναπτύξω, είναι όμως γνωστό.

Μετά από μια περίοδο μείωσης των δαπανών, παγκοσμίως, των στρατιωτικών δαπανών εννοούμε, οι δαπάνες αυτές παρουσιάζουν σύμφωνα με το Ερευνητικό Ινστιτούτο της Στοκχόλμης σημαντικές αυξητικές τάσεις. Δεν θα σταθώ σε νούμερα. Η χώρα μας δαπανά σημαντικά ποσά για στρατιωτικές δαπάνες, που σύμφωνα με κυβερνητικές αποφάσεις την επόμενη δεκαετία θα δαπανηθούν 26.000.000.000 ευρώ μόνο για εξοπλιστικά προγράμματα. Δυσβάστακτο βάρος με ποια έννοια; Δεν είναι όλα για την αμυντική ικανότητα της χώρας.

Εμείς δεν θα είχαμε καμία αντίρρηση στο πλαίσιο αυτού που λέμε μιας πολιτικής όπου η Ελλάδα δεν ήταν δεδομένη στους

στρατιωτικούς σχεδιασμούς του NATO και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά θα ήταν δεδομένη στην υπεράσπιση της άμυνάς της, πραγματικά να γίνει μια αναλυτική συζήτηση τι χρειάζομαστε σήμερα, τι εκσυγχρονισμούς, τι καινούργια ενδεχομένως οπλικά συστήματα. Και υπάρχει και έμψυχο και ειδικευμένο δυναμικό στις Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας που μπορεί να έχει αποφασιστικό ρόλο σε αυτό και να στηριχθεί και η κρατική αμυντική βιομηχανία. Ανεξάρτητα εάν διαφωνούμε με το σύστημα της χώρας, με τον εσωτερικό της προσανατολισμό, η αμυντική της ικανότητα μας ενδιαφέρει απολύτως.

Κι εδώ μπαίνει ένα ζήτημα κι εγώ τώρα τελευταία το συνεδριτοποίησα περισσότερο. Σε μια σειρά Κοινοβούλια των χωρών, αυτών των χωρών που ξαναλέω ότι με τις κυβερνήσεις τους είμαστε αντίθετοι, συζητούνται, έρχεται η Κυβέρνηση και λέει αυτές τους εξοπλισμούς αποφάσισα, αυτά τα εξοπλιστικά προγράμματα αποφάσισα να πραγματοποιήσω, αυτά να αγοράσω και τεκμηριώνει και γίνεται μια συζήτηση. Στην κυπριακή Βουλή γίνεται, στο αμερικανικό Κογκρέσο γίνεται. Όχι ότι η συζήτηση θα άλλαξε τους προσανατολισμούς, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει δεν ήταν μια μαύρη τρύπα εδώ πέρα. Εδώ δεν γίνεται ούτε συζήτηση.

Και εν πάσῃ περιπτώσει δεν μπορεί να γίνονται στη Βουλή συζητήσεις και μάλιστα σε ορισμένες από αυτές παραλίγο και ελπίζω να μην εκτροχιαστεί η συζήτηση μέχρι τέλους και να αναπαράγουμε τα «τηλεοπτικά παράθυρα» εφ όλης της ύλης.

Εν πάσῃ περιπτώσει, να γίνεται μία συζήτηση. Διαφωνούμε; Διαφωνούμε. Με γεια μας, με χαρά μας! Τουλάχιστον, όμως, εμπλουτίζουμε και εμείς τις γνώσεις μας. Μαθαίνουμε τι λέτε εσείς, τι λέει το ένα και τι το άλλο Κόμμα. Στο κάτω-κάτω έκαθαρίζουμε πού συμφωνούμε, πού διαφωνούμε και γιατί διαφωνούμε.

Τέτοια συζήτηση δεν γίνεται. Η κατάσταση είναι τραγική. Οι πολεμικοί εξοπλισμοί αυξάνονται, ενώ υποτίθεται ότι διανύουμε τη «λεωφόρο της ειρήνης και της δημοκρατίας». Ε, βεβαίως, τώρα βρήκαμε την τρομοκρατία και όλα δικαιολογούνται!

Ανακεφαλαίωνοντας: Θα ήθελα, κύριε Πρωθυπουργέ, να δείτε ορισμένα ζητήματα πάρα πολύ σοβαρά. Είναι μεγάλα ζητήματα. Έχουν σχέση και με τη θέση μας. Εμείς θέλουμε να ξέρουμε τι συμφωνίες για υποκλοπές, για παρακολούθησεις, κ.λπ. έχουν γίνει. Θέλουμε να ξέρουμε τι γίνεται με τις φυλακές της CIA στην Ελλάδα, τι γίνεται με την παράδοση των προσωπικών δεδομένων των ταξιδιωτών στις Ηνωμένες Πολιτείες. Με βάση ένα τυπικό νομικό κενό ακυρώθηκε, απ' όσο ξέρουμε, η συμφωνία. Η Κομισιόν δεν μπόρεσε να διαμορφώσει συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Τώρα λέει ότι θα γίνει σε θενικό επίπεδο. Θέλουμε να ξέρουμε, διότι η κατάσταση πια είναι ανεξέλεγκτη.

Θα μου πείτε: Τώρα τις συμφωνίες κοιτάς, αφού το NATO κάνει ασκήσεις για επίσημες υποκλοπές; Εν πάσῃ περιπτώσει, ναι. Να ειπωθεί η αλήθεια στον ελληνικό λαό! Δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς. Είμαστε δεδομένοι. Εμείς δεν θεωρούμε ότι δεν μπορεί να γίνει αλλιώς. Δεν πρέπει να είμαστε δεδομένοι. Όμως, να ανοίξουν τα χαρτιά. Όχι γενικά πράγματα!

Ποια δημοκρατικά δικαιώματα; Δεν υπάρχουν! Και μιλάμε για την κοινωνία των πολιτών και για τους θεσμούς. Αυτά έχουν τελειώσει. Οποιοι θεσμοί φτιάχνονται είναι «θεσμοί των κοριών και των υποκλοπών»!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο τώρα έχει ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς. Εμείς δεν θεωρούμε να είμαστε δεδομένοι. Αλέξανδρος Αλαβάνος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, είναι καλοδεχούμενη η πρωτοβουλία του κυρίου Πρωθυπουργού να συζητήσουμε μέσα στη Βουλή τα ζητήματα της Εξωτερικής Πολιτικής. Φοβάμαι, όμως, ότι η συζήτηση που γίνεται εδώ μέσα και ίσως και αυτά που θα πω και εγώ δεν συνηχίσουν με τις μεγαλύτερες ανησυχίες που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική κοινωνία. Θέλω να πω ότι η πρωτοβουλία για τη συζήτηση αυτή στη Βουλή ήρθε εκείνες τις ημέρες που γινόταν μία δημόσια κριτική προς την Κυβέρνηση, προς τον Πρωθυ-

πουργό για τη μη παρουσία του μέσα στη Βουλή σε ερωτήσεις για θέματα παιδείας. Ξαναλέω: Καλά κάνουμε και συζητάμε τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής.

Είναι αποχές ότι στην ελληνική κοινωνία ίσως δεν υπάρχει τόσο ενδιαφέρον όσο θα έπρεπε να υπάρχει. Όμως, νομίζω ότι στη Βουλή πρέπει να συζητήσουμε και τις άλλες μεγάλες προτεραιότητες. Γ' αυτό, κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να ζητήσω να επιπλανύουμε, όσο μπορούμε, την προ ημεροής διατάξεως συζήτηση σε επίπεδο Προεδρών των Κομμάτων, που έχει ζητήσει ο Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς, για τα θέματα της παιδείας. Γιατί είναι ανοικτό το μέτωπο, οι πληγές και οι απειλές σε αυτόν το χώρο. Να γίνει όσο το δυνατόν πιο σύντομα!

Πιστεύω ότι και άλλα ζητήματα θα άξιζε να συζητήσουμε. Αναφέρω και εγώ εδώ –ίσως επειδή έχει και μία δραματική επικαιρότητα- το θέμα του ρατσισμού, ο οποίος, δυστυχώς, περνάει και σε ορισμένους πόρους της ελληνικής κοινωνίας. Το βλέπουμε με τα γεγονότα στην Αμάρυνθο. Ο ρατσισμός ενισχύεται, αντί να καταστέλλεται, από θέσεις μεγάλων φορέων μέσα στη δημόσια ζωή, όπως είναι η γηγεσία της Εκκλησίας, με την ξενοφοβία, με τον ακραίο εθνικισμό ο οποίος καλλιεργείται και οδηγεί σε καταστάσεις οι οποίες είναι «άγριες» για την ελληνική κοινωνία, είτε σε καταστάσεις στη Βέροια είτε στην Αμάρυνθο.

Με αυτή την ευκαιρία να εκφράσω και εγώ τη συμπαράσταση μου στη μαθήτρια αυτή, πρώτον, γιατί είναι κοπέλα, δεύτερον, γιατί είναι μετανάστρια, τρίτον, γιατί ήταν μία ευσυνείδητη παρουσία στην πόλη της. Σήκωσε την Ελληνική Σημαία αυτή η κοπέλα χάρη στη δική της προσφορά. Επίσης, να εκφράσω την αγανάκτηση και τη λύπη για τον τρόπο που αντιμετωπίζεται αυτό από ορισμένους τοπικούς φορείς, παίρνοντας υπ'όψιν το ότι οι πολιτικές δυνάμεις εδώ στη χώρα έχουν –νομίζω- δώσει με σαφήνεια το στήμα τους.

Παρατήρησα τι είπε και ο Πρόεδρος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Παπανδρέου. Παρά τις μεγάλες διαφορές που έχουμε με την Υπουργό Παιδείας, είδα μία θετική τοποθέτησή της. Έχω διαβάσει το κομματικό όργανο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κλπ. Είναι ένα σοβαρό ζήτημα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Α'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ**)

Έρχομαι τώρα στα θέματα τα οποία αφορούν άμεσα τη συζήτησή μας. Δεν ξέρω αν το να είναι κανείς Πρωθυπουργός σημαίνει ότι βλέπει τα πράγματα πάντα ωραία ή πρέπει να λέει ότι τα πράγματα είναι πάντα ωραία. Και γι' αυτό εγώ δεν μπορώ να συμμεριστώ τον αισιόδοξο τόνο που έδωσε ο Πρωθυπουργός σε ένα μεγάλο κομμάτι της ομιλίας του –που αφορούσε τις διεθνείς εξελίξεις και την παρουσία της Ελλάδας μέσα σ' αυτές τις εξελίξεις- ο οποίος πιστεύων ότι είναι σε πλήρη αντίθεση με μια πολύ σκληρή πραγματικότητα που ζούμε σε διεθνές επίπεδο και με πολύ σκληρές επιλογές και κινήσεις που πρέπει να γίνουν από την πλευρά της χώρας μας.

Εγώ θα αναφερθώ σύντομα –είναι πολλές οι προκλήσεις που μπαίνουν μπροστά μας- σε ορισμένες από αυτές τις προκλήσεις. Ο κ. Πρωθυπουργός, σαν να μην τρέχει τίποτα, είπε: «Βελτιώνουμε τη συνεργασία και τους παραδοσιακούς μας δεσμούς με την Αμερική». Αυτό μου έδωσε την αφετηρία για την πρώτη μου επισήμανση.

Θα ήθελα εδώ να αναφέρω ότι, τελειώνοντας ο Σοφοκλής στην «Αντιγόνη», έχει στους τελευταίους στίχους το χορό να κλείνει αυτό το δράμα και να λέει: «μεγάλοι λόγοι, μεγάλας πληγάς», εννοώντας ότι τα μεγάλα λόγια του Κρέοντα έφεραν την καταστροφή σ' αυτήν την πόλη.

Έχουμε ξεκινήσει την τελευταία δεκαετία –ίσως και περισσότερο- μια καμπάνια στρατιωτικών επεμβάσεων, που πέρασαν από τη γειτονιά μας, τα Βαλκάνια, πέρασαν από το Αφγανιστάν, από το Ιράκ –ειδικά το Ιράκ, αν θέλετε- πιθανά να θέλουν να περάσουν από το Ιράν και αλλού, στο όνομα της Δημοκρατίας και της ελευθερίας με πρωταγωνιστή τις Ηνωμένες Πολιτείες, που είχαν συμπαίκτη την Ευρωπαϊκή Ένωση ή ορισμένες χώρες, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίως τη Μεγάλη Βρετανία για να φτάσουμε σε αυτό το «σφαγείο». Ζούμε σε μια παγκόσμια

κατάσταση που χαρακτηρίζεται από ένα «σφαγείο», το οποίο υπάρχει στο Ιράκ.

Και αν ανάφερα την «Αντιγόνη» είναι γιατί θέματα που έχει λύσει ο πολιτισμός και οι ανθρώπινες αξίες εδώ και δυόμισι χιλιάδες χρόνια, όπως είναι ο σεβασμός στο σώμα του νεκρού ακόμα και αν είναι προδότης, τα βλέπουμε να επανεμφανίζονται σήμερα σε αυτή την άγρια παρουσία των Ηνωμένων Πολιτειών και των συμμάχων τους στο Αφγανιστάν στο Ιράκ.

Βλέπουμε Γερμανούς στρατιώτες, νέα παιδιά, να προσβάλλουν τα κόκαλα των ανθρώπων του Αφγανιστάν, να κάνουν σεξουαλικές παραστάσεις, οι οποίες βιντεοσκοπούνται μπροστά σε νεκροκεφαλές, ακόμα και αν είναι Ταλιμπάν και λέμε «πού φτάσαμε;».

Και δεν είναι μόνο αυτό, βλέπουμε πολλά. Βλέπουμε τις αποκαλύψεις πριν από μερικές μέρες ότι για να βιαστεί μια δεκατετράχρονη από Αμερικανούς στρατιώτες, πάλι νέα παιδιά, σκοτώνεται μια τετραμελής οικογένεια. Προχθές στο Πακιστάν είδαμε να βομβαρδίζεται ένα εκκλησιαστικό σχολείο και να σκοτώνονται ογδόντα ατόμα, διότι υπήρχε υπόψια ότι ήταν εκεί ένας άνθρωπος της Αλ Καΐντα, ο οποίος μάλιστα είχε φύγει πριν από ένα τέταρτο, όπως αποδείχθηκε μετά.

Βλέπουμε να βομβαρδίζεται πριν από λίγους μήνες ένας γάμος στο Αφγανιστάν, γιατί μπορεί να ήταν συγκέντρωση υπονομευτών. Βλέπουμε τον Αντιπρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών να λέει, δημοσίως, ότι συμφωνεί με τις απόπειρες πνιγμού κρατουμένων προκειμένου να τους πάρουν λόγια.

Είναι ακραία αυτά τα ζητήματα. Το Πανεπιστήμιο Τζον Χόπκινς της Βαλτιμόρης έδωσε μια εκτίμηση ακόμα και αν είναι υπερβολική. Ένα αμερικανικό Πανεπιστήμιο δίνει μια τέτοια εκτίμηση, ότι πάνω από εξακόσιες χιλιάδες είναι οι νεκροί Ιρακίνοι από την έναρξη του πολέμου, τόσοι όσο είναι σχεδόν μια πόλη όπως είναι η Θεσσαλονίκη.

Τον Οκτώβριο και οι ίδιοι οι Αμερικάνοι έχασαν εκατό στρατιώτες. Ο πόλεμος έχει ένα τεράστιο κόστος. Ο νομιπελίστας Τζότζεφ Στίγκλιτς υπολόγισε ότι το κόστος -δημοσιονομικό, κοινωνικό, μακροοικονομικό- της κατοχής του Ιράκ και του ιρακινού πολέμου είναι 2.000.000.000.000 δολάρια. Αυτό σημαίνει, για να καταλάβουμε το μέγεθος, 2.000 δολάρια για ένα δισκατομμύριο ανθρώπους που ζουν σήμερα και πεθαίνουν με 1 δολαρίο την ημέρα. Είμαστε σε ακραίες καταστάσεις. Ωχριά το Βιετνάμ μπροστά σ' αυτό το οποίο γίνεται στο Ιράκ. Και το ερώτημα που μπαίνει: Πού είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση; Κύριε Πρωθυπουργό, είμαστε μέλος την Ευρωπαϊκή Ένωσης, είμαστε μέσα στους είκοσι πέντε, είμαστε στο Συμβούλιο Ασφαλείας, έρωτας τις δυνατότητες της χώρας μας προεδρεύαμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας- έρωτας τους περιορισμούς της χώρας μας, αλλά όχι έτοι ξερά «βελτιώνουμε τη συνεργασία και παραδοσιακούς δεσμούς με την Αμερική», όταν αυτή η Αμερική αμφισβητείται από τους ίδιους τους Αμερικάνους.

Πρέπει να φύγει το πλοίο μας από το χώρο των θαλασσών εκεί, το οποίο συμβολίζει τη νομιμοποίηση αυτής της βαρβαρότητας, η οποία είναι πρωτοφανής, αν θέλετε, τα τελευταία χρόνια, αυτού του μακελειού που γίνεται, αυτής της κατασπατάλησης πόρων της ανθρωπότητας για τα μακάβρια σχέδια των Η.Π.Α.. Και από εκεί και πέρα, η Ευρωπαϊκή Ένωση –και θα έπρεπε να κινηθεί και η Κυβερνηση προς αυτή την κατεύθυνση- θέπρεπε να ζητήσει την αποχώρηση των Η.Π.Α. και της Μεγάλης Βρετανίας από το Ιράκ, την αντικατάσταση, όχι με δύναμη κατοχής, με δύναμη αποδεκτή από τις κοινότητες του Ιράκ, την εμπλοκή της Συρίας και του Ιράν, οι οποίες είναι γειτονικές χώρες με επιρροή, αν θέλετε, και σε θρησκευτικές ή άλλες κοινότητες του Ιράκ, πράγμα το οποίο αρχίζει και αναγνωρίζεται τώρα και από ορισμένες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις.

Η δεύτερη πρόκληση έχει σχέση με τον κοντινό μας χώρο, το χώρο στη Μέση Ανατολή, όπου βλέπουμε ότι και εκεί οι εντάσεις και οι πολώσεις και ο φαύλος κύκλος του εξτρεμισμού κερδίζει απεριόριστο έδαφος. Χθες είχαμε μόνο την εισβολή των Ισραηλινών μέσα στη Γάζα με σφαγή έξι ατόμων, περισσότερους τραυματισμούς, έχουμε τις βόμβες διασποράς που συνεχίζουν την επειβαση του Ισραήλ. Ήταν εδώ ο Δήμαρχος της Κανά ως προσκεκλημένος από το Γιάννη Πανούση, υποψήφιο

για την Υπερονομαρχία τότε, ο οποίος είπε: «Έχουμε τις βόμβες οι οποίες εκρήγνυνται και ζούμε κάτω από καθεστώς τρόμου παιδιά, μανάδες, γέροι κ.λπ.».

Κυρία Πρόεδρε, θέλω να σας πω το εξής. Είδα ότι αντιδράσατε, αλλά δεν αρκεί μόνο αυτό νομίζω. Ο συνάδελφός σας Πρόεδρος της Παλαιστινιακής Βουλής είναι μέσα στη φυλακή μαζί με τέσσερις Υπουργούς της Κυβέρνησης, μαζί με άλλους είκοσι δύο Βουλευτές. Συνελήφθη όχι μόνο με βόμβες πάνω του, αλλά με τις πιτζάμες του μέσα στο σπίτι της Ραμάλα και πρέπει να κινητοποιηθεί, νομίζω, και η δική μας Βουλή.

Με πρωτοβουλία –και συγχαρητήρια– του Φώτη Κουβέλη μαζέψαμε επιστολές διαμαρτυρίας γι' αυτό προς την Κυβέρνηση του Ισραήλ. Νομίζω ότι πρέπει να κινηθούμε όλοι και πρέπει η Ελλάδα να πάρει πρωτοβουλίες για διαφοροποίηση της θέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο ζήτημα αυτό.

Υπάρχει Ευρωπαϊκή Ένωση, ή δεν υπάρχει; Ποιος καθορίζει την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Η κυρία Ράις; Δεν μπορούμε να το δεχθούμε αυτό. Γιατί συμβάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση σ' αυτή την οικονομική ασφυξία που αντιμετωπίζει η Παλαιστινιακή Αρχή, η οποία τη γονατίζει και η οποία είναι το λίπασμα μέσα από το οποίο διαμορφώνονται αντιθέσεις, συγκρούσεις, εντείνονται τα προβλήματα, αιματοχυσία, εμφύλιο, Χαμάς εναντίον Φατάχ και όλα αυτά τα ζητήματα;

Μπορούμε να κάνουμε περισσότερα πράγματα απ' όσα έχουμε κάνει μέχρι σήμερα.

Η τρίτη πρόκληση για μένα είναι το θέμα του διεθνούς περιβάλλοντος. Σας άκουσα, κύριε Πρωθυπουργέ. Είναι μια διάσταση της πολιτικής η ενεργειακή πολιτική και οι αγωγοί και η ενεργειακή εξασφάλιση είναι σημαντικά ζητήματα και έχουν σχέση και με το μέλλον της χώρας μας. Κανείς δεν διαφωνεί σ' αυτό. Όμως έχουμε την Έκθεση την οποία έδωσε ο Νίκολας Στεφρούλης από τη Διεθνή Τράπεζα, κατά παραγγελία της βρετανικής κυβέρνησης, η οποία βάζει την οικονομική διάσταση –την οικολογική την ξέραμε πάρα πολλά χρόνια– της μεγάλης περιβαλλοντικής καταστροφής που γίνεται σήμερα από το φαινόμενο του θερμοκηπίου και από τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα. Πλημμύρες, ξηρασίες, ελονοσία, εξαφάνιση ζωικών ειδών, πτώση στην παραγωγή δημητριακών, κίνδυνος να πλημμυρίσουν ολόκληρες μεγαλουπόλεις του πλανήτη, από τη Νέα Υόρκη μέχρι το Λονδίνο και μέχρι εμάς εδώ πέρα. Πού είναι η Ελλάδα παρούσα;

Είναι ένα κεντρικό ζήτημα στη διεθνή πολιτική αυτό, να αλλάξουν δηλαδή οι προτεραιότητες και οι ιεραρχήσεις που έχουν γίνει. Πού είναι παρούσα η Ελλάδα, όταν η Ελλάδα είναι η πέμπτη χώρα, από τις χώρες που έχουν υπογράψει τη συμφωνία του Κιότο, στην αύξηση των ρύπων; Αντί να μειώσουμε τους ρύπους και να δώσουμε ένα παράδειγμα –το έχουν κάνει μερικές χώρες, το έχει κάνει η Βρετανία, το έχουν κάνει όλες οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, λόγω πτώσης βέβαια της οικονομικής δραστηριότητας– εμείς είμαστε η πέμπτη χώρα στην αύξηση των ρύπων κατά 26%. Και όχι μόνον αυτό. Η Κυβέρνηση φαίνεται να μην καταλαβαίνει τι γίνεται, σαν να μην τρέχει τίποτα. Εδώ μία από τις πιο ρυπογόνες πηγές είναι ο λιγνίτης και ετοιμαζόμαστε να κάνουμε διαγωνισμούς, για να δώσουμε την αξιοποίηση του λιγνίτη στους ιδιώτες. Ετοιμάζεται, είναι ανοιχτός ο διαγωνισμός στη Βεύνη στη δυτική Μακεδονία. Μετά ετοιμάζεται η Ελασσόνα, η Δράμα κ.λπ.. Δεν έχουμε καταλάβει τίποτα; Δεν έχουμε καταλάβει τις προσπάθειες που κάνουν άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα η Ισπανία, με μια τρομερή έμφαση στα ζητήματα έρευνας και ανάπτυξης, στα θέματα της ηλιακής ενέργειας, άλλων ενεργειών κ.λπ.:

Θα ήθελα τώρα –αναφέρομαι σ' αυτές τις τρεις προκλήσεις, αν και πολλές άλλες θα μπορούσα να πω– να έρθω στα ζητήματα, τα οποία είναι στην επικαρόττητα. Έχουν σχέση με τα προβλήματα των σχέσεων της Τουρκίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την εμπλοκή σ' αυτά του Κυπριακού, με τις υποχρεώσεις της Τουρκίας κ.λπ.. Θέλω να πω ότι εμείς, ως Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς, είμαστε υπέρ της ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και είμαστε υπέρ της εφαρμογής των υποχρεώσεων που έχει η Τουρκία.

Νομίζω ότι αυτήν τη διάσταση, δηλαδή μη αποκλεισμός και

συμμετοχή της Τουρκίας στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι αλλά και πρόοδος της Τουρκίας και αυτή, αν θέλετε, τη φιλοδοξία και την ελπίδα ενός μερούς μέρους της τουρκικής κοινωνίας δεν την έδωσε κανείς καλύτερα –τουλάχιστον εγώ δεν το είχα διαβάσει καλύτερα– από τον νομπελίστα στη λογοτεχνία, τον Ορχάν Παμούκ, πριν από λίγες εβδομάδες σε μια συνέντευξη που έδωσε στην «ELPAIS». Λέει ο Ορχάν Παμούκ –κι εγώ λέω ότι έτσι μπορούμε να καταλάβουμε τους φίλους και τις φίλες μας στην Τουρκία– στην «ELPAIS», μια βδομάδα πριν πάρει το Νόμπελ: «Ισώς να είναι καταστροφικό το να μην μπει η Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως το ουσιαστικότερο είναι πως η Τουρκία δεν έχει αναπτύξει δημοκρατικό πολίτευμα. Αυτό είναι που με απασχολεί πραγματικά. Το αν μπει ή όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μ' ενδιαφέρει καθόλου. Εγώ θέλω να έχω τη δυνατότητα να λέω όσα θέλω να λέω, χωρίς να ρισκάρω το λιντσάρισμα από τις φασιστικές ομάδες ή να περάσω τη ζωή μου στη φυλακή».

Νομίζω ότι έχει σημασία να συνδέουμε αυτά τα δύο, δηλαδή: Ναι, η Τουρκία έχει δικαίωμα να μπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κανείς δεν μπορεί να πει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι «λέσχη» των χριστιανών ή ορισμένων κατηγοριών χριστιανών. Από την άλλη μεριά είναι σε όφελος του λαού της Τουρκίας αυτή η πορεία να συνοδεύεται με συγκεκριμένα βήματα, τα οποία θα γίνουν και να μη γίνει όπως έγινε μέχρι τώρα σε μεγάλο βαθμό, δηλαδή, η αναβάθμιση των σχέσεων της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση να γίνεται ανέξιδα για το κατεστημένο της Τουρκίας.

Από αυτήν την άποψη η Τουρκία έχει να εφαρμόσει υποχρεώσεις και η εφαρμογή των υποχρεώσεων θα είναι προς όφελος του ίδιου του τουρκικού λαού. Είναι μία σειρά από ζητήματα που θίγονται. Φαίνεται και στην έκθεση της Κομισιόν ότι δεν μπορεί να είναι ποινικό αδίκημα η προσβολή της «τουρκικότητας» και η δυνατότητα να λέει κάποιος τη γνώμη του για το Αρμενικό ή για το Πατριαρχείο ή για οπιδήποτε άλλο. Δεν μπορεί να γίνονται δώδεκας γιατί κάποιος εκφράζεται πάνω σε πολιτικά ή ιστορικά ζητήματα.

Ευτυχώς χθες είχαμε την αθώωση της καθηγήτριας Τσιγκ, ενενήντα δύο χρονών, η οποία είπε ότι η μαντλά ξεκίνησε από τις δημόσιες γυναίκες στον πολιτισμό των Σουμερίων πριν από πέντε χιλιάδες χρόνια και τραβήχτηκε στα δικαστήρια. Ευτυχώς αθωάθηκε. Δεν μπορεί να γίνονται σανασιστήρια για κακομεταχείριση, δεν μπορεί να υπάρχει έλεγχος της δικαστικής εξουσίας από την πολιτική εξουσία, δεν μπορεί να μην υπάρχει προστασία των μειονοτήτων ή των θρησκευτικών πεποιθήσεων. Αναφερθήκατε στον Κωνσταντίνο Καραμανλή με τις αντιλήψεις που είχε για την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως μία «τερερώση» απέναντι στους κινδύνους εκτροπών και στρατιωτικών πραξικοπημάτων. Μετά την πτώση της δικτατορίας ήλθε αυτό. Δεν μπορεί να μην κάνει βήματα μία χώρα σχετικά με το ρόλο των στρατιωτικών. Δεν μπορούμε να το δεχθούμε αυτό. Δεν είναι σκληρότητα προς την Τουρκία, είναι προστασία της ελευθερίας των δημοκρατικών και κοινοβουλευτικών θεσμών για όλους μας.

Επομένως όλα αυτά πρέπει να γίνουν από την Τουρκία, αλλά και στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής πρέπει να γίνουν βήματα από την Τουρκία. Αυτό είναι το παράλογο. Φανταστείτε: Θα ξεκινούσαν διαπραγματεύσεις με άλλη χώρα εάν δεν αναγνώριζε μία άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως γίνεται με την Τουρκία και την κυπριακή δημοκρατία; Εγώ σας λέω –και σωστά– ότι αν μία χώρα δεν αναγνώριζε το Ισραήλ, δεν θα μπορούσε να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν θα μπορούσαν να ξεκινήσουν οι συνομιλίες και αυτό θα ήταν σωστό. Γιατί επομένως με την Τουρκία θα υπάρξουν παραχωρήσεις;

Απ' αυτήν την άποψη η Τουρκία οφείλει να εφαρμόσει τις νομικές υποχρεώσεις που έχει. Βασική υποχρέωση σήμερα είναι η εφαρμογή του πρωτοκόλλου της Τελωνειακής Ένωσης για όλες τις νέες χώρες που εντάχθηκαν, δηλαδή, για την Κυπριακή Δημοκρατία. Αυτό δεν συνδέεται με καμία άλλη προϋπόθεση, δεν συνδέεται με καμία άλλη εξέλιξη. Είναι αυτοτελής νομική υποχρέωση της Τουρκίας και αυτό πρέπει να γίνει με σαφήνεια κατανοητό από τη χώρα μας και πρώτα απ' όλα από

τον Πρωθυπουργό μας. Είναι αυτοτελές θέμα, δεν συνδέεται με κανένα άλλο ζήτημα.

Από κει και πέρα έχουμε τη φινλανδική Προεδρία η οποία βρίσκεται σε μία κατάσταση και πάρει μία σειρά από πρωτοβουλίες για να υπάρξουν διεργασίες και σε άλλα ζητήματα του Κυπριακού. Εμένα με καλύπτει εδώ πέρα αυτό που είπε πριν από λίγες ώρες ο συνάδελφος Κατσουρίδης, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Α.Κ.Ε.Λ. –πριν από ένα δύωρο το είπε– στην αντίστοιχη συζήτηση που γίνεται σήμερα στην κυπριακή Βουλή ότι την περίοδο αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη η πρωτοβουλία της φινλανδικής Προεδρίας. Θα ήταν πρόωρο και ανεύθυνο προτού ολοκληρωθούν οι διεργασίες και οριστικοποιηθεί το ακριβές περιεχόμενο των όποιων ενδεχόμενων προτάσεων να προδικάσουμε το αποτέλεσμα.

Επομένων νομίζω ότι χρειάζεται να παρακολουθούμε με προσοχή τις εξελίξεις. Έχει σημασία να καταλάβουμε ότι υπάρχουν παγίδες, αλλά ότι υπάρχουν και δυνατότητες. Πρέπει όμως πάντα να έχουμε υπ' όψιν ότι αυτές δεν μπορούν να συνδεθούν για μας και για την Ευρωπαϊκή Ένωση ας νομικό πρόσωπο με την υποχρέωση εφαρμογής του Πρωτοκόλλου. Τώρα, εάν το θέμα του Κανονισμού συνδεθεί με ζητήματα σχετικά με μία πρώτη προσέγγιση για επίλυση του ζητήματος της Αμμοχώστου κάτω από διοίκηση του Ο.Η.Ε. μ' ένα πολύ σύντομο χρονοδιάγραμμα για επιστροφή των νομίμων κατοίκων τους, αυτά θα είναι αποδεκτά, αυτά θα είναι οι δυνατότητες. Δυστυχώς όμως από την εμπειρία μας έρουμε ότι η παγίδα είναι το να συνδεθεί το θέμα του Πρωτοκόλλου με το θέμα του Κανονισμού για το εμπόριο από τα κατεχόμενα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Θέλω να υπογραμμίσω όμως εδώ κάτι. Παρ' ότι δεν μου αρέσει, έχω πλήρη συνείδηση ότι σ' αυτήν τη συζήτηση, παρ' ότι Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδας, έρχομαι αδιάβαστος. Και δεν είμαι αδιάβαστος γιατί βαρέθηκα ν' ανοίξω το βιβλίο, αλλά γιατί δεν είχα βιβλίο. Και εδώ θέλω να βάλω το ζήτημα της ενημέρωσης. Δεν μπορεί να ενημερωνόμαστε για τα σχέδια της Κομισιόν, για τις διάφορες διεργασίες, για τις προτάσεις Νίμιτς, για το οπίδηπτο, ψάχνοντας τις ελληνικές ή τις κυπριακές ή τις ευρωπαϊκές ή τις αμερικανικές εφημερίδες. Και, κυρία Υπουργές Εξωτερικών, τουλάχιστον αυτό το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής, παρ' ότι δεν μας προσφέρει την ενημέρωση που θέλουμε, έχει περάσει ήδη το νόμιμο τετράμηνο που θα έπρεπε να έχει συνεδριάσει. Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι άμεση ανάγκη και εν όψει των εξελίξεων να συνεδριάσει. Βλέπω ότι συναίνετε και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Θα ήθελα να καταλάξω μ' ένα ζήτημα το οποίο θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό. Αυτό είναι το κόστος που έχουμε εμείς σε συνδυασμό με την όλη μας τοποθέτηση στα διεθνή ζητήματα, στους διεθνείς οργανισμούς, εξωτερικά μας ζητήματα, στο θέμα των εξοπλισμών, οι οποίοι έχουν γίνει ένα τεράστιο βάρος για την ελληνική οικονομία και για την ελληνική κοινωνία. Γι' αυτό εμείς παρά τις δυσκολίες, παρά τα προβλήματα, ξέροντας ότι δεν θα βρούμε συμμάχους με ανοικτή αγκαλιά, προτιμούμε τη διαδικασία της ένταξης της Τουρκίας ως το βασικό μέσο για να υπάρξουν κινήσεις ουσιαστικές της Τουρκίας στα μεγάλα ζητήματα που έχουν σχέση με το Κυπριακό αλλά και με τα ελληνοτουρκικά θέματα και δεν θέλουμε το συσχετισμό τρόμου, τον κίνδυνο της πολεμικής αναμέτρησης και αυτή τη φοβερή κούρσα των εξοπλισμών που γίνεται σ' αυτό το μικροπεριφερειακό επίπεδο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

Θα αναφέρω πάλι, πρέπει να το αναφέρω: Με 4,2%, με βάση το SIPRI, το Ινστιτούτο της Στοκχόλμης, του Α.Ε.Π. της, η Ελλάδα είναι η πρώτη στο NATO σε ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος για εξοπλισμούς, για αγορά όπλων που το μεγαλύτερο μέρος προέρχεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Περίπου 500 ευρώ αντιστοιχούν σε κάθε Έλληνα επιτρίβα για τους εξοπλισμούς. Το δεκαετές πρόγραμμα της Κυβερνησης στα 26.000.000.000 ευρώ περίπου είναι μεγαλύτερο από το Δ'.Κ.Π.Σ. Το έχει πει επανειλημένα εδώ ο Γιάννης ο Δραγασάκης. Είναι μεγαλύτερο από το Δ'.Κ.Π.Σ. το εξοπλιστικό πρόγραμμα της επόμενης δεκαετίας!

Και μια που είχαμε τα θέματα της παιδείας να αναφέρω τα

εξής: Είμαστε η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με περισσότερες στρατιωτικές δαπάνες, δαπάνες για εξοπλισμούς παρά για την παιδεία. Μια σύγκριση αρκεί. Η Ελλάδα δίνει για άμυνα 4,2% και για παιδεία 3,7%. Η Γερμανία για άμυνα 1,2% και για παιδεία 4,6%. Η Ιταλία για άμυνα 1,4%, για παιδεία 5%. Ένα F-16, 40.000.000 ευρώ με τον εξοπλισμό του υπολογίζεται –και έχουμε πάρει υπ' όψιν τις τιμές των προκηρύξεων από νομαρχίες για σχολικές αίθουσες– ότι αξίζει όσο χίλιες διακόσιες τριάντα σχολικές αίθουσες. Ένα F-16 που πέφτει εύκολα στο Αιγαίο αξίζει όσο χίλιες διακόσιες τριάντα σχολικές αίθουσες!

Με το SIPRI πάλι, πρώτη στην αγορά αμερικανικών εξοπλισμών σε όλο τον κόσμο σε σχέση με το Α.Ε.Π. της φυσικά, είναι η Ελλάδα. Είναι πρώτη με βάση έκθεση του SIPRI του πιο έγκυρου Ινστιτούτου για τις αμυντικές δαπάνες σε όλη την Ευρώπη. Αυτό πρέπει να σταματήσει!

Πρέπει να σταματήσει άμεσα, με μεγάλη ταχύτητα. Πρέπει να πάρουμε πρωτοβουλίες για αμοιβαία μείωση των εξοπλισμών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία –έχουμε εδώ πέρα και τον Αρχηγό των Ενόπλων Δυνάμεων της Τουρκίας και πάρειν μεγάλη επικαιρότητα- και πρέπει εν ανάγκη να κάνουμε και μονομερείς κινήσεις.

Η μείωση των δαπανών για τους εξοπλισμούς, η αύξηση των δαπανών για την παιδεία, για τις κοινωνικές ανάγκες, για την απασχόληση, για να βρουν θέση εργασίας τόσες χιλιάδες νέοι ανέρωποι είναι μια προτεραιότητα για το Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ πολύ τον Πρόεδρο του Συνασπισμού, τον κ. Αλαβάνο.

Θα δώσω το λόγο τώρα στην Υπουργό των Εξωτερικών, την κ. Ντόρα Μπακογιάννη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ (Υπουργός Εξωτερικών):

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θεωρώ τιμή μου που σήμερα για πρώτη φορά ως Υπουργός Εξωτερικών σε μια ειδική συνεδρίαση έχω την τιμή να απευθυνθώ στην Ολομέλεια της Βουλής. Είναι μεγάλη τιμή και μεγάλη ευθύνη να ηγούμαι της ελληνικής διπλωματίας, μιας διπλωματίας η οποία αποτελείται από άξια στελέχη, τα οποία διαχρονικά ανεξαρτήτως κυβερνήσεων προσφέρουν και προσφέρουν πολλά στην πατρίδα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Νέα Δημοκρατία, η Κυβέρνηση και εγώ προσωπικά πιστεύαμε και πιστεύουμε στη συναίνεση σε θέματα εξωτερικής πολιτικής. Είμαστε ιδιαίτερως ευτυχείς όταν την επιτυχάνουμε και λυπούμαστε όταν συμβαίνει το αντίθετο. Η εξωτερική πολιτική μας άλλωστε έχει ως γνώμονα αποκλειστικώς, την προάσπιση του εθνικού συμφέροντος και τη μεγιστοποίηση του οφέλους της χώρας σε κάθε της προσπάθεια. Και ο ελληνικός λαός μας ζητάει να βρισκόμαστε πάνω από μικροκομματικές ή άλλες εφήμερες σκοπιμότητες και να επιδιώκουμε τουλάχιστον για τα κάρια θέματα τη μέγιστη δυνατή συναίνεση. Έτσι, φαντάζομαi ότι συμφωνήσετε μαζί μου, ενδυναμώνεται η χώρα μας και αυξάνεται η αποτελεσματικότητα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Πρόεδρος της Βουλής κ. ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ)

Παρακολούθησα με προσοχή την ομιλία του κ. Παπανδρέου και θέλω να σημειώσω ότι καμιά φορά είχα την αίσθηση ότι διακατέχεται από έλλειψη ψυχραιμίας και εμφανίζει δυστυχώς απώλεια της μετριοπάθειας, η οποία παλαιότερα ήταν ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του Αρχηγού του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Η εθνική συναίνεση μοιάζει να είναι ένα κουστούμι μέσα στο οποίο ασφυκτιά. Φαίνεται δυστυχώς ότι τα εσωτερικά προβλήματα του Π.Α.Σ.Ο.Κ. οδηγούν τον Πρόεδρο του στο να ξεχάσει ότι η προσπάθεια της οποιασδήποτε τεχνητής πάλωσης δεν βοηθάει ποτέ καμία εθνική υπόθεση.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα αντιπαρέλθω πολλά απ' αυτά τα οποία ακούστηκαν εδώ, για να σταθώ στην ουσία των θεμάτων της εξωτερικής πολιτικής και διότι εγώ βαθύτατα πιστεύω ότι στα βασικά θέματα τα οποία αναφέρθηκαν σήμερα

εδώ στη Βουλή συμφωνούμε οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας.

Και θα ξεκινήσω με το θέμα της Τουρκίας διότι πιστεύω ότι είναι το πλέον σημαντικό απ' όλα όσα αναφέρθηκαν. Πιστεύουμε όλοι μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, ή τουλάχιστον η συντριπτική πλειοψηφία από εμάς, ότι η επιλογή την οποία η εθνική μας στρατηγική έκανε πριν από μερικά χρόνια για την προστική της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια σωστή στρατηγική επιλογή. Την κάναμε, διότι πιστεύουμε ότι αυτό είναι προς όφελος των δικών μας στρατηγικών συμφερόντων, προς όφελος του λαού της Τουρκίας, προς όφελος της ειρήνης και της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή.

Δεν νομίζω ότι πιστεύει κανείς πως με πολύ μεγάλη ευκολία στην πρώτη δυσκολία αυτήν τη στρατηγική επιλογή θα πρέπει να την εγκαταλείψουμε ή για λόγους εσωτερικής καμιά φορά σκοπιμότητας να κάνουμε πως την ξεχάσαμε. Την πιστεύουμε, την υιοθετήσαμε, αλλά όλοι από κοινού είπαμε ότι αυτή η επιλογή έχει προϋποθέσεις και προαπαιτούμενα. Και ποια είναι αυτά; Γρώτα απ' όλα η ίδια η Τουρκία θα επιλέξει την προσαρμογή της προς τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες.

Άκουσα σήμερα τον κ. Παπανδρέου να λέει ότι δεν υπάρχουν λευκές επιταγές. Σωστά. Το έχω πει πάρα πολλές φορές. Δεν υπάρχουν λευκές επιταγές, όπως επίσης έχω πει ότι δεν υπάρχει Ευρώπη α λα καρτ. Η Ευρώπη δεν προσαρμόζεται στις αρχές και τις αξίες του οποιουδήποτε υποψηφίου κράτους-μέλους. Η Ευρώπη έχει τις δικές της αρχές και αξίες.

Αυτό είναι το οικοδόμημα για το οποίο σε τελική ανάλυση είμαστε όλοι πολύ περήφανοι. Η Τουρκία προσέρχεται, κρίνεται, θα κρίνεται από τη δικιά της δυνατότητα προσαρμογής και εκεί θα κρίνεται από όλους, κυρίες και κύριοι Βουλευτές. Θα κρίνεται, δηλαδή, από όλα τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυπριακής Δημοκρατίας συμπεριλαμβανομένης.

Αυτή είναι, λοιπόν, η πρώτη μου παραπήρηση και νομίζω ότι επ' αυτού είμαστε όλοι σύμφωνοι.

Η δεύτερη παραπήρηση, την οποία θέλω να κάνω, είναι η απάντηση στο ερώτημα –που φαντάζομαι πως ήταν ρητορικότου κ. Παπανδρέου.

Ερώτησε ο κ. Παπανδρέου εάν επιθυμούμε την πλήρη ένταξη της Τουρκίας ή την ειδική εταιρική σχέση. Τώρα ομολογώ ότι εκεί εντυπωσιάστηκα λιγάκι, διότι πριν από δέκα λεπτά ο Πρωθυπουργός της χώρας είχε κατηγορηματικά πει ότι τασσόμεθα υπέρ της πλήρους ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το είχε αναλύσει. Το ανέλυσε διότι είπε ότι πρέπει να υπάρχει ένα σοβαρό και αξιόπιστο κίνητρο για την Τουρκία, για να μπορέσει να κάνει αυτές τις προσαρμογές και τις εσωτερικές αλλαγές, τις οποίες έχει ανάγκη. Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αμφιβάλλει κανείς ότι αν τα μηνύματα είναι διπτά –και δυστυχώς πράγματα στην Ευρώπη πολλές φορές είναι διπτά– τότε η αίσθηση την οποία έχει η Τουρκία είναι ότι, ενδεχομένως, μπορεί η όποια προσπάθεια κάνει να πάει στο βρόντο και να μην έχει το αποτέλεσμα το οποίο θέλει.

Αντιταρέρχομαι αυτά τα οποία ακούστηκαν περί του πώς θα ήταν τα πράγματα εάν είχε παραμείνει η κυβέρνηση του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. στην εξουσία το τελευταίο εξάμηνο όπου γίνεται η γνωστή κουβέντα του Ελσίνκι, γιατί νομίζω ότι έχει απαντηθεί πολλάκις μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα.

Είναι βέβαιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό το οποίο πέτυχε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι πάρα πολύ σημαντικό. Σε σχέση με τα αποτελέσματα του 2002, τα αποτελέσματα του 2004 προβλέπουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις τις οποίες πρέπει η Τουρκία να επιτύχει. Προϋποθέσεις που πρέπει να φτάσει η Τουρκία και που είναι πολύ ευρύτερες από μόνο τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, τα οποία ήταν η απόφαση του 2002. Νομίζω ότι αυτό προς όφελος της χώρας μας αποδυναμώνει την κοινή μας προσπάθεια αν προσπαθούμε να ελαχιστοποιήσουμε τα αποτελέσματα αυτών των συμφωνηθέντων.

Βρισκόμαστε, λοιπόν, μπροστά σε μία δύσκολη περίοδο το επόμενο δίμηνο. Και βρισκόμαστε μπροστά σε μία δύσκολη περίοδο, διότι πράγματι θα πρέπει να φτάσει η ώρα της αλλθείας για το αν θα προσαρμοστεί ή δεν θα προσαρμοστεί η Τουρκία στη βασική υποχρέωση την οποία με χρονοδιάγραμμα έχει, που είναι να τιμήσει το Πρωτόκολλο της Άγκυρας. Εάν,

δηλαδή, η Τουρκία θα προχωρήσει στο να το αποδεχθεί ή δεν θα το αποδεχθεί και θα τηρήσει τη στάση την οποία τηρεί μέχρι σήμερα.

Εδώ, όπως ξέρετε, η θέση της Ελλάδος είναι σαφής. Δεν μπορεί να προχωρήσει η Τουρκία στην ευρωπαϊκή πορεία χωρίς να έχει επιπτώσεις και κυρώσεις η τυχόν άρνησή της να προσαρμοστεί προς τις υποχρεώσεις της. Και νομίζω ότι είμαι σαφής και δεν χρειάζεται να προσθέσω τίποτα παραπάνω προς αυτήν την κατεύθυνση. Αυτή είναι η πρώτη μας θέση.

Η δεύτερη σ' αυτό το οποίο είπε και ο κ. Αλαβάνος για τη φιλανδική πρόταση, προσυπογράφω ακριβώς αυτά τα οποία είπε. Είναι η ώρα των συζητήσεων και είναι πρόωρο να πούμε οποιοδήποτε σχόλιο για την πρόταση. Θα περιμένουμε να δούμε πώς θα εξελιχθεί. Εμείς την υποστηρίζουμε με την οπτική γωνία και τα επιχειρήματα της Κυπριακής Κυβερνήσεως επί του θέματος.

Και έρχομαι τώρα στο θέμα του Κυπριακού στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Παπανδρέου.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η ελληνική εξωτερική πολιτική έχει πάντοτε ως πρώτο στόχο βεβαίως την επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης στο Κυπριακό και δεν θα φεισθούμε καμίας προσπάθειας προς αυτήν την κατεύθυνση και όλες μας οι δυνάμεις σε συνεργασία με την Κυπριακή Κυβέρνηση πάνε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Θέλω όμως εδώ να πω κάτι, το οποίο νιώθω την ανάγκη να το ξεκαθαρίσω.

Η Κύπρος δεν χρειάζεται κηδεμονία. Η Κύπρος χρειάζεται υποστήριξη και συνεργασία. Είναι ένα ανεξάρτητο κράτος, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης χάρη στις κοινές μας προσπάθειες θεωρώντας εγώ. Ο κ. Παπανδρέου θεώρησε ότι ήταν μόνο προσπάθειες του Π.Α.Σ.Ο.Κ., αλλά είναι δικαίωμά του. Πιστεύω χάρη στις κοινές προσπάθειες ολονών, είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα.

Και εγώ θέλω και από το Βήμα αυτό να αναφερθώ ξανά στην προσφορά του μακαρίτη του Κρανιδώτη, γιατί πραγματικά νομίζω ότι του αξίζει η τιμή, για τη συμβολή του σ' αυτήν την προσπάθεια.

Από εκεί και πέρα, όμως, σήμερα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θέλει την πλήρη στήριξη μας, την πλήρη συνεργασία μας, αλλά όχι την κηδεμονία μας. Άρα, οποιαδήποτε πρόταση έρθει για επίλυση του Κυπριακού, θα πρόσρχεται από την κυπριακή Κυβέρνηση και καμία λύση του Κυπριακού δεν μπορεί να υπάρχει, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ερήμην του κυπριακού λαού και ερήμην της κυπριακής γηγεσίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επιβεβλημένες λύσεις δεν μπορούν να υπάρξουν και νομίζω ότι σ' αυτό μπορούμε να είμαστε όλοι σύμφωνοι, για να ξεκαθαρίσουμε τη θέση μας και το ρόλο μας.

Θα ήθελα να πω διο ς κουβέντες γι' αυτό το οποίο είπε ο κ. Παπανδρέου για τα Βαλκάνια. Η θέση της Ελλάδος για τα Βαλκάνια είναι σταθερή και βασίζεται πράγματι στις αποφάσεις, οι οποίες ελήφθησαν στη Θεσσαλονίκη. Εμείς θεωρούμε ότι η επέκταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Βαλκάνια είναι βασικό συστατικό στοιχείο της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή της Ευρώπης. Η συμμετοχή των βαλκανικών χωρών σε από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι τεράστιο θετικό απόκτημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν είναι δηλαδή μόνο υποχρέωσή της, αλλά είναι όφελος της Ένωσης. Και βεβαίως, σε κάθε συζήτηση η οποία γίνεται, αυτή η θέση της Ελλάδος υποστηρίζεται και αναδεικνύεται.

Και επειδή φοβούμαι ότι οι συνεργάτες του κ. Παπανδρέου αμέλησαν να του τα δώσουν, θα δώσω να κατατεθούν στα Πρακτικά τα αποτελέσματα των Συμβουλίων Γενικών Υποθέσεων που αναφέρονται ιδιαίτερα στα Δυτικά Βαλκάνια και επίσης τα αποτελέσματα των διαφόρων Συμβουλίων Κορυφής, τα οποία επίσης αναφέρονται σ' αυτά.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Εξωτερικών κ. Ντόρα Μπακογιάννη καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέν έγγραφο το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θέλω να κλείσω με μία αναφορά στην παρουσία της Ελλάδας στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Η

Ελλάδα, πάλι χάρη στις κοινές προσπάθειες όλων μας, έγινε μέλος με πολύ μεγάλη πλειοψηφία στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Πιστεύω δε ότι κάνοντας την αποτίμηση αυτών των δύο ετών συμμετοχής στο Συμβούλιο Ασφαλείας, μπορούμε όλοι να είμαστε περίφανοι για μία χώρα η οποία υπερασπίστηκε τις αρχές της, τις αξίες της με επιτυχία, για μία χώρα που ήταν παρούσα με απόψεις σε όλες τις μεγάλες κρίσεις, από τις κρίσεις τις ανθρωπιστικές και πολεμικές στην Αφρική, μέχρι την κατάσταση η οποία διαμορφώθηκε με το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, για την οποία η Ελλάδα με τις δικές της δυνάμεις στήριξε και συζητούσε συνεχώς τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την κατεύθυνση αναζήτησης μιας λύσης.

Η Ελλάδα ήταν παρούσα και πήρε μία πρωτοβουλία στο Συμβούλιο Ασφαλείας και έφερε μετά από είκοσι χρόνια το Συμβούλιο Ασφαλείας να συζητήσει το πρόβλημα της Μέσης Ανατολής και το θέμα των Παλαιστινών, το οποίο το ανέδειξε στην πρώτη γραμμή.

Ήταν μια επιτυχία της Ελληνικής Προεδρίας. Μην την αρνείσθε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές. Δεν νομίζω ότι κερδίζει κάποιος με το να αρνείται ένα θετικό αποτέλεσμα από προσπάθειες, οι οποίες σε τελική ανάλυση αυξάνουν το κύρος της χώρας και ενδυναμώνουν τη χώρα στα επιχειρήματά της στην εξωτερική πολιτική.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση ακολουθεί μία πολιτική με υπευθυνότητα. Ακολουθεί μία πολιτική χαμηλών τόνων. Ακολουθεί, όμως, μία πολιτική που μετά βεβαιώτησε ενισχύει το κύρος της χώρας, ενισχύει την αυτοπεποίθηση της χώρας, ενισχύει την Ελλάδα ως μία περιφερειακή δύναμη, ήρεμη δύναμη, αλλά δύναμη με άποψη και με φωνή στην περιοχή της.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κύριος Πρόεδρος της Κυβερνήσεως για να δευτερολογήσει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ελληνική στρατηγική είναι σταθερή, είναι συνεπής. Είναι στρατηγική αρχών με ξεκάθαρους στόχους, στρατηγική στη βάση του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συνθηκών. Είναι στρατηγική ανοιχτών οριζόντων.

Σχεδόν όλοι σε αυτήν την Αίθουσα έχουμε υποστηρίξει -και επανελήφθη στήμερα αυτό- την προοπτική μιας ευρωπαϊκής Τουρκίας. Πήραμε -και η προηγούμενη κυβέρνηση και η σημερινή- μια ξεκάθαρη θέση. Ενθαρρύναμε και ενθαρρύνουμε την ευρωπαϊκή προσαρμογή της γείτονος. Καταλήξαμε στη στρατηγική αυτή επιλογή, γιατί πιστεύουμε στη μεταρρυθμιστική δύναμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πιστεύουμε στη δυνατότητα της Ευρώπης να δημιουργεί πρότυπα, πιστεύουμε στη δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αλλάζει τις χώρες και τις κοινωνίες που επιλέγουν το δρόμο της προσαρμογής και της ένταξης.

Είπα -και το επαναλαμβάνω- ότι, εφόσον η Τουρκία εκπληρώσει όλα τα ευρωπαϊκά κριτήρια, όλα τα προαπαιτούμενα, όλες τις προϋποθέσεις που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε η κατάληξη των προσπαθειών της πρέπει να είναι η πλήρης ένταξη. Απαιτείται, λοιπόν, όπως και για κάθε υποψήφια προς ένταξη χώρα, πλήρης προσαρμογή της Τουρκίας.

Τα κείμενα των είκοσι πέντε που ορίζουν το πλαίσιο πορείας της γείτονος είναι συγκεκριμένα, είναι δεσμευτικά. Υπαγορεύουν στην Τουρκία ανάμεσα στα άλλα, να υιοθετεί ειρηνικές διαδικασίες στην εξωτερική πολιτική της και να εφαρμόζει στην πράξη την καλή γειτονία, να απέχει από απειλές ή οιαδήποτε πράξη βίας στις σχέσεις με τους γείτονές της, να εφαρμόζει το Πρωτόκολλο Προσαρμογής της Συμφωνίας της Άγκυρας, να άρει κάθε εμπόδιο στις μεταφορές και το εμπόριο με όλα τα κράτη-μέλη της Ένωσης, να μεταβάλει την πολιτική της σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή της Κύπρου στους διεθνείς οργανισμούς, να σέβεται τα ανθρώπινα, τα θρησκευτικά, τα μειονοτικά δικαιώματα, να δώσει λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μη μουσουλμανικές μειονότητες και ιδίως, η ελληνική μειονότη-

τα της Ίμβρου και της Τενέδου, να υιοθετήσει τα ευρωπαϊκά δεδομένα σε ό,τι αφορά τα ευαγγή ιδρύματα και να ανοίξει το δρόμο στην επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης.

Κανείς, βέβαια, δεν είχε την εντύπωση ότι η Τουρκία θα μεταβαλλόταν απ' τη μία στιγμή στην άλλη σε κάτι τελείων διαφορετικό, από αυτό που έραμε και ξέρουμε. Δεν μπορεί, όμως, η Τουρκία ούτε να παραγωρίσει ούτε να αναβάλλει συνεχώς τις δεσμεύσεις που ανέλαβε. Ο ρυθμός και η τελική έκβαση της ευρωπαϊκής προσπάθειάς της εξαρτάται πρωτίστως από την ίδια. Η Τουρκία σε κάθε βήμα της θα είναι κρινόμενη από τους είκοσι πέντε, θα είναι κρινόμενη και από την Ελλάδα και από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Αυτή είναι η πολιτική μας. Ξεκάθαρη, κρυστάλλινη, κατηγορηματική και βέβαια γνωστή σε όλους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Το να αναφωτέαται κάποιος, όπως ακούστηκε σήμερα, αν αλλάξει πολιτική δύο τινά μπορεί να σημαίνει. Ή ότι δεν καταλαβεί τι λέμε και τι λέμε χρόνια τώρα, -πράγμα που δεν μπορώ να το δεχτώ- ή ότι έγινε η αναφορά αυτή για λόγους ρητορικούς, για να δημιουργηθεί ένταση, εντυπώσεις, εικόνα σοβαρής διαφωνίας.

Η αλήθεια ξέρετε ποια είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Η αλήθεια είναι ότι αυτές οι «κορώνες» γίνονται για να συστοίζουν μια απλή πραγματικότητα. Ότι, κατά βάση, συμφωνούμε στις καίριες στρατηγικές επιλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Άκουσταν οι Αρχηγοί της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να μιλάει για αναξιόπιστη Ελλάδα, για «υποβάθμιση», για «απαξιωση» της χώρας, για «υπόσκαψη του κύρους της Ελλάδας». Ισχυρίζεστε ότι η Ελλάδα έγινε μέρος του προβλήματος. Κανένας, μα κανένας πουθενά στον κόσμο δεν έχει παρόμοια άποψη. Κανένας, μα κανένας πουθενά στον κόσμο δεν αναπτύσσει τόσο βαριές καταγγελίες εναντίον της Ελλάδος. Κανένας. Μόνο εσείς το κάνετε κ. Παπαδρέου, μόνο εσείς τα λέτε αυτά. Και ερωτώ, γιατί; Γιατί τόσο έλλειψη ευθύνης;

Και μία κρίσιμη απορία. Όταν βρίσκεστε στο εξωτερικό, αυτά λέτε στους συνομιλητές σας; Αυτή είναι η άποψη που έχετε για την Ελλάδα; Γιατί έχω προσέξει πως δεν είναι λίγες οι φορές που ευρισκόμενος στο εξωτερικό, σε δηλώσεις σας, υποτιμάτε και τη χώρα και την Κυβέρνηση;

Αναφερθήκατε στις υποχρεώσεις που επεσήμανα προς την Τουρκία. Ρωτήσατε γιατί τάχα δεν θέσαμε αυτόν τον κατάλογο. Γιατί τόση άγνοια; Γιατί τόση προσποίηση, θα έλεγα καλύτερα; Δεν έρετε ότι όλα αυτά τα θέματα περιλαμβάνονται στα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Τουρκία που διαμορφώθηκαν στα συμπεράσματα Κορυφής του 2004 και στο διαπραγματευτικό πλαίσιο του Οκτωβρίου του 2005; Ξεχνάτε ότι τα θέματα αυτά προωθήθηκαν από τη δική μας Κυβέρνηση σε αντίθεση με τη δική σας πολιτική;

Επανέρχεστε διαρκώς -το κάνατε και σήμερα- στο θέμα του Ελσίνκι. Επικέννευτε ότι ο Δεκέμβρης του 2004 ετίθετο ως απώτη δεσμευτική προθεσμία απέναντι στην Τουρκία. Δεν εξηγείτε, βεβαίως, για ποι λόγο δεν μπορέσατε να αξιοποιήσετε το διάστημα που μεσολάβησε από τη Σύνοδο του Ελσίνκι μέχρι το Μάρτιο του 2004, σχεδόν πέντε χρόνια. Δεν σας καταγγέλλουμε, όμως, γι' αυτό. Λέμε ευθέως ότι η ευθύνη δεν ήταν στην ελληνική πλευρά.

Επικέννευτε να μιλάτε για εγκατάλειψη του Ελσίνκι από τη σημερινή Κυβέρνηση. Δεν λέτε, όμως, τι έγινε το Δεκέμβρη του 2002, τρία χρόνια μετά από τη Σύνοδο του Ελσίνκι. Ξεχνάτε ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2002 καθόρισε ότι η Τουρκία θα κρινόταν το 2004 στη βάση μόνο εσωτερικών πολιτικών κριτηρίων; Ξεχνάτε ότι δεν γινόταν τότε καμία αναφορά σε δεσμεύσεις της Τουρκίας για τις εξωτερικές σχέσεις της;

Σας θυμίζω, λοιπόν, ότι τα συμπεράσματα του 2002 δεν σας επιτρέπουν να επαναλαμβάνετε αβάσιμους ισχυρισμούς. Σας διαψεύδουν. Τα κείμενα σας εκθέτουν. Τα συμπεράσματα του 2002 έλεγαν άλλα. Και διαβάζω κατά λέξη: «Εφόσον το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου του 2004 με βάση την έκθεση

και την εισήγηση της Επιτροπής αποφασίσει ότι η Τουρκία πληρού τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αρχίσει χωρίς καθυστέρηση ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία». Αυτό ήταν το κείμενο που υιοθετήθηκε το Δεκέμβριο του 2002. Το κείμενο αυτό όριζε ως μόνο προσαπαιτούμενο τα κριτήρια της Κοπεγχάγης και διαμορφώθηκε με συμφωνία της τότε Κυβέρνησης, διαμορφώθηκε με τη δική σας σύμφωνη γνώμη.

Σας θυμίζω ότι εσείς ο ίδιος λίγες ημέρες πριν από τη Σύνοδο Κορυφής στην Κοπεγχάγη το Νοέμβριο του 2002 δηλώνατε σε τουρκική εφημερίδα τα εξής: «Μαχόμαστε για εσάς, αγωνίζομαστε έτσι ώστε η Τουρκία να εξασφαλίσει ημερομηνία στην Κοπεγχάγη». Εάν, λοιπόν, υπήρξε εγκατάλειψη του Ελσίνκι, αναζήτησε την το Δεκέμβριο του 2002. Αυτήν την πραγματικότητα βρήκαμε μπροστά μας, όταν διαπραγματεύμασταν το Δεκέμβριο του 2004. Και όμως, την αλλάξαμε. Η διπλωματία μας από το Μάρτιο του 2004 και μετά πέτυχε να διευρύνει τα κριτήρια για την ευρωπαϊκή προσαρμογή της Τουρκίας με συγκεκριμένα προσαπαιτούμενα. Πέτυχε να υπάρχει σαφής αναφορά σχεδόν σε όλα τα ζητήματα ιδιαίτερου ελληνικού ενδιαφέροντος. Η Κυβέρνηση βελτίωσε και ενίσχυσε τα κείμενα που προϋπήρχαν, προτάσσοντας τα ενδιαφέροντα της πατρίδας μας. Διαμορφώσαμε μαζί με τους Ευρωπαίους εταίρους μας ένα ξεκάθαρο, λεπτομερές πλαίσιο υποχρεώσεων και προσαπαιτούμενων για την Τουρκία, ένα πλαίσιο στο οποίο ως υποψήφια χώρα η Τουρκία, εάν πράγματι επιθυμεί να το προχωρήσει, οφείλει να ανταποκρίνεται στο ακέραιο.

Επιμένετε, ακόμα, στη λογική της χειραγώγησης της Κύπρου. Είμαστε -και σας το έχω πει πολλές φορές- τελείως αντίθετοι σε αυτή τη λογική. Η συνεργασία μας με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την Κυπριακή Κυβέρνηση, με την κυπριακή πολιτική γηγεσία είναι στενή, αρμονική, αποδοτική. Όμως, δεν ήμαστε εμείς που επιχειρήσαμε να πιέσουμε τους Έλληνες της Κύπρου να αποδεχθούν ένα σχέδιο που οι ίδιοι θεωρούσαν λάθος. Δεν ήμασταν εμείς που επιχειρούσαμε να τους επιβάλλουμε μία λύση που οι ίδιοι δεν θεωρούσαν βιώσιμη. Συνεπώς στο σπίτι του κρεμασμένου μη μιλάτε για σκοινί.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επίσης στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε περί στατιστικής. Την ώρα που εσείς ακούγατε διάφορα φθηνού τύπου τάχα ανέκδοτα σαν αυτό που αναφέρατε στην αρχή της ομιλίας σας, στην Κομισιόν, στο ECOFIN, στη Eurostat, όλοι μα όλοι είναι ακόμη με ανοικτό το στόμα όχι από γέλια, αλλά από το σοκ για το ανήκουστο, χωρίς προηγούμενο γεγονός, κυβέρνηση ευρωπαϊκής χώρας να παρουσιάζει έλλειψη του 7% ως 1,2%. Αυτό έκανε η δική σας κυβέρνηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τέλος, θέλω να κάνω ένα σχόλιο για ένα θέμα, το οποίο έθεσε η κ. Παπαρήγα, με τον προβληματισμό που ανέπτυξε γύρω από ψηφίσματα ή τοπιθετήσεις, με ορολογία, που μπορεί να θεωρηθεί ακραία ή υπερβολική.

Βεβαίως υπάρχουν και γίνονται σεβαστές οι διαφορετικές απόψεις ακόμα και οι διαφορετικές ερμηνείες της ιστορίας. Είναι ένα γεγονός θεμιτό, θα έλεγα, ακόμη και χρήσιμο και θετικό. Άλλα θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι. Είμαι και -θέλω να το πω ξεκάθαρα- ιδιαίτερα επιφυλακτικός σ' αυτό που θα ονόμαζε κάποιος «δεοδολογικοποίηση» της Ιστορίας.

Η επιλεκτική, η αποσπασματική αξιοποίηση ιστορικών γεγονότων αποτελεί έδαφος ιδιαίτερα ολισθηρό. Κατά κανόνα προσφέρεται για στρεβλώσεις και ανακρίβειες και ακόμη χειρότερα, σχεδόν πάντα για πυροδότηση παθών και φανατισμού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κι αυτό με οδηγεί σ' έναν τελικό συλλογισμό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Συχνά κάνουμε αυτοκριτική αποτίμηση της ιστορικής μας διαδρομής. Όμως, οι προηγούμενες αναφορές μπορεί να οδηγούν σ' ένα συμπέρασμα, το οποίο πιστεύω ότι είναι εθνικά ελπιδοφόρο. Μέσα από τις δραματικές, τις τραυματικές εμπειρίες της εμπύλιας διαμάχης δημιουργήθηκε -σταδιακά βέβαια- και εμπεδώνεται πιστεύω, ένας ώριμος πολιτικός πολιτισμός.

Οι πολίτες, «αριστεροί» και «δεξιοί» του προχθές, «πράσινοι»,

«κόκκινοι», «μπλε» του χθες, σήμερα αξιώνουν και τελικά επιβάλλουν μετριοπάθεια, ανεκτικότητα, συνεννόηση. Θέλω, λοιπόν, να τονίσω ότι είμαι αποφασισμένος να υπηρετήσω μέχρι τέλους αυτήν την επιταγή.

(Ορθιοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει για να δευτερολογήσει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Γεώργιος Παπανδρέου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν προ ολίγων εβδομάδων παρουσίασα στη Θεσσαλονίκη το όραμά μας για τη δίκαιη κοινωνία, αναφέρθηκα στο τι σημαίνει για το εσωτερικό της χώρας, για την ανάπτυξη, για την παιδεία, για το κοινωνικό κράτος. Σήμερα, θέλω να σας πω τι σημαίνει για την εσωτερική μας πολιτική.

Όταν χτίζεις μια δίκαιη κοινωνία, μια κοινωνία αξιών, χτίζεις μια κοινωνία που μπορεί να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις των καιρών, μια κοινωνία με άποψη για τον κόσμο, τις εξελίξεις και τη θέση της μέσα σε αυτόν. Μια κοινωνία αξιών, που μπορεί να εκπροσωπήσει και αρχές στην εσωτερική πολιτική.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει η πολιτική σας στα εσωτερικά ζητήματα, από το πώς προσλαμβάνετε τα «γαλάζια» παιδιά, από το πώς διευθετείτε τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, από το πώς χειρίζεστε το ασφαλιστικό, μέχρι το πώς κάνετε τις κομματικές επιλογές μέσα στη Δημόσια Διοίκηση. Μιλήσατε για την εικόνα της χώρας. Ψάχνετε στις δηλώσεις μου, κύριε Πρωθυπουργέ, ψάχνετε όπουα δήλωση θέλετε.

Αυτό, όμως, το οποίο εσείς κρύβετε -και κρύβεστε από αυτόνειναί τη μεγαλύτερη ζημιά που κάνατε στη χώρα μας με το κόλπο grossio της δήθεν απογραφής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Διότι αυτό, φύλες και φίλοι, το πληρώνουμε εδώ και μερικά χρόνια και όλα αυτά, τα οποία εσείς λέγατε, περί αληχμειών, όταν ήσασταν στην αντιπολίτευση ήταν οι δικές σας στατιστικές, κύριε Πρωθυπουργέ. Σήμερα το θέμα των αληχμειών το ακούμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, επί δικής σας Κυβέρνησης. Είσαστε εσείς υπόλογοι για αυτές τις αληχμειές και για την εικόνα της χώρας μας στην οικονομία, κύριε Πρωθυπουργέ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Πρόσφατα, βεβαίως, γίναμε κατά 25% πλουσιότεροι όλοι οι Έλληνες και μάλιστα με τη συμβολή της παράνομης οικονομίας! Φύλες και φίλοι, αυτά δεν τα λέω εγώ, δεν τα λέει ο Αρχηγός της Αντιπολίτευσης, κύριε Πρωθυπουργέ. Αυτά μας πληγώνουν όλους. Εάν δεν πληγώνουν εσάς, δεν έχετε ευαισθησία απέναντι στην αξιοπρέπεια και στο φιλότιμο του ελληνικού λαού. Αυτή θα την αποκαταστήσουμε όταν θα είμαστε Κυβέρνηση αυτής της χώρας στις επόμενες εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Άκουστα τη λέξη στρατηγική, κύριε Πρωθυπουργέ. Δεν έχετε στρατηγική. Βεβαίως, συμφωνούμε όλοι με τους στόχους για την ειρήνη, να αλλάξει η Τουρκία, βεβαίως με όλα αυτά συμφωνούμε όλοι, αλλά δεν είναι αυτό το αντικείμενο της συναίνεσης. Το ερώτημα είναι, πώς υλοποιείτε αυτήν τη στρατηγική και πώς φθάνετε σε στόχους. Διότι εμείς φθάσαμε σε πολύ συγκεκριμένους και δύσκολους στόχους. Και το κείμενο του 2002, κύριε Πρωθυπουργέ -διότι επιλεκτικά κοιτάτε τα κείμενα- έχει μέσα την υποχρέωση και την αναφορά σε όλες τις παλαιότερες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης και του Ελσίνκι. Αυτή είναι η παλαιοκομματική σας αντιλήψη, για το πώς χειρίζεστε τα στοιχεία και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να προσταθήσετε να πετάξετε στάχτη στα μάτια του ελληνικού λαού. Αυτή είναι η σοβαρότητά σας, αυτή είναι η υπευθυνότητά σας, κύριε Καραμανλή.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Ξεχάσατε και ένα γεγονός, μικρό πιθανώς για εσάς, ότι το 2002 ήταν η απόφαση για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εκεί ήταν η μεγάλη μας μάχη και την κερδίσαμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Να τελειώνουν οι εξωτερικές πολιτικές, που ακολουθούν τις αναλύσεις των δημοσκοπήσεων και να τελειώνουν οι μεγάλες κουβέντες για λευκές επιταγές, που δεν θα δώσουμε για την ουσιαστική προοπτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Τουρκίας. Διότι εσείς έπρεπε να έχετε δύο αιχμές του δόρατος στην εξωτερική πολιτική. Από τη μια αυτό που είπα -και το είδατε στη δήλωσή μου και το λέω και σήμερα- ναι, να είμαστε εμείς οι αρωγοί της πορείας της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι θα υπάρξει μια πίεση να σταματήσει αυτή η πορεία της Τουρκίας και αυτό δεν μας συμφέρει, αλλά και από την άλλη, εμείς να βάλουμε τον πήχη. Και αυτόν βάλαμε εμείς το 1999 και σε επόμενες εκθέσεις της Κομισιόν. Διαβάστε τις εκθέσεις της Κομισιόν, κύριε Καραμανλή, που λέτε ότι εσείς βάλατε τα θέματα, που υπάρχουν σήμερα στις εκθέσεις της Κομισιόν. Εμείς τα βάλαμε με τον αγώνα μας. Εσείς τα παραλάβατε απλώς και τα επαναλαμβάνετε στις εκθέσεις της Κομισιόν. Υπάρχει, όμως, μια διαφορά. Η διαφορά είναι ότι εμείς αξιοποιήσαμε τις εκθέσεις αυτές.

Εσείς είχατε δύο μεγάλες ευκαιρίες που τις χάσατε. Μας είπατε πάλι ότι θα είναι δύσκολο, ότι θα πάρει χρόνο, πιθανώς θα επιβληθούν κυρώσεις, μας είπε η Υπουργός Εξωτερικών. Μα, δεν θα είχαμε κυρώσεις σήμερα, εάν δεν είχατε εγκαταλείψει το Ελσίνκι το 2004 και το 2005, εάν δεν είχατε πει εσείς τότε να υπάρξει η τελωνειακή ένωση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Το 2004, γιατί δεν πατήσατε πόδι, κύριε Καραμανλή, για το θέμα της τελωνειακής ένωσης; Γιατί δεν στηρίζατε την Κυπριακή Δημοκρατία και όχι απλώς από μακριά; Ποιος είπε για κηδεμονία; Άλλο η κηδεμονία, άλλο ο Πόντιος Πιλάτος. Εδώ μιλάμε για ουσιαστική σύμπραξη, συμμετοχή, βοήθεια, για να μπορεί αυτό το βασικό θέμα της τελωνειακής ένωσης να είχε επιτευχθεί το 2004 ή το αργότερο το 2005. Τώρα κάνουμε παζάρια για το αυτονόητο και είσαστε σε πολύ δύσκολη θέση. Σε θέση είτε να βάλετε κυρώσεις είτε να αφήσετε να περάσουν οι προθεσμίες, τις οποίες θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι εσείς τις βάλατε, όταν εσείς ζήτησατε από τον ΥΠ.ΕΞ., τον κ. Μολυβιάτη, να συμφωνήσει στο Συμβούλιο Υπουργών, τον Ιανουάριο του 2006, στην αναθεωρημένη εταιρική σχέση μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, που προβλέπει την εφαρμογή του πρόσθιου πρωτοκόλλου εντός περιόδου ενός έως δύο ετών, δηλαδή μέχρι και το τέλος του 2007. Αυτή είναι η δική σας υπογραφή.

Στις καλένδες τα μεγάλα και τα δύσκολα. Εύκολα τα μεγάλα λόγια, δύσκολη η πραγματικότητα, κύριε Καραμανλή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Όσο για το εξωτερικό και για τον πατριωτισμό μου κύριε Καραμανλή, όταν ταξίδευα στο εξωτερικό, ως ΥΠ.ΕΞ., με ακολουθούσαν τρία πράγματα.

Πρώτα απ' όλα η αξιοπιστία της χώρας, που πιστεύει σε σταθερές αξίες και που τηρεί το λόγο της.

Δεύτερον, η δύναμη της χώρας, στην επιτυχημένη οικονομίκη, κοινωνική πολιτική, στον πολιτισμό και στον αθλητισμό και στη σοβαρή αμυντική πολιτική. Όχι σαν τη δική σας πολιτική, που τη μια μέρα λέτε για τα F-16, την άλλη για τα MIRAGE, τα EURO FIGHTER και μετά πάτε και αγοράζετε πυραύλους.

Τρίτον, το κύρος της χώρας, που σε διεθνείς συναντήσεις κατέθετα και έπαιρνα πρωτοβουλίες και αξιοποιούσα αξιόλογες, αξιόπιστες και εποικοδομητικές προτάσεις. Κύρος, δύναμη, αξιοπιστία και σιγουριά. Καμιά φορά αναρωτιέμαι τι παίρνει μαζί του ο Πρωθυπουργός, όταν ταξίδευε -βέβαια σπάνια- στο εξωτερικό. Ίσως την ελπίδα να περάσει όσο γίνεται πιο απαρατήρητος!

Φύλες και φίλοι, αγαπητοί συνάδελφοι, η αδυναμία σας απέναντι στις προκλήσεις των καιρών, η αδυναμία σας να οδηγήσετε την Ελλάδα σε μια πολιτική ανοικτών οριζόντων, έχει φέρει αδιέξοδα, διότι η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας είναι εξίσου σημαντική με την εξωτερική πολιτική. Δεν μπορεί κάποιο κράτος να διαμορφώνει ισχυρή και αποτελεσματική εξωτερική πολιτική, χωρίς ισχυρή οικονομία, χωρίς μια κοινωνία συνοχής, όπου θα αισθάνεται αξιοπρέπεια ο πολίτης και σιγουριά, χωρίς μια κοινωνία αλληλεγγύης, χωρίς κεφάλαιο αξιοπο-

σίας και σοβαρότητας στην Ευρώπη και στη διεθνή κοινότητα, χωρίς να επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό.

Με λύπη μου επισημαίνω -διότι εγώ ζήτησα τη συναίνεση, αλλά πάνω σε μια άλλη βάση- ότι για μια ακόμα φορά ο κ. Καραμανλής εμφανίστηκε χωρίς σαφές πλαίσιο στρατηγικής: Γενικόλογες υποσχέσεις. Η αντιπολίτευση της Νέας Δημοκρατίας -όταν ήσασταν στα έδρανα της Αντιπολίτευσης- λειτουργούσε με ισοπεδωτικές λογικές. Σήμερα, όμως, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι το ίδιο βολεμένη στην αδράνεια και την απραξία. Καμία πρωτοβουλία, καμία ιδέα, κανένας στόχος!

Σας ρώτησα τι θα κάνετε το Δεκέμβριο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Τον Ιούνιο συνάντησα εσάς και τους άλλους, βεβαίως, Αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων, στο πλαίσιο μιας πρωτοβουλίας για τη διαμόρφωση μιας εθνικής στρατηγικής. Δεν θυμάμαι να είχατε αναλάβει εσείς τέτοιες πρωτοβουλίες ως αντιπολίτευση.

Να ξεπεράσουμε, λοιπόν, τις εύκολες κινδυνολογίες του παρελθόντος και να προχωρήσουμε μπροστά, αλλά σε μια βάση που είναι ουσιαστική, στη βάση μιας νέας στρατηγικής, την έχω καταθέσαμε. Την έχω καταθέσει. Αυτήν εμείς υλοποιούμε και πρωθυμόμε, ως Αντιπολίτευση και αυτήν θα υλοποιήσουμε αύριο, ως Κυβέρνηση της χώρας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος, κ. Αλέκα Παπαρήγα για να δευτερολογήσει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, όπως έρετε, δεν τοποθετείτε απέναντι σε μια Κυβέρνηση ή σε μια ομήλια παίρνοντας ως βάση αν το ύφος είναι μετριοπαθές ή εριστικό, ανεξάρτητα αν στην προκειμένη στιγμή κάποιος μπορεί να προτιμά το ένα ή το άλλο. Το σημαντικό είναι η ουσία. Εμείς διαφωνούμε επί της ουσίας, με την πολιτική της σημερινής Κυβέρνησης, όπως και της χθεσινής. Και νομίζω ότι κάπως έτσι πρέπει να μπαίνει το ζήτημα. Ούτε είναι ο αριθμός των ταξιδίων στο εξωτερικό ούτε το ύφος του Πρωθυπουργού ή του Υπουργού Εξωτερικών, που λύνει τα ζητήματα.

Εδώ πρέπει να απαντήσουμε στο εξής ζήτημα: Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αρχές και βάσεις πάνω στις οποίες είναι δομημένη, όπου μπορεί με μια καλή διπλωματική παρέμβαση -να συμφωνήσουμε σ' αυτό- και μ' ένα καλά διπλωματικά προετοιμασμένο Υπουργείο, με άρτιους επιστήμονες, να δώσει δίκαιη λύση σε διεθνή πολιτικά προβλήματα τα οποία, αν θέλετε, ξεφεύγουν και από τα πλαίσια της ίδιας της Ευρώπης; Και αν δώσει λύση, σε ποια κατεύθυνση.

Κατά τη γνώμη μας, από τη σκοπιά των συμφερόντων, πρέπει να δούμε αυτά τα ζητήματα. Και το λέω αυτό, γιατί αυτό είναι ανούσιο το αν κάποια φορά υψώνουμε ή δεν υψώνουμε τους τόνους. Άνθρωποι είμαστε και θα πέσουμε και σ' αυτήν την παγίδα. Δεν μπορεί να μένει το ζήτημα στο πλαίσιο κάποιων τυπικών διπλωματικών σχέσεων. Κυρίως μας απασχολεί το πώς ενημερώνεται ο ελληνικός λαός.

Εμείς, λοιπόν, δεν έχουμε καμία -και το λέμε- εμπιστοσύνη όταν ακόμα και μια Κυβέρνηση -είτε είναι η Νέα Δημοκρατία είτε το ΠΑ.ΣΟ.Κ., οποιοσδήποτε είναι στην κυβέρνηση- προτειμάζεται καλά, πάει τα στοιχεία, βάζει τις φωνές, διαπραγματεύεται -εμείς να δεχθούμε ότι και διεκδικεί και διαπραγματεύεται ορισμένα ζητήματα- τα προβλήματα λύνονται.

Διότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία ένωση, που όχι μόνο από την ίδια της τη φύση δεν μπορεί να στηριχθεί στο δίκαιο των λαών, αλλά υπάρχουν και τέτοιες οξυμένες αντιθέσεις, εντός και διεθνώς, που δεν υπάρχει η ελπίδα ότι όλα τα προβλήματα μπορεί να λυθούν κατά τον καλύτερο τρόπο. Νομίζω ότι ο ελληνικός λαός δεν έχει να διαλέξει ανάμεσα στο ύφος μιας πολιτικής, αλλά να στηριχθεί επί της ουσίας.

Με την ευκαιρία αυτή θέλω να θέσω τον εξής προβληματισμό: Πολλές φορές ακούμε ότι το πρόβλημα της Τουρκίας είναι

εσωτερικό και ότι εξωτερικέψει το εσωτερικό της πρόβλημα. Δεν το αμφισβήτησε αυτό, ιδιαίτερα εάν παρακολουθήσει κάποιος –και έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον- τη σύγχρονη ιστορία της Τουρκίας. Ωστόσο, αυτό που παρατηρούμε εμείς, ανέξαρτη από το βαθύ κράτος –δεν θυμάμαι τώρα πώς ακριβώς λέγεται- ή τα διάφορα κέντρα εξουσίας που υπάρχουν στο εσωτερικό ή τις εναλλαγές, είναι ότι επί πάρα πολλά χρόνια η γενεσία της Τουρκίας έχει μια συγκεκριμένη, σταθερή εξωτερική πολιτική. Και είναι σταθερή, όχι γιατί δεν υπάρχει εσωτερική διαπάλη ανάμεσα σε κέντρα εξουσίας, αλλά γιατί τα κέντρα εξουσίας εντάσσονται σε συγκεκριμένα, ταξικά -όπως λέμε εμείς- κοινωνικοοικονομικά και πολιτικά συμφέροντα. Αυτό είναι που μας ανησυχεί περισσότερο.

Πραγματικά και εμείς –δεν νομίζω ότι κάποιος θα είναι αντίθετος- αναμφισβήτητα θέλουμε να υπάρχουν θετικές προοδευτικές αλλαγές στο εσωτερικό της Τουρκίας, αλλά αυτές από μόνες τους, εάν χρησιμοποιήσω αυτό τον όρο, που συνηθισμένα λέμε, τα δημοκρατικά δικαιώματα κ.λπ., κάτι που δεν είναι κατοχυρωμένο, ούτε στην Ευρώπη που κρίνει την Τουρκία, θα οδηγήσουν σε μια άλλη εξωτερική πολιτική, διότι η εσωτερική και η εξωτερική πολιτική είναι ενιαία. Για παράδειγμα, η αμερικανική δημοκρατία, η γαλλική δημοκρατία, η βρετανική δημοκρατία θεωρούνται ότι είναι σε υψηλό επίπεδο. Η εξωτερική τους, όμως, πολιτική; Κατά συνέπεια ούτε η εσωτερική δημοκρατία είναι αυτή που πρέπει, αλλά αυτό είναι ένα άλλο θέμα.

Το λέμε αυτό, γιατί την υπόθεση της Τουρκίας πρέπει να τη δούμε με μεγαλύτερη σοβαρότητα και όχι ως ένα ελληνοτουρκικό ζήτημα. Η Τουρκία έχει μια μεγαλύτερη γεωστρατηγική σημασία σήμερα απ' ότι έχει η Ελλάδα για το ΝΑΤΟ, για την Ευρωπαϊκή Ένωση κ.λπ.. Πρέπει να τα δούμε δηλαδή με περισσότερο αντικειμενικά στοιχεία και από εκείνη και πέρα χρειάζονται και οι διπλωματικοί χειρισμοί. Και εμείς εάν ήμασταν στη θέση σας, δεν θα μπορούσαμε να πάμε απλώς μ' ένα κείμενο γενικών αρχών. Και χειρισμοί χρειάζονται και εντηλέρωση, αλλά η διαφορά μας μ' εσάς είναι ότι από άλλη αφετηρία βλέπουμε τα προβλήματα. Με αυτήν την έννοια ακόμα και για ένα ζήτημα, όπως για παράδειγμα τα ελληνοτουρκικά, μπορεί να έχουμε ένα κοινό στόχο, αλλά οι διαφορετικές αφετηρίες μάς διαφοροποιούν.

Να ξεκαθαρίσουμε ότι όσον αφορά την εθνική στρατηγική, ευχή θα ήταν όλα τα κόμματα να είχαμε κοινή άποψη για το σύνολο της εξωτερικής πολιτικής και όχι μόνο για κάποια θέματα, στα οποία μπορεί να συμπίπτουμε. Δεν γίνεται. Κατά τη γνώμη μας αυτό δεν είναι θέμα θέλησης των κομμάτων. Είναι αντικειμενικό και πρέπει να το δούμε έτσι. Επομένως θα υπάρχει και διαπάλη και αντιθέσεις και καταγγελίες, βεβαίως πάντα με στοιχεία.

Το λέω αυτό, γιατί κάνατε μία αποστροφή και καταλαβαίνω ότι κυρίως ήταν για το θέμα που θέσαμε. Θα ήθελα για άλλη μια φορά να πω ότι δεν λέμε να μη συζητάμε το παρελθόν ή να μην ακούσουμε κάτι για το παρελθόν, που ενδεχομένως εμάς μας ενοχλεί. Εμείς είμαστε μαθημένοι και θα ακούσουμε. Αν θέλετε, το γεγονός ότι το παρελθόν ενοχλεί, είναι ένα συμπέρασμα για τους λαούς για το ότι τόσο πολύ ασχολούνται με το παρελθόν, για γεγονότα πριν από εξήντα, εβδομήντα χρόνια και για ιστορικές προσωπικότητες, πριν από εξήντα, εβδομήντα και ογδόντα χρόνια. Κάτι λέει αυτό.

Εν πάσῃ περιπτώσει, δεν μας ενοχλεί να υπάρχουν καταδίκες για ιστορικά γεγονότα του παρελθόντος, που αφορούσαν και το Κ.Κ.Ε., αλλά εδώ να γίνεται συζήτηση. Δεν μπορεί οι καταδίκες αυτές να χρησιμοποιούνται για την πολιτική του σήμερα. Δεν μπορεί να μετατρέπεται το ιστορικό γεγονός σε πολιτική καταδίκη. Να ξεκαθαρίσω ότι δεν φοβόμαστε καμία συζήτηση για το παρελθόν. Αντίθετα, την επιδώκουμε, αλλά είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα. Πολλαπλασιάζονται τα φαινόμενα.

Για να ξεκαθαρίσω, λοιπόν, είναι άλλο πράγμα η αντιπαράθεση και η ταξική πάλη, που λέμε εμείς και βεβαίως οι όροι πρέπει να γίνονται. Πρέπει να υπάρχουν όροι. Δεν μπορεί να γίνονται, όταν συζητάμε μέσα στο Κοινοβούλιο με οποιονδήποτε τρόπο. Τουλάχιστον εμείς αυτό που λέμε «εθνική στρατηγική» δεν πιστεύουμε ότι μπορεί να υπάρξει. Μπορεί σ' ένα ζήτημα να

συμπέσουμε, μπορεί αύριο να συμφωνήσουμε σε μια ελληνοτουρκική συμφωνία στα τρέχοντα ζητήματα. Αυτό δεν το αποκλείσουμε εκ των προτέρων, γι' αυτό και συζητάμε και γι' αυτό και συμμετέχουμε και γι' αυτό δεν θέτουμε και άλλα ζητήματα σ' αυτήν τη συζήτηση που κάνουμε. Ούτε για την παιδεία μιλάσμας ούτε για την ανεργία ούτε τίποτα άλλο.

Και εν πάσῃ περιπτώσει, ειλικρινά σας λέω, κύριε Παπανδρέου, δεν μπορεί κάθε φορά να ακόμης για την «απογραφή», ή για το Α.Σ.Ε.Π. κ.λπ.. Έχετε δικαίωμα να τα βάζετε, δεν σας απαγορεύω, αλλά είναι καλό να συζητάμε για ένα θέμα, να το εξαντλούμε, ώστε ακόμα και στη δευτερολογία να ανοίξουμε και άλλα θέματα, που δεν τα είπαμε στην αρχή, έτσι για προβληματισμό, τουλάχιστον αυτές οι συζητήσεις να είναι χρήσιμες. Δεν μπορεί να υπηρετούν αυτό που λέμε «το καθημερινό». Και εγώ θα μπορούσα να αναφερθώ στην παιδεία. Δεν το έκανα. Δεν είναι ότι δεν έχουμε ευαισθησία.

Υπάρχουν, λοιπόν, θέματα σοβαρά της εξωτερικής πολιτικής, που βεβαίως εσωτερικούνται, που κατά κάποιο τρόπο, ακριβώς επειδή ορισμένα από αυτά μπορεί να οδηγήσουν σε μεγάλη εμπλοκή την Ελλάδα, ακόμα -να μην το αποκλείσουμε- και σε στρατιωτικές εμπλοκές, μακάρι να μπορούμε σε κάτι να συμφωνήσουμε, σ' ένα τρέχον, γιατί σε, συνολικά, στρατηγικά θέματα δεν πρόκειται, τουλάχιστον εμείς, με κανένα κόμμα εδώ να συμφωνήσουμε. Μακάρι σ' ένα τρέχον, μακάρι να συμφωνήσουμε στην επίλυση του Κυπριακού. Και βεβαίως ούτε εμείς κάνουμε τον πάτρωνα κανενός κόμματος της Κύπρου ούτε κάποιας άλλης χώρας. Άλλα εν πάσῃ περιπτώσει σε ό,τι μας αφορά, μακάρι να μπορούμε να συμφωνήσουμε. Μέχρι τώρα δεν τα καταφέραμε. Μακάρι να μπορούμε. Άλλα, αυτό που λέμε «εθνική στρατηγική» δεν έχει σχέση με μετριοπάθεια ή μη μετριοπάθεια. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε. Μακάρι σε αυτά να μπορούσαμε να συμφωνήσουμε.

Ωστόσο, για να ολοκληρώσω, είμαστε πάρα πολύ ανήσυχοι, λόγω της γενικότερης –δεν θα πω της παγκόσμιας- κατάστασης στην περιοχή. Η Ελλάδα βεβαίως είναι μία χώρα που είναι στην Ευρώπη γεωγραφικά και εν πάσῃ περιπτώσει σήμερα ενταγμένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά η υπόθεση της Μέσης Ανατολής είναι μία υπόθεση που και γεωγραφικά είναι κοντά μας και η Ευρώπη βρίσκεται σε γερή ανάμειξη με τη Μέση Ανατολή. Μέσα εκεί μπαίνει το θέμα Αιγαίο-Κυπριακό-Θράκη. Δεν θέλουμε να πούμε ότι θα έλθουν μαύρα τα πράγματα και ότι θα έχουμε πολέμους, θα μπούμε μέσα σε πόλεμο εμείς, θα μας επιτεθούν κ.λπ., ωστόσο ο ορίζοντας δεν είναι καθαρός και δεν μπορεί να υπάρχει καθημερινασμός. Επομένως δεν είναι ζήτημα απλώς διεθνών και διπλωματικών σχέσεων και ταξιδιών κ.λπ., είναι πιο ουσιαστικά ζητήματα.

Εμείς θα ζητήσουμε το εξής πράγμα. Πείτε και κάποια φορά όχι! Χρησιμοποιήστε, κύριε Πρωθυπουργέ, και κάποιο εμπόδιο, έστω και με κίνδυνο –που εσείς τον λέτε κίνδυνο, εμείς δεν το θεωρούμε- να διαταραχθεί η ευρωπαϊκή ενότητα. Δεν υπάρχει ενιαία ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική και δεν πρόκειται να υπάρξει. Όχι Σύνταγμα να ψηφίζεται, οι αντιπαραθέσεις και οι αντιθέσεις είναι οξύτατες. Αξιοποιήστε, λοιπόν, και αυτές τις αντιθέσεις, βάλτε κάποια εμπόδια, σε θέματα έστω του ενδιαφέροντός μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρος Αλαβάνος για να δευτερολογήσει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό που σκέφτηκα από τη συζήτηση, που έχει γίνει μέχρι τώρα, είναι ότι το μοντέλο της εναλλαγής των δύο κομμάτων στην εξουσία είναι εδαντλημένο. Ίσως, εάν διατηρείται, διατηρείται χάριν στις αδυναμίες της Αριστεράς.

Είναι εδαντλημένο, κύριε Πρωθυπουργέ, γιατί είστε ο δόκτωρ Τζέκιλ σήμερα και ήσασταν ο κ. Χάιντ όταν ήσασταν στην αντιπολίτευση. Το ίδιο νομίζω ότι συμβαίνει και με τον Πρόεδρο του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Ο Πρόεδρος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. είναι ο κ. Χάιντ σήμερα, ήταν ο δόκτωρ Τζέκιλ, ο καλός και απέναντι στην Τουρκία, ο κακός σήμερα. Για εσάς είναι διαφορετικά. Φοβάμαι ότι στην πολιτική ζωή έχει περάσει το μοντέλο του άρθρου 16. Είδα τις

διατυπώσεις για την τροποποίηση του άρθρου 16, διαφορετικές διατυπώσεις, αντιμαχόμενες διατυπώσεις, αλλά στην ίδια βάση, στη βάση ότι αλλάζουμε το καθεστώς των δημοσίων πανεπιστημάτων και επιτρέπουμε τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Εγώ θέλω να σας πω ότι αυτός ο λόγος, κατά τη γνώμη μου, είναι και ένας από τους λόγους, όχι ο μόνος, για την αποστολοποίηση των πολιτών από την πολιτική. Δεν πιστεύω ότι θα νιώθει έλεγχο για συμμετοχή στο πολιτικό γίγνεσθαι ένας πολίτης, που ακούει τη σημειρινή συζήτηση και ιδιαίτερα -θα έλεγα- την αντιπαράθεση μεταξύ της Κυβέρνησης και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Εγώ θα προσφύγω στην εμπειρία που είχα για πολλά χρόνια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Παρακολούθησα από την αρχή της δεκαετίας του 1990 και πιο πριν τη διαδικασία της αναβάθμισης των σχέσεων Τουρκίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την ειδική συμφωνία που έκανε, την τελωνιακή ένωση το 1995, την ένταξη της στην ομάδα των υπουργών χωρών, το status της υπουργίας προς ένταξη χώρας και την έναρξη των διαπραγμάτευσεων, κεφάλαιο που το ξόύμε.

Και ρωτώ: Σε όλη αυτή την πορεία, των δεκαπέντε χρόνων της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, προς την οποία εμείς δεν είμαστε αντιθετοί και τη στηρίζουμε, σε ποιο θέμα από τα ελληνοτουρκικά έγινε έστω και ένα βήμα; Σε ό,τι αφορά την υφαλοκρηπίδα; Όχι. Σε ό,τι αφορά τον εναέριο χώρο; Όχι. Σε ό,τι αφορά την αιγιαλίτιδα ζώνη; Όχι. Σε ό,τι αφορά την Ίβρο και την Τένεδο; Όχι. Σε ό,τι αφορά το Πατριαρχείο; Όχι. Σε ό,τι αφορά τη Χάλκη; Όχι. Και μιλάμε για μια δεκαπενταετία κατά την οποία υπήρχαν διαφορετικές κυβερνήσεις. Δεν θέλουμε να μηδενίσουμε τίποτα. Ξέρουμε ότι και το κλίμα έχει τη δική του αυτόνομη αξία. Καλύτερο κλίμα. Ξέρουμε ότι η ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τη σημασία της. Όμως, πέρασε μέσα από μία περιπέτεια. Ξέρουμε, όμως, ότι δεν έγιναν ουσιαστικά βήματα.

Οι πολίτες δεν ξέρουν τι θα δουν, στις ειδήσεις, σχετικά με τα ελληνοτουρκικά. Μέ τον καιρό ξέρουν τις περισσότερες φορές τι θα δουν στο μετεωρολογικό δελτίο. Καταγίδα ή μπουνάτσα ή κάτι ενδιάμεσο. Τι θα δουν στις ειδήσεις οι πολίτες; Την κ. Μπακογιάννη να τρώει με τον κ. Γκιούλ και να υπάρχει ένα καλό κλίμα; Τις αερομαχίες στο Αιγαίο; Ένα F-16 που θα πέσει; Ένα πιλότο που θα χάσουμε; Οι πολίτες δεν ξέρουν, εμείς δεν ξέρουμε, εγώ δεν ξέρω, δεν ξέρετε και εσείς.

Άρα, εδώ υπάρχει μια έλλειψη στοχοδιαγραμμάτων, χρονοδιαγραμμάτων, προγραμματισμού και στρατηγικής, συνολικά από τη χώρα μας. Θα σας πω ένα παράδειγμα, το casus belli. Η Τουρκία θεωρεί αιτία πολέμου τη σχέση της Ελλάδας με το Διεθνές Δίκαιο της θάλασσας. Όμως, το Διεθνές Δίκαιο της θάλασσας, με μεικτή συμφωνία που έχει υπογραφεί και από τις χώρες-μέλη και από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι ευρωπαϊκό κεκτημένο. Δεν μπορεί κάποια χώρα που θέλει να μπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να λέει ότι θα κάνει πόλεμο με μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επειδή εφαρμόζει ή θέλει να εφαρμόσει το δίκαιο της θάλασσας στο Αιγαίο. Μπορεί να πει ότι έχει διαφωνίες, ότι πρέπει να ερμηνεύσουμε αλλιώς το δίκαιο της θάλασσας, ότι λέει για ειδικές περιπτώσεις. Πάντα, όμως, προβλέπει ειρηνική επίλυση και ο καθένας μπορεί να το επικαλείται.

Τι έχουμε κάνει εμείς; Θα γίνει η Τουρκία μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς να μπει θέμα του δικαίου της θάλασσας; Πότε θα το εγείρουμε; Έχουμε θέσει ένα γενικό θέμα ότι υπάρχουν απειλές της Τουρκίας, αλλά δεν ξέρουμε θέση θέμα ότι η Τουρκία καταπατά το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν έχει μια τέτοια ακραία άποψη. Λείπει ένα χρονοδιάγραμμα της επίλυσης των ελληνοτουρκικών διαφορών σε συνδυασμό με την πρόσδοτη της Τουρκικής ένταξης. Δεν υπάρχει σαφής πολιτική, δεν υπάρχει συμφωνία ούτε μέσα στις κυβερνήσεις που έχουν υπάρξει. Υπάρχει ένα τεράστιο κενό.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι σχετικό με την πρόταση της Φινλανδικής Προεδρίας. Ναι, την παρακολουθεί κάποιος. Πρέπει να είναι σαφής η άποψή μας ότι το Πρωτόκολλο είναι αυτοτελές και ότι πρέπει να εφαρμοστεί ανεξάρτητα από το θα γίνει. Πρέπει δε να έχει και ένα όριο. Η μη αναγνώριση και η μη

νομιμοποίηση δεύτερης κρατικής οντότητας στο χώρο της Κύπρου, γιατί εκεί πάει η Τουρκία, μέσα από ένα σπιράλ αξιώσεων που συνεχώς προωθεί.

Το τρίτο ζήτημα που θέλω να θέσω είναι ότι εμάς μας ανησυχεί και το πυρηνικό πρόβλημα όχι μόνο λόγω των θεμάτων που υπάρχουν σήμερα με το Ιράν. Μας ανησυχεί για την περιοχή μας. Με το Ιράν γίνεται μια ολόκληρη συζήτηση και έχει γίνει εστία διεθνούς κρίσης για τα ζητήματα της πυρηνικής ενέργειας, για τη διαδικασία εμπλουτισμού του ουρανίου κ.λπ..

Τι γίνεται, όμως, με την Τουρκία; Έχουμε ακούσει πως έχει προγραμματίσει να κάνει δέκα πυρηνικά εργοστάσια. Τι όροι υπάρχουν; Πώς συνδέεται με τις γειτονικές χώρες και τις επιπτώσεις που έχουν σε μία περιοχή, που είναι σεισμική περιοχή. Τι γίνεται με τη Βουλγαρία; Επίσης θα έλεγα τι γίνεται και με το Ισραήλ. Γιατί αυτή η μονομέρεια; Γιατί έχει γίνει διεθνής κρίση μόνο το Ιράν, το οποίο υπάρχει ενδεχόμενο, όπως λέει και ο Ελ Μιταραντέ σε δεκαετίες να αποκτήσει την ικανότητα πυρηνικών όπλων και, όμως, δεν λέμε τίποτα, αφού ξέρουμε όλοι ότι έχει πυρηνικά όπλα, αλλά δεν το λέμε κανείς.

Σε αυτά τα θέματα θέλαμε μία κυβέρνηση ενεργή, παρούσα που να θέσει το θέμα της αποπυρηνικοποίησης της περιοχής και μάλιστα υπό τι όρους και γιατί χρησιμοποιείται και αν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε αυτήν την περιοχή η πυρηνική ενέργεια.

Ένα τέταρτο σημείο, που το θεωρώ σημαντικό, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι πού παίρνονται οι αποφάσεις για κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τη χώρα μας, από ποιους και με ποια κριτήρια; Πρώτο παράδειγμα είναι πως διαβάσαμε στον Τύπο ότι η Δ.Ε.Η. συνεργάζεται με αμερικανική εταιρεία για κοινές δραστηριότητες στα Βαλκάνια. Πώς επελέγη αυτή η συγκεκριμένη εταιρεία; Ποιος τη σύστησε; Τι υπάρχει πίσω απ' αυτήν την εταιρεία; Δεύτερο παράδειγμα, ακόμα πιο εξωφρενικό, διαβάζουμε στον Τύπο και προφανώς έτσι είναι ότι έγινε σύσκεψη στο σπίτι του αμερικανού πρέσβη με τη συμμετοχή Υπουργών και επιχειρηματιών με σκοπό κοινές επενδύσεις στο Κόσοβο.

Τελικά με ποιους συζητάει τις αποφάσεις, κύριε Πρωθυπουργέ; Γιατί γίνονται αυτές οι συζητήσεις εδώ; Συζητάει με τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας μας, στα πλαίσια των κοινοβουλευτικών θεσμών που έχουμε και των δημοκρατικών θεσμών; Πότε θα ενημερωθούμε εμεις; Μετά τον αμερικανό πρεσβευτή; Πότε θα ενημερωθεί η Βουλή για το τελικά γίνεται και από πού και ας πού ο αμερικανός πρεσβευτής αποκτά την αρμοδιότητα με την ελληνική Κυβέρνηση και με μέλη του δικού σας Υπουργικού Συμβουλίου για επιλογές που θα γίνουν, ενεργειακές εγκαταστάσεις στο Κόσοβο ή αλλού. Αυτό μας ανησυχεί.

Κύριε Πρωθυπουργέ, μας ανησυχεί γιατί έχουμε φαινόμενα και αυτό είναι ένα στοιχείο της συμμετοχής της Ελλάδας στη διεθνή πραγματικότητα λειτουργίας έξων κέντρων, του διεθνούς παρακράτους στη χώρα μας. Αυτό το εντοπίσαμε και στην υπόθεση των υποκλοπών και πολύ περισσότερο στην υπόθεση των απαγωγών των Πακιστανών. Θα μας πείτε δεν βγήκε κανένα στοιχείο, δεν έγινε τίποτα.

Όμως, αυτό που είδαμε πριν από λίγες μέρες, δόθηκε στη δημοσιότητα στη Γερμανία η μεγάλη, συγκλονιστική αποκάλυψη ότι η γερμανική κυβέρνηση ήλθε σε συναλλαγή με μυστικές υπηρεσίες των Η.Π.Α. προκειμένου να επισκεφθεί κάποιους κρατούμενους δικούς της στο Μαρόκο για να κατεβάσει τον τόνο στα θέματα των παράνομων πτήσεων, των κρατητηρίων, των παρεμβάσεων της CIA και των αμερικανικών υπηρεσιών και στο χώρο της Ευρώπης για να επιτελέσουν το θεάρεστο έργο ενάντια στην τρομοκρατία.

Ανησυχούμε γι' αυτά, κύριε Πρωθυπουργέ, καθώς και για το ότι ένα στοιχείο της διεθνούς πολιτικής της Ελλάδας είναι ότι αφήνουμε χώρα να λειτουργεί εδώ το διεθνές παρακράτος και ότι ξένα κέντρα μπορεί να υπαγορεύουν τις αποφάσεις που θα πάρουμε σε ενεργειακές επενδύσεις ή οπουδήποτε αλλού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κύριος Πρόεδρος της Κυβερνήσεως για να τριτολογήσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι, οφείλω να πω ότι δεν έβγαλα συμπέ-

ρασμα από τη δευτερολογία του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Το μόνο συμπέρασμα είναι ότι πήρατε το λόγο απλώς και μόνο για να δημιουργήσετε εντυπώσεις τεχνικής οξύτητας. Αυτή είναι η πραγματικότητα και σας παρακολουθώ εδώ και καιρό να προσπαθείτε να το κάνετε αυτό, να καταφεύγετε σε ακρότητες, συχνά ακόμα και σε υβριστικές επιθέσεις, να μεθοδεύετε άγονες αντιπαραθέσεις. Ειλικρινά σας λέω εγώ αμφιβάλλω αν εννοείτε όσα κατά καιρούς ισχυρίζεστε. Απορώ, όμως, γιατί υπηρετείτε το λάθος. Απορώ γιατί κινείστε με ελαφρότητα σε τόσο σοβαρά ζητήματα.

Κύριε Παπανδρέου και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αρνούμαστε την κριτική όσο σκληρή και αν είναι. Η κριτική είναι δικαίωμα, είναι υποχρέωσή σας! Η κριτική, όταν ασκείται με γνώμονα το εθνικό, το κοινωνικό, το συλλογικό συμφέροντα είναι ευπρόσδεκτη. Όχι, όμως, για την κατασκευή αιτιάσεων, για την κατασκευή προσχημάτων για άγονες αντιπαραθέσεις. Όχι, στις μεθοδεύσεις τεχνητής πόλωσης, πολιτικής οξύτητας και ακόμα χειρότερα, διχασμού της κοινωνίας. Όχι, σε πρακτικές που βλάπτουν και την ποιότητα της δημοκρατίας και τα συμφέροντα της κοινωνίας και την προοπτική του τόπου μας.

Θέλω, λοιπόν, κλείνοντας αυτήν τη συζήτηση, να πω κάτι το οποίο επαναλαμβάνω, αλλά το θεωρώ σημαντικό. Δεν πρόκειται να ακολουθήσουμε πρακτικές που γυρίζουν τον τόπο στο παρελθόν. Η στρατηγική μας είναι δεδομένη και απαρέγκλιτη και η στρατηγική αυτή ισχύει ακόμα περισσότερο για τα εθνικά μας ζητήματα. Το δέρετε πολύ καλά, ως πρώην Υπουργός Εξωτερικών. Οι εθνικές μας υποθέσεις δεν είναι πεδίο για παραστάσεις εντυπώσεων. Είναι χώρος που απαιτεί υπεύθυνο διάλογο, σύνθεση απόφεων και σύνθεση, συνένωση δυνάμεων. Αυτό απαιτεί το εθνικό συμφέρον, εμείς αυτό κάναμε, ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, αυτό συνεχίζουμε και θα συνεχίσουμε να κάνουμε, ως Κυβέρνηση, σταθερά και αμετακίνητα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν το κάνετε και τόσο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν κηρύξω περαιωμένη τη συζήτηση, θα σας ανακοινώσω τα εξής:

Κύριοι συνάδελφοι, με τις υπ' αριθμ. 8265/6596, 8266/6597 και 8267/6598 από 2 Νοεμβρίου 2006 αποφάσεις της Προέδρου της Βουλής, συστάθηκαν οι Διαρκείς Επιτροπές, οι Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές και οι Επιτροπές Εσωτερικών Θεμάτων, για τη Γ' Σύνοδο.

Οι σχετικές αποφάσεις θα καταχωρισθούν στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης, και θα κοινοποιηθούν στους αναφερόμενους Βουλευτές.

(Οι προαναφερθείσες αποφάσεις καταχωρίζονται στα Πρακτικά και έχουν ως εξής:

«Αθήνα, 2 /11 / 2006

Πρωτ.: 8265

Αριθμ.

Διεκπ.: 6596

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Σύσταση και συγκρότηση των Διαρκών Επιτροπών της Ολομέλειας της Βουλής

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Εχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 68 του Συντάγματος και τις διατάξεις των άρθρων 31 και 32, σε συνδυασμό με το άρθρο 29 παρ. 5, του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό),

2. τις υπ' αριθμ. 2461 έως 2464 από 10 Οκτωβρίου 2006 επιστολές της Προέδρου της Βουλής προς τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,

3. τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,
4. τις δηλώσεις των ανεξαρτήτων Βουλευτών,

α π ο φ α σ ί ζ ο u μ ε,

συνιστούμε τις προβλεπόμενες από τα άρθρα 31 και 32 του Κανονισμού της Βουλής Διαρκείς Επιτροπές της Ολομέλειας της Βουλής για την Γ' Σύνοδο της ΙΑ'Βουλευτικής Περιόδου, που συγκροτούνται ως ακολούθως:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Αρμόδια για τα Υπουργεία:

α) Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων & β) Πολιτισμού

1. Αγγελής Ανέστης
2. Αχμέτ Ιλχάν
3. Βασιλείου Γεώργιος
4. Γαλαμάτης Δημήτριος
5. Γιαννέλης - Θεοδοσιάδης Ιωάννης
6. Δαιϊλάκης Σταύρος
7. Δεικτάκης Γεώργιος
8. Ιωαννίδης Ιωάννης
9. Κανελλοπούλου Κρινιώ
10. Καραγκούνης Ανδρέας
11. Καρράς Κωνσταντίνος
12. Καρύδη Χρυστή
13. Κόλλια - Τσαρουχά Μαρία
14. Κουντουρά Έλενα
15. Κουράκος Ιωάννης
16. Μακρή Ζωή (Ζέττα)
17. Μπερνιδάκη - Άλντους Ελευθερία
18. Παπαδημητρίου Ελισάβετ (Έλσα)
19. Παπαδόπουλος Μιχαήλ
20. Παπακώστα - Σιδηροπούλου Αικατερίνη
21. Πάππας Βασιλείος
22. Ράπτη Ελένη
23. Σαλμάς Μάριος
24. Σπηλιόπουλος Αναστάσιος
25. Σπηλιωτόπουλος Αριστόβουλος (Αρης)
26. Τζαννετάκης Τζαννής
27. Τσαλίδης Φίλιππος
28. Χαλκίδης Μιχαήλ
29. Αηδόνης Χρήστος
30. Αλευράς Αθανάσιος
31. Αποστολάκη Μαρία - Ελένη (Μιλένα)
32. Βαρβαρίγος Δημήτριος
33. Γκερέκου Αγγελική
34. Δημηράς Ιωάννης
35. Εμινίδης Σάββας
36. Κούρκουλα Ελένη
37. Λιάνης Γεώργιος
38. Λιντζέρης Δημήτρης
39. Μανωλάς Χρυσάνθη
40. Μερεντίτη Αθανασία
41. Μπόλαρης Μάρκος
42. Παντούλας Μιχαήλ
43. Παπαχρήστος Ευάγγελος
44. Σχοιναράκη - Ηλιάκη Ευαγγελία
45. Τζάκρη Θεοδώρα
46. Τόγιας Βασίλειος
47. Νικολαΐδου Βαρβάρα (Βέρα)
48. Χουρμουζιάδης Γεώργιος
49. Αλαβάνος Αλέξανδρος
50. Ανδριανόπουλος Ανδρέας

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Αρμόδια για τα Υπουργεία:

α) Εθνικής Άμυνας, β) Εξωτερικών, γ) Μακεδονίας- Θράκης & δ) Αιγαίου & Νησιωτικής Πολιτικής

1. Αλιβιζάτος Πέτρος - Παύλος
2. Βούλτεψη Σοφία
3. Γιαννέλλης - Θεοδοσιάδης Ιωάννης
4. Ζώης Χρήστος
5. Καλλιώρας Ηλίας
6. Καμμένος Παναγιώτης
7. Κανελλοπούλου Κρινιώ
8. Καρυπίδης Αναστάσιος
9. Κεδίκογλου Συμεών
10. Κεφαλογιάννης Ιωάννης
11. Κορτσάρης Νικόλαος
12. Μαγγίνας Βασιλείος
13. Μανούσου - Μπινοπούλου Αριάδνη
14. Μπεκίρης Μιχαήλ
15. Παπαδόπουλος Μιχαήλ
16. Ράπτη Ελένη
17. Ρεγκούζας Αδάμ
18. Σκανδαλάκης Παναγιώτης
19. Σκρέκας Θεόδωρος
20. Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος
21. Τατούλης Πέτρος
22. Τζαμτζής Ιορδάνης
23. Τσιαρτσιώνης Νικόλαος
24. Τσιπλάκης Κωνσταντίνος
25. Χαϊτίδης Ευγένιος
26. Χρύσης Βασιλείος
27. Χωματάς Ιωάννης
28. Γερανιδης Βασιλείος
29. Καΐσερολης Κωνσταντίνος
30. Καρχιμάκης Μιχαήλ
31. Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα)
32. Λοβέρδος Ανδρέας
33. Μαγκριώτης Ιωάννης
34. Μπόλαρης Μάρκος
35. Μωραΐτης Αθανάσιος
36. Νιώτης Γρηγόριος
37. Ντόλιος Γεώργιος
38. Οικονόμου Βασιλείος
39. Παπαδήμας Λάμπτρος
40. Παπαηλίας Ηλίας
41. Παπουτσής Χρήστος
42. Σημίτης Κωνσταντίνος
43. Τόγιας Βασιλείος
44. Τσοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος
45. Φούρας Ανδρέας
46. Φωτιάδης Απόστολος
47. Κανέλλη Γαρυφαλλιά (Λιάνα)
48. Κολοζώφ Ορέστης
49. Κωνσταντόπουλος Νικόλαος
50. Παπαθεμελής Στυλιανός - Άγγελος
14. Κόρκα - Κώνστα Αθηνά
15. Κωστόπουλος Απόστολος
16. Λέγκας Νικόλαος
17. Λιάσκος Αναστάσιος
18. Μανώλης Ιωάννης
19. Μελάς Παναγιώτης
20. Μητσοτάκης Κυριάκος
21. Νικολόπουλος Νικόλαος
22. Παπαδημητρίου Ελισάβετ (Έλσα)
23. Ρεγκούζας Αδάμ
24. Σαλαγκούδης Γεώργιος
25. Σκρέκας Θεόδωρος
26. Τασούλας Κωνσταντίνος
27. Χαλκίδης Μιχαήλ
28. Ανδρουλάκης Δημήτριος
29. Αρσένης Γεράσιμος
30. Βερελής Χρίστος
31. Βρεττός Κωνσταντίνος
32. Γείτονας Κωνσταντίνος
33. Γεωργακόπουλος Δημήτριος
34. Ευθυμίου Πέτρος
35. Κατσιλιέρης Πέτρος
36. Κολιοπάνος Θεόδωρος
37. Κουλούρης Κίμων
38. Κουσελάς Δημήτριος
39. Μακρυπίδης Ανδρέας
40. Ματζαπετάκης Στυλιανός
41. Μπένος Σταύρος
42. Παπανδρέου Βασιλική (Βάσω)
43. Σπηλιόπουλος Κωνσταντίνος
44. Τσακλίδης Ιωάννης
45. Φλωρίδης Γεώργιος
46. Χριστοδουλάκης Νικόλαος
47. Γκατζής Νικόλαος
48. Τζέκης Αγγελος
49. Δραγασάκης Ιωάννης
50. Παπαντωνίου Ιωάννης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Αρμόδια για τα Υπουργεία:

- α) Οικονομίας & Οικονομικών & Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
 β) Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας &
 γ) Μεταφορών και Επικοινωνιών

1. Αδρακτάς Παναγιώτης
2. Βαγιωνάς Γεώργιος
3. Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης
4. Βλάχος Γεώργιος
5. Γαρουφαλιάς Γεώργιος
6. Ζαγορίτης Ελευθέριος
7. Καραγκούνης Ανδρέας
8. Καραμπίνας Κωνσταντίνος
9. Κιτίδης Κωνσταντίνος
10. Κόλλια - Τσαρουχά Μαρία
11. Κορτσάρης Νικόλαος
12. Λέγκας Νικόλαος
13. Λεονταρίδης Θεόφιλος
14. Μαρκόπουλος Κωνσταντίνος
15. Μελάς Παναγιώτης
16. Μπούγας Ιωάννης
17. Μπούρας Αθανάσιος
18. Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης (Πάνος)
19. Παπαγεωργίου Γεώργιος
20. Σαλμάς Μάριος
21. Σαμπαζιώτης Δημήτριος
22. Σταθάκης Αριστοτέλης (Άρης)
23. Τσαντούλας Δημήτριος
24. Τσιάρας Κωνσταντίνος
25. Φουύσας Αντώνιος
26. Χριστοφιλογιάννης Δημήτριος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Αρμόδια για τα Υπουργεία:

- α) Οικονομίας & Οικονομικών & Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

1. Αγγελόπουλος Νικόλαος
2. Αγοραστός Κωνσταντίνος
3. Βεργίνης Ξενοφών
4. Γεωργιάδης Νικόλαος
5. Γιαννάκης Μιχαήλ
6. Δαβάκης Αθανάσιος
7. Δένδιας Νικόλαος-Γεώργιος
8. Δερμεντζόπουλος Αλέξανδρος
9. Έβερτ Μιλτιάδης
10. Καλλιώρας Ηλίας
11. Καλογήρου Χριστιάνα
12. Καράγλου Θεόδωρος
13. Κατσιγιάννης Αθανάσιος

27. Χωματάς Ιωάννης
 28. Αντωνακόπουλος Παναγιώτης
 29. Βέραρας Μιλτιάδης
 30. Γρηγοράκος Λεωνίδας
 31. Δαμανάκη Μαρία
 32. Ζήση Ροδούλα
 33. Μουσιώνης Αριστείδης
 34. Νασιώκας Έκτορας
 35. Περλεπέ – Σηφουνάκη Αικατερίνη
 36. Ράπτη Συλβάνα
 37. Σκουλάκης Εμμανουήλ
 38. Στρατάκης Εμμανουήλ
 39. Τζουμάκας Στέφανος
 40. Τσιόκας Θεοχάρης
 41. Τσούρας Αθανάσιος
 42. Φούρας Ανδρέας
 43. Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ
 44. Χάδης Χρήστος
 45. Χριστοφιλοπούλου Παρασκευή (Εύη)
 46. Χωρέμης Αναστάσιος
 47. Κοσιώνης Παναγιώτης
 48. Τσιόνκας Δημήτριος
 49. Λεβέντης Αθανάσιος
 50. Μάνος Στέφανος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Αρμόδια για τα Υπουργεία:

- α) Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, β) Δικαιοσύνης & γ) Δημόσιας Τάξης

1. Βασιλείου Θεόφιλος
 2. Βλάχος Γεώργιος
 3. Γαρουφαλιάς Γεώργιος
 4. Γκιουλέκας Κωνσταντίνος
 5. Δαβάκης Αθανάσιος
 6. Έβερτ Μιλτιάδης
 7. Ζαγορίτης Ελευθέριος
 8. Ζώης Χρήστος
 9. Κακλαμάνης Νικήτας
 10. Καλαντζάκου Σοφία
 11. Καμμένος Παναγιώτης
 12. Κατσίκης Θεόδωρος
 13. Κελέτσης Σταύρος
 14. Κεφαλογιάννης Ιωάννης
 15. Κιλτίδης Κωνσταντίνος
 16. Κωνσταντάρας Δημήτριος
 17. Λυκουρέντζος Ανδρέας
 18. Μακρή Ζωή (Ζέττα)
 19. Μαρκογιαννάκης Χρήστος
 20. Μπούρας Αθανάσιος
 21. Νικηφοράκης Στυλιανός
 22. Παπακώστα – Σιδηροπούλου Αικατερίνη
 23. Σπηλιώτης Αριστόβουλος (Άρης)
 24. Τζαμτζής Ιορδάνης
 25. Τζίμας Μαργαρίτης
 26. Τσιπλάκης Κωνσταντίνος
 27. Φούσας Αντώνιος
 28. Ακριβάκης Αλέξανδρος
 29. Αράπογλου Χρυσή
 30. Βενιζέλος Ευάγγελος
 31. Βλατής Ιωάννης
 32. Διαμαντοπούλου Άννα
 33. Έξαρχος Βασίλειος
 34. Κακλαμάνης Απόστολος
 35. Κοσμήδης Σωκράτης
 36. Λωτίδης Λάζαρος
 37. Μανωλάκης Άγγελος
 38. Όθωνας Εμμανουήλ

39. Παπαγεωργίου Γεώργιος
 40. Παπαδόπουλος Αλέξανδρος
 41. Παπαϊωάννου Μιλτιάδης
 42. Παρασκευάς Ιωάννης
 43. Ρέππας Δημήτριος
 44. Ρόβλιας Κωνσταντίνος
 45. Σαλαγιάνης Νικόλαος
 46. Χυτήρης Τηλέμαχος
 47. Παντελάκη Ελπίδα
 48. Σκυλλάκος Αντώνιος
 49. Κουβέλης Φώτιος
 50. Μαντούβαλος Πέτρος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Αρμόδια για τα Υπουργεία: α) Ανάπτυξης, β) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, γ) Εμπορικής Ναυτιλίας & δ) Τουρισμού

1. Αγγελής Ανέστης
 2. Αλβιζάτος Πέτρος - Παύλος
 3. Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης
 4. Βεργίνης Ξενοφών
 5. Γαλαμάτης Δημήτριος
 6. Δεικτάκης Γεώργιος
 7. Θαλασσινός Θαλασσινός
 8. Καλαφάτης Σταύρος
 9. Καραμάριος Αναστάσιος
 10. Καραμπίνας Κωνσταντίνος
 11. Καρπούζας Αντώνιος
 12. Κασαπίδης Γεώργιος
 13. Κοντογιάννης Γεώργιος
 14. Λεονταρίδης Θεόφιλος
 15. Μητσοτάκης Κυριάκος
 16. Μπαντουβάς Κωνσταντίνος
 17. Πάππας Βασίλειος
 18. Πίττας Ιωάννης
 19. Πλακωτάκης Ιωάννης
 20. Πολύζος Ευάγγελος
 21. Σαμπαζιώτης Δημήτριος
 22. Σπηλιόπουλος Αναστάσιος
 23. Σταυρογιάννης Νικόλαος
 24. Τσιαμάκης Δημοσθένης
 25. Φουντουκίδου Παρθένα
 26. Φωτιάδης Ηλίας
 27. Χαρακόπουλος Μάξιμος
 28. Αντωνίου Αντωνία
 29. Ανωμερίτης Γεώργιος
 30. Αργύρης Ευάγγελος
 31. Διαμαντίδης Ιωάννης
 32. Δριβελέγκας Ιωάννης
 33. Κατσιφάρας Απόστολος
 34. Κεγκέρογλου Βασίλειος
 35. Κουτσούκος Ιωάννης
 36. Μανιάτης Ιωάννης
 37. Πάγκαλος Θεόδωρος
 38. Παπαγεωργίου Αθανάσιος
 39. Πιπεργιάς Δημήτριος
 40. Πρωτόπαπας Χρήστος
 41. Ρήγας Παναγιώτης
 42. Σγουριδής Παναγιώτης
 43. Σιδηρόπουλος Αναστάσιος
 44. Τσουρή Ελπίδα
 45. Χατζημιχάλης Νικόλαος – Φώτιος
 46. Χρυσοχοΐδης Μιχαήλ
 47. Παντελάκη Ελπίδα
 48. Σκοπελίτης Σταύρος
 49. Ξηροτύρη – Αικατερινάρη Ασημίνα
Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ – ΨΑΡΟΥΔΑ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Αθήνα, 2/11/2006
Πρωτ: 8266
Αριθμ.
Διεκπ: 6597

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Σύσταση και συγκρότηση των Ειδικών Μόνιμων Επιτροπών

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:
 1.Τις διατάξεις του άρθρου 43 Α, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 5 και 31 του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό),
 2.Τις υπ' αριθμ. 2461 έως 2464 από 10 Οκτωβρίου 2006 επιστολές της Προέδρου της Βουλής προς τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,
 3.Τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,

α π ο φ α σίζ ο υ μ ε,

συνιστούμε τις ακόλουθες Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές της Βουλής, που προβλέπονται από το άρθρο 43 Α του Κανονισμού της Βουλής, για την Γ' Σύνοδο της ΙΑ' Βουλευτικής Περιόδου, που συγκροτούνται ως εξής:

I. ΕΙΔΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	MONIMΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	ΑΠΟΔΗΜΟΥ
1.	Αγγελής Ανέστης	
2.	Βασιλείου Θεόφιλος	
3.	Γιαννέλλης – Θεοδοσιάδης Ιωάννης	
4.	Δαιιλάκης Σταύρος	
5.	Καλαφάτης Σταύρος	
6.	Καρασμάνης Γεώργιος	
7.	Καρράς Κωνσταντίνος	
8.	Κελέτσης Σταύρος	
9.	Κιλτίδης Κωνσταντίνος	
10.	Κορτσάρης Νικόλαος	
11.	Λεονταρίδης Θεόφιλος	
12.	Πάππας Βασιλείος	
13.	Σκανδαλάκης Παναγιώτης	
14.	Φουντουκίδου Παρθένα	
15.	Φούσας Αντώνιος	
16.	Φωτιάδης Ηλίας	
17.	Χαϊτίδης Ευγένιος	
18.	Γερανίδης Βασιλείος	
19.	Μαγκριώτης Ιωάννης	
20.	Μανωλιά Χρυσάνθη	
21.	Μωραΐτης Αθανάσιος	
22.	Νιώτης Γρηγόριος	
23.	Ντόλιος Γεώργιος	
24.	Περλεπέ – Σηφουνάκη Αικατερίνη	
25.	Στρατάκης Εμμανουήλ	
26.	Σχοιναράκη – Ηλιάκη Ευαγγελία	
27.	Φούρας Ανδρέας	
28.	Φωτιάδης Απόστολος	
29.	Γκατζής Νικόλαος	
30.	Κωνσταντόπουλος Νικόλαος	

II. ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ	MONIMΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ
1.	Έβερτ Μιλτιάδης
2.	Ζώης Χρήστος
3.	Καραμάριος Αναστάσιος
4.	Κεφαλογιάννης Ιωάννης
5.	Μαγγίνας Βασίλειος
6.	Σταύρου Απόστολος

7.	Τζαννετάκης Τζαννής
8.	Βενιζέλος Ευάγγελος
9.	Κακλαμάνης Απόστολος
10.	Παπαϊωάννου Μιλτιάδης
11.	Πετσάλνικος Φίλιππος
12.	Κανέλλη Γαρυφαλλιά (Λιάνα)
13.	Κουβέλης Φώτιος

III. ΕΙΔΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

1.	Γαρουφαλιάς Γεώργιος
2.	Γεωργιάδης Νικόλαος
3.	Δερμιεντζόπουλος Αλέξανδρος
4.	Καρπούζας Αντώνιος
5.	Κουράκος Ιωάννης
6.	Κωστόπουλος Απόστολος
7.	Λέγκας Νικόλαος
8.	Μανούσου – Μπινοπούλου Αριάδνη
9.	Μανώλης Ιωάννης
10.	Μελάς Παναγιώτης
11.	Μπαντουβάς Κωνσταντίνος
12.	Μπούγας Ιωάννης
13.	Νικηφοράκης Στυλιανός
14.	Παπαδόπουλος Μιχαήλ
15.	Σαλαγκούδης Γεώργιος
16.	Τσιαρτσιώνης Νικόλαος
17.	Χαϊτίδης Ευγένιος
18.	Αποστολάκη Μαρία – Ελένη (Μιλένα)
19.	Γρηγοράκος Λεωνίδας
20.	Εμνιδης Σάββας
21.	Μανιάτης Ιωάννης
22.	Μερεντίτη Αθανασία
23.	Μπόλαρης Μάρκος
24.	Ράπτη Αναστασία - Συλβάνα
25.	Ρόβλιας Κωνσταντίνος
26.	Φωτιάδης Απόστολος
27.	Χαϊδος Χρήστος
28.	Χριστοφιλοπούλου Παρασκευή
29.	Νικολαΐδου Βαρβάρα (Βέρα)
30.	Λεβέντης Αθανάσιος

IV. ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

1.	Ιωαννίδης Ιωάννης
2.	Κόλλια - Τσαρουχά Μαρία
3.	Κουντουρά Έλενα
4.	Μπερνιδάκη – Άλντους Ελευθερία
5.	Τσαντούλας Δημήτριος
6.	Τσιάρας Κωνσταντίνος
7.	Τσιπλάκης Κωνσταντίνος
8.	Γκερέκου Αγγελική
9.	Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα)
10.	Κούρκουλα Ελένη
11.	Μερεντίτη Αθανασία
12.	Παντελάκη Ελπίδα
13.	Κωνσταντόπουλος Νικόλαος

V. ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1	Αδρακτάς Παναγιώτης
2	Αχμέτ Ιλχάν
3	Βασιλείου Θεόφιλος
4	Βλάχος Γεώργιος
5	Δαιιλάκης Σταύρος
6	Θαλασσινός Θαλασσινός
7	Καραγκούνης Ανδρέας
8	Καρασμάνης Γεώργιος
9	Κοντογιάννης Γεώργιος
10	Κόρκα – Κώντα Αθηνά
11	Μπούρας Αθανάσιος
12	Παπαδημητρίου Ελισάβετ (Έλσα)

- 13 Πίττας Ιωάννης
 14 Σταυρογιάννης Νικόλαος
 15 Τζαμπέζης Ιορδάνης
 16 Τζύμας Μαργαρίτης
 17 Τσιαμάκης Δημοσθένης
 18 Βέρρας Μιλτιάδης
 19 Ζήση Ροδούλα
 20 Καρχιμάκης Μιχαήλ
 21 Λιάνης Γεώργιος
 22 Παντούλας Μιχαήλ
 23 Παπαδήμας Λάμπτρος
 24 Παπαχρήστος Ευάγγελος
 25 Τζάκρη Θεοδώρα
 26 Τσιόκας Θεοχάρης
 27 Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ
 28 Χωρέμης Αναστάσιος
 29 Γκατζής Νικόλαος
 30 Δραγασάκης Ιωάννης

(Οικονομικών της Βουλής και Βιβλιοθήκη της Βουλής)

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1 τις διατάξεις του άρθρου 68 του Συντάγματος και τις διατάξεις των άρθρων 46 έως 48, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 29 παρ. 5, του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό),

2 την εκλογή των Κοσμητώρων της Βουλής στην από 2 Οκτωβρίου 2006 συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής,

3 τις υπ' αριθμ. 2461 έως 2464 από 10 Οκτωβρίου 2006 επιστολές της Προέδρου της Βουλής προς τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,

4 τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,

α π ο φ α σ ί ζ ο u μ ε,

συνιστούμε τις προβλεπόμενες από το άρθρο 46 του Κανονισμού της Βουλής Επιτροπές Εσωτερικών Θεμάτων της Βουλής, (Οικονομικών της Βουλής και Βιβλιοθήκης της Βουλής) για τη Γ' Σύνοδο της ΙΑ' Βουλευτικής Περιόδου ως ακολούθως :

I. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

1. Βασιλείου Γεώργιος
2. Γιαννάκης Μιχαήλ
3. Δένδιας Νικόλαος - Γεώργιος
4. Καλαφάτης Σταύρος
5. Καλογήρου Χριστιάνα
6. Κανελλοπούλου Κρινιώ
7. Καράσιγλου Θεόδωρος
8. Κασαπίδης Γεώργιος
9. Κατσιγιάνης Αθανάσιος
10. Κοντογιάννης Γεώργιος
11. Κουντουρά Έλενα
12. Λυκουρέντζος Ανδρέας
13. Μαρκόπουλος Κωνσταντίνος
14. Πλακιωτάκης Ιωάννης
15. Σταθάκης Αριστοτέλης (Άρης)
16. Τσαλίδης Φίλιππος
17. Χρύσης Βασίλειος
18. Αηδόνης Χρήστος
19. Αντωνακόπουλος Παναγιώτης
20. Αργύρης Ευάγγελος
21. Βαρβαρίγος Δημήτριος
22. Δαμανάκη Μαρία
23. Καϊσερλής Κωνσταντίνος
24. Κολιοπάνος Θεόδωρος
25. Οικονόμου Βασίλειος
26. Παπουτσής Χρήστος
27. Σπηλιόπουλος Κωνσταντίνος
28. Χατζημιχάλης Φώτιος
29. Παντελάκη Ελπίδα
30. Ξηροτύρη - Αικατερινάρη Ασημίνα

II. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

1. Βασιλείου Γεώργιος
2. Γαλαμάτης Δημήτριος
3. Δαβάκης Αθανάσιος
4. Χωματάς Ιωάννης
5. Μαγκριώτης Ιωάννης
6. Μακρυπίδης Ανδρέας
7. Κοσιώνης Παναγιώτης

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ - ΨΑΡΟΥΔΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας καταθέτει τις εκθέσεις της στις αιτήσεις της εισαγγελικής αρχής για τη χορήγηση αδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτών.

Είκοσι ένας Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κατέθεσαν πρόταση νόμου: αρμοδιότητας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας: «Οργανισμός Απασχόλησης Ελλήνων Ναυτικών».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η προ ημερήσιας διατάξεως συζήτηση, η οποία διεξήχθη σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης σε επίπεδο Αρχηγών κομμάτων και με θέμα: «Εξωτερική Πολιτική».

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 14.35' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Παρασκευή 3 Νοεμβρίου 2006 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργαστών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) συζήτηση της με αριθμό 15/10/25-9-06 επερώτησης δεκαεννιά Βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. προς τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, σχετικά με την κατάσταση στην Ακτοπλοΐα, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ**

Αθήνα, 2/11/2006

Πρωτ.: 8267
 Αριθμ.:
 Διεκπ.: 6598

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Σύσταση και συγκρότηση των Επιτροπών Εσωτερικών Θεμάτων της Βουλής

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

